

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
DOTYCZĄCA PROJEKTU
MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
„TERENY PRZEMYSŁOWE W REJONIE UL. WRZESIŃSKIEJ”
W POZNANIU

OPRACOWANIE:

ZESPÓŁ OPRACOWAŃ ŚRODOWISKOWYCH

MGR INŻ. AGNIESZKA WIECZORKIEWICZ

WSPÓŁPRACA:

MGR KRYSZYNA BEREZOWSKA-APOLINARSKA - AKUSTYKA
BIEGŁY Z LISTY WOJEWODY WLKP. NR 0006

POZNAŃ, SIERPIEŃ 2017 R./LISTOPAD 2017 R.*

*NINIEJSZA PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO UWZGLĘDNIĄ ZMIANY PROJEKTU MPZP WPROWADZONE W WYNIKU
UWZGLĘDNIENIA UZYSKANYCH OPINII I DOKONANYCH UZGODNIENI

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	3
1.1 Informacje wstępne.....	3
1.2 Podstawy formalno-prawne opracowania	3
1.3 Cel i zakres merytoryczny opracowania	3
1.4 Wykorzystane materiały i metody pracy.....	4
2. CHARAKTERYSTYKA ORAZ STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	7
2.1. Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu	7
2.2. Rzeźba terenu	8
2.3. Budowa geologiczna i warunki gruntowe	8
2.4. Zasoby naturalne	9
2.5. Warunki wodne	9
2.6. Szata roślinna	10
2.7. Zwierzęta.....	11
2.8. Gleby	11
2.8. Klimat lokalny	12
2.9. Obszary cenne kulturowo	13
2.10. Jakość powietrza atmosferycznego	13
2.11. Klimat akustyczny	15
2.12. Jakość wód.....	20
3. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY	21
4. INFORMACJA O GŁÓWNYCH CELACH I ZAWARTOŚCI PROJEKTU PLANU	22
4.1. Cel opracowania projektu planu	22
4.2. Ustalenia projektu planu.....	22
4.3. Powiązanie ustaleń projektu planu z innymi dokumentami.....	25
4.4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu	27
5. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, KRAJOWYM I LOKALNYM ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	27
6. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA USTALEŃ PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO	30
6.1. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi.....	30
6.2. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne.....	32
6.3. Oddziaływanie na zasoby naturalne	34
6.4. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną	34
6.5. Oddziaływanie na szatę roślinną.....	35
6.6. Oddziaływanie na zwierzęta	36
6.7. Oddziaływanie na ludzi.....	37
6.8. Oddziaływanie na krajobraz	38
6.9. Oddziaływanie na klimat akustyczny	39
6.8. Oddziaływanie na powietrze.....	42
6.9. Oddziaływanie na klimat.....	44
6.10. Oddziaływanie na dziedzictwo kulturowe	45
6.11. Oddziaływanie na dobra materialne	45
6.12. Oddziaływanie na obszary chronione, w tym obszary Natura 2000.....	45
6.13. Oddziaływanie transgraniczne.....	46
7. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	46
8. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE MPZP	47
9. STRESZCZENIE I WNIOSKI	48
ZAŁĄCZNIKI GRAFICZNE	
1. Granica obszaru mpzp na tle ortofotomapy	
2. Geologia	
3. Hipsometria	
4. Zasięgi oddziaływania hałasu samochodowego w porach: dziennie-wieczorno-nocnej (L_{DWN}) oraz nocnej (L_N) – w stanie istniejącym	
5. Zasięgi oddziaływania hałasu kolejowego w porach: dziennie-wieczorno-nocnej (L_{DWN}) oraz nocnej (L_N) – w stanie istniejącym	
6. Zasięgi oddziaływania hałasu przemysłowego w porach: dziennie-wieczorno-nocnej (L_{DWN}) oraz nocnej (L_N) – w stanie istniejącym	
7. Dokumentacja fotograficzna terenu opracowania	
8. Projekt mpzp „Tereny przemysłowe w rejonie ul. Wrzesińskiej” w Poznaniu, MPU 2017 r. – etap procedury planistycznej – wyłożenie do publicznego wglądu	

1. WPROWADZENIE

1.1 Informacje wstępne

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Tereny przemysłowe w rejonie ul. Wrzesińskiej” w Poznaniu. Projekt planu sporządzany jest na podstawie uchwały Nr LXI/834/V/2009 Rady Miasta Poznania z dnia 13 października 2009 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Tereny przemysłowe w rejonie ul. Wrzesińskiej” w Poznaniu.

Przedmiotowy obszar obejmuje tereny zlokalizowane we wschodniej części Poznania, pomiędzy ul. Krańcową, torami kolejowymi, ul. Nieszawską, ul. Toruńską, a terenami mieszkaniowymi osiedla Warszawskiego. Szczegółowy przebieg granic obszaru, dla którego sporządzono projekt mpzp, przedstawiono na załączniku do niniejszego opracowania (załącznik nr 1). Powierzchnia obszaru objętego sporządzeniem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynosi ok. 62 ha.

1.2 Podstawy formalno-prawne opracowania

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*. W myśl powyższej ustawy, prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument, niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu. Zgodnie z art. 51 ust. 1, organ opracowujący m.in. projekt planu zagospodarowania przestrzennego sporządza prognozę oddziaływania na środowisko. Natomiast stosownie do art. 50, przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagane jest również w przypadku wprowadzenia zmian do obowiązującego planu miejscowego, z uwzględnieniem art. 48 ust. 1a.

Na obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko dotyczącej projektu planu miejscowego wskazuje również art. 17, pkt. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, zgodnie z którym wójt, burmistrz albo prezydent miasta „sporządza projekt planu miejscowego (...), wraz z prognozą oddziaływania na środowisko”. Stosownie do tej ustawy, projekt planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko przedkładane są instytucjom i organom właściwym do zaopiniowania i uzgodnienia projektu planu, a także są przedmiotem społecznej oceny – podlegają wyłożeniu do publicznego wglądu.

1.3 Cel i zakres merytoryczny opracowania

Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi element procesu sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Jej głównym celem jest wskazanie przewidywanego wpływu na środowisko przyrodnicze, jaki może mieć miejsce na skutek realizacji dopuszczonych w projekcie planu różnych form zagospodarowania przestrzennego. W tym celu, w prognozie ocenia się relacje pomiędzy przyjętymi w projekcie planu rozwiązaniami planistycznymi, a uwarunkowaniami środowiska przyrodniczego.

W prognozie oddziaływania na środowisko analizie i ocenie podlega projekt uchwały w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (tekst) wraz z rysunkiem, stanowiącym załącznik graficzny uchwały. Szczegółowy zakres informacji wymaganych w prognozie określa w art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*. Zgodnie z art. 52 ust. 1 ww. ustawy, informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko muszą być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny, a także dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości informacji zawartych w projekcie planu miejscowego.

Stosownie do wymogu art. 53 ww. ustawy, zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w niniejszej prognozie został uzgodniony z właściwymi organami, wskazanymi w art. 57 i 58 ustawy:

- Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu – pismem RDOŚ-30-00.III-7041-374/10/jm z dnia 21 kwietnia 2010 r.,

- Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Poznaniu – pismem NS-72/1-62(1)/10 z dnia 6.04.2010 r.

1.4 Wykorzystane materiały i metody pracy

Przy opracowaniu niniejszej prognozy wykorzystano następujące materiały źródłowe:

Literatura:

- Kondracki J., *Geografia Polski. Mezoregiony fizyczno-geograficzne*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1994,
- Krygowski B., *Geografia fizyczna Niziny Wielkopolskiej, Cz. I Geomorfologia*, PTPN, Wyd. Mat.-Przyr., Komitet Fizjograficzny, Poznań 1961,
- Jeż J., *Przyrodnicze aspekty bezpiecznego budownictwa*, Wydawnictwo Politechniki Poznańskiej, Poznań 2001,
- Szponar A., *Fizjografia urbanistyczna*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2003,
- *Wśród zwierząt i roślin*, Kronika Miasta Poznania, Wydawnictwo Miejskie, Poznań 2002,
- *Przyroda miasta Poznania*, Urząd Miasta Poznania Wydział Ochrony Środowiska, Poznań 2009,
- Atlas geochemiczny Poznania i okolic, 1:100 000; Lis J., Pasieczna A.; Warszawa 2005,
- Atlas geologiczno-inżynierski Poznania, Przedsiębiorstwo Badań Geofizycznych w Warszawie, Przedsiębiorstwo Geodezyjno i Geologiczno-Fizjograficzne, Warszawa, sierpień 2007 r.

Materiały kartograficzne:

- mapa ewidencyjna,
- mapa hydrograficzna w skali 1:50 000, ark. N-33-130-D Poznań, GEOMAT Sp. z o.o., Poznań 2001,
- mapa sozologiczna w skali 1:50 000, ark. . N-33-130-D Poznań, OPGK Poznań 1992,
- mapa hydrogeologiczna Polski w skali 1:50 000 – główny użytkowy poziom wodonośny, ark. Poznań (471), wersja cyfrowa,
- mapa hydrogeologiczna Polski w skali 1:50 000 – pierwszy poziom wodonośny, występowanie i hydrodynamika, ark. Poznań (471),
- szczegółowa mapa geologiczna Polski w skali 1:50 000, ark. 471 – Poznań N-33-130-D, Państwowy Instytut Geologiczny, 1990.

Akty prawne:

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2017 r., poz. 519, tekst jednolity z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2017 r., poz. 1405, tekst jednolity),
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz. U. z 2017 r., poz. 1073, tekst jednolity),
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2016 r., poz. 2134, tekst jednolity z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* (Dz. U. z 2014 r., poz. 1446, tekst jednolity),
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. *o odpadach* (Dz. U. z 2016 r., poz. 1987, tekst jednolity),
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. *Prawo budowlane* (Dz. U. z 2016 r., poz. 2, tekst jednolity z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 14 września 1996 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminie* (Dz. U. z 2017 r., poz. 1289, tekst jednolity z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. *w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie* (Dz. U. z 2015 r., poz. 1422, tekst jednolity),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2014 r., poz. 112, tekst jednolity),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2007 r., Nr 120, poz. 826),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. *w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz. U. z 2016 r., poz. 71, tekst jednolity),

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r., poz. 2183),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2016 r., poz. 1967),
- Dyrektywa Rady z dnia 21 maja 1991 r. dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych (91/271/EWG),
- Dyrektywa Rady z dnia 27 września 1996 r. w sprawie oceny i zarządzania jakością otaczającego powietrza (96/62/WE),
- Rozporządzenie Nr 39/07 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 31 grudnia 2007 r. w sprawie określenia programu ochrony powietrza dla strefy – aglomeracja Poznań (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 4, poz. 61 z dnia 31 stycznia 2008 r.) – akt archiwalny,
- Uchwała Nr XXIX/561/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 r. w sprawie Aktualizacji Programu ochrony powietrza dla strefy: Aglomeracja Poznań (strefa Miasto Poznań) w woj. Wielkopolskim (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 15.01.2013 r., poz. 508) – akt archiwalny,
- Uchwała Nr XXIX/566/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 r. w sprawie Programu ochrony powietrza w zakresie benzo-alfa-pirenu dla stref: Aglomeracja Poznańska, Miasto Leszno, strefy gnieźnieńsko-wrzesińskiej oraz strefy pilsko-złotowskiej w woj. Wielkopolskim (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 15.01. 2013 r., poz. 509) – akt archiwalny,
- Uchwała Nr XI/316/15 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 października 2015 r. w sprawie określenia „Programu ochrony powietrza w zakresie pyłu PM10 oraz B(a)P dla strefy aglomeracja poznańska, którego integralną część stanowi plan działań krótkoterminowych w zakresie pyłu PM10” (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 03.11.2015 r., poz. 6241),
- Uchwała Nr L/780/VI/2013 Rady Miasta Poznania w sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Poznania (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 11.06.2013 r., poz. 3931),
- Uchwała Nr VI/30/2013 Zgromadzenia Związku Międzygminnego „Gospodarka Odpadami Aglomeracji Poznańskiej” z dnia 12 marca 2013 r. w sprawie przyjęcia regulaminu utrzymania czystości i porządku w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi na obszarze gmin wchodzących w skład Związku Międzygminnego „Gospodarka Odpadami Aglomeracji Poznańskiej”,
- Uchwała Nr LX/927/VI/2013 Rady Miasta Poznania z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Poznania” (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 21 stycznia 2014 r., poz. 487), w tym Mapa akustyczna miasta Poznania 2012 (Część I), AkustiX, Poznań, listopad 2012 r.

Dokumenty, inne dostępne opracowania:

- projekt uchwały Rady Miasta Poznania w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Tereny przemysłowe w rejonie ul. Wrzesińskiej” w Poznaniu, MPU 2017,
- Uchwała Nr LXI/834/V/2009 Rady Miasta Poznania z dnia 13 października 2009 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Tereny przemysłowe w rejonie ul. Wrzesińskiej” w Poznaniu,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania, Uchwała Nr LXXII/1137/VI/2014 Rady Miasta Poznania z dnia 23 września 2014 r.,
- Program ochrony środowiska dla miasta Poznania na lata 2013-2016 z perspektywą do 2020 roku, Uchwała Nr LX/928/VI/2013 Rady Miasta Poznania z dnia 10 grudnia 2013 r.,
- Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2010, Biblioteka Monitoringu Środowiska, WIOŚ, Poznań 2011,
- Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2014, Biblioteka Monitoringu Środowiska, WIOŚ, Poznań 2015,
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2015, WIOŚ, Poznań, kwiecień 2016,
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2016, WIOŚ, Poznań, kwiecień 2017,
- Ocena jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych w ramach monitoringu operacyjnego stanu chemicznego wód podziemnych w roku 2015 /wg badań PIG/, poznan.wios.gov.pl,

- Ocena jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych sieci krajowej w ramach monitoringu diagnostycznego stanu chemicznego wód podziemnych w roku 2016 /wg badań PIG/,
- Ocena stanu jednolitych części wód za rok 2014 z uwzględnieniem oceny spełnienia wymagań dla obszarów chronionych (w trakcie weryfikacji przez GIOŚ), poznan.wios.gov.pl,
- Objaśnienia do szczegółowej mapy geologicznej Polski 1:50000, arkusz Poznań (471), Chmal R., Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 1997,
- Objaśnienia do arkusza mapy hydrogeologicznej Polski w skali 1:50 000, ark. Poznań (471), Biuro Studiów i Badań Hydrogeologicznych i Geofizycznych „HYDROCONSULT” Sp. z o.o., Warszawa 2000,
- Aktualizacja opracowania ekofizjograficznego dla potrzeb Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania., Moczko A., Wieczorkiewicz A., Zomerska J., Berezowska-Apolinarska K. (współpraca w zakresie akustyki), MPU, Poznań, 2012 r.,
- Kaczmarski M., Kaczmarek J., Pędziwiatr K., Jakubowska A., Antkowiak M., Konieczna P, Atlas rozmieszczenia płazów na terenie miasta Poznania – narzędzie skutecznej ochrony gatunkowej, Klub Przyrodników Koło Poznańskie, Poznań 2013,
- Raport o oddziaływaniu na środowisko *przedsięwzięcia polegającego na modernizacji i rozbudowie zakładu EKOS Poznań Sp. z o.o. o nowe instalacje do przetwarzania odpadów*, Inwestor: EKOS Poznań Sp. z o.o. w Poznaniu, ul. Krańcowa 12, oprac. INVEST-EKO Poznań, ul. Keplera 1, luty 2014,
- Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach dla realizacji planowanego przedsięwzięcia polegającego na modernizacji i rozbudowie zakładu EKOS Poznań Sp. z o.o. w Poznaniu o nowe instalacje do przetwarzania odpadów, w Poznaniu przy ul. Krańcowej 12 (pismo z dnia 28 sierpnia 2014 r.; znak: OS-V.6220.18.2014),
- Karta informacyjna przedsięwzięcia *polegającego na budowie wiaty na surowce wtórne i hali na odpady na terenie istniejącej sortowni odpadów firmy REMONDIS SANITECH Poznań Sp. z o.o. w Poznaniu, przy ul. Krańcowej 14*, oprac. Zakład Ochrony Środowiska NOWA ZIEMIA, Poznań, ul. Tomaszowska 3,
- Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach dla REMONDIS SANITECH Poznań Sp. z o.o., stwierdzająca brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia polegającego na budowie wiaty magazynowej (m.in. na potrzeby zbierania odpadów) oraz rozbudowie istniejącej sortowni o halę magazynową z przebudową istniejącej ściany zewnętrznej wschodniej, budowie budynku socjalno-higienicznego dla kierowców, budowie placu manewrowego, miejsc parkingowych, kanalizacji deszczowej z separatorem na terenie działek nr ... położonych w Poznaniu przy ul. Krańcowej 14 (pismo z dnia 4 stycznia 2013 r.; znak: OS-V.6220.185.2012),
- Karta Informacyjna wydana dla AIR PRODUCTS Sp. z o.o. z Warszawy, Oddział w Poznaniu – *dla przedsięwzięcia polegającego na rozbudowie napełnialni gazów technicznych – budowa (posadowienie na płycie fundamentowej) stacji zgazowania argonu i stacji skroplonego dwutlenku węgla w Poznaniu przy ul. Krańcowej 7*, z uzupełnieniami, Poznań, marzec – maj 2016,
- Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach dla AIR PRODUCTS Sp. z o.o. z Warszawy – *dla przedsięwzięcia polegającego na rozbudowie napełnialni gazów technicznych – budowa (posadowienie na płycie fundamentowej) stacji zgazowania argonu i stacji skroplonego dwutlenku węgla w Poznaniu przy ul. Krańcowej 7* (pismo z dnia 18 lipca 2016 r.; znak: OS-V.6220.24/2016),
- Karta Informacyjna Przedsięwzięcia *polegającego na rozbudowie istniejącego budynku magazynowo-socjalnego o część produkcyjną przeznaczoną do regeneracji narzędzi oraz obróbki tarcz ociernych na terenie Fabryki SKF w Poznaniu przy ul. Nieszawskiej*, Inwestor: TEN Spółka z o.o. w Poznaniu, ul. Nieszawska 15, oprac. ECO-III Piotr Stępnik, Poznań, ul. Raciborska 27, październik 2009 (dokumentacja znak: OS.V/7684-421/09),
- Karta Informacyjna Przedsięwzięcia *polegającego na budowie suwnicy pomostowej na terenie firmy FUP Sp. z o.o. w Poznaniu przy ul. ul. Mogileńskiej 50*, wraz z uzupełnieniami, Inwestor: Fabryka Urządzeń Przemysłowych w Poznaniu przy ul. Mogileńskiej 50, oprac. Zakład Ochrony Środowiska NOWA ZIEMIA, Poznań, ul. Tomaszowska 3, grudzień 2012 oraz luty – marzec 2013,
- Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach stwierdzająca brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia polegającego na budowie suwnicy pomostowej na terenie firmy Fabryki Urządzeń Przemysłowych Sp. z o.o., zlokalizowanej

w Poznaniu przy ul. Mogileńskiej 50 (pismo z dnia 8 kwietnia 2013 r.; znak: OS-V.6220.204.2012).

Inne źródła:

- wizja terenowa (wrzesień 2016 r.),
- dokumentacja fotograficzna (MPU, wrzesień 2016 r.),
- www.poznan.pios.gov.pl,
- mapa SIP ZGiKM GEOPOZ,
- www.natura2000.gdos.gov.pl,
- baza.pgi.gov.pl,
- geoserwis.gdos.gov.pl.

Informacje uzyskane z powyższych materiałów źródłowych oraz informacje zebrane podczas przeprowadzonej wizji terenowej, pozwoliły na opracowanie ogólnej charakterystyki środowiska przyrodniczego omawianego obszaru, w podziale na jego poszczególne komponenty, w tym w szczególności: rzeźbę terenu, budowę geologiczną i warunki podłoża, warunki wodne, szatę roślinną, świat zwierzęcy, gleby, klimat lokalny. Na podstawie pozyskanych informacji określono również stan środowiska przyrodniczego w zakresie jakości powietrza, wód i klimatu akustycznego (w zakresie oddziaływania hałasu samochodowego, kolejowego i przemysłowego), a także wskazano obecny sposób i stan zagospodarowania obszaru objętego projektem planu. Należy jednak zaznaczyć, że przeprowadzenie wizji terenowej w ograniczonym zakresie (ograniczony czas i dostępność), nie pozwoliło na przeprowadzenie inwentaryzacji w sposób wyczerpujący, umożliwiający zidentyfikowanie wszystkich gatunków roślin i zwierząt, występujących w granicach obszaru opracowania.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono przy zastosowaniu metody indukcyjno-opisowej, polegającej na charakterystyce istniejących zasobów środowiska oraz łączeniu w całość posiadanych informacji o dotychczasowych mechanizmach funkcjonowania środowiska i wskazaniu, jakie potencjalne skutki mogą wystąpić w środowisku w wyniku realizacji ustaleń planu. Posłużono się również metodą porównawczą, wykorzystując wiedzę o funkcjonowaniu środowiska jako całości. Skonfrontowano zaproponowane rozwiązania planistyczne z istniejącymi uwarunkowaniami środowiskowymi. Prognozę oddziaływania na środowisko przedstawiono w zakresie, jaki umożliwia obecny stan dostępnej informacji o środowisku oraz w tym kontekście – stopień ogólności ustaleń planu.

2. CHARAKTERYSTYKA ORAZ STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

2.1. Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu

Obszar objęty granicami projektu mpzp „Tereny przemysłowe w rejonie ul. Wrzesińskiej” w Poznaniu obejmuje tereny położone we wschodniej części miasta Poznania, zlokalizowane zasadniczo pomiędzy ul. Wrzesińską (biegnącą wzdłuż północnej granicy obszaru mpzp), ul. Krańcową (biegnącą wzdłuż granicy zachodniej), a terenami zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej osiedla Warszawskiego oraz terenami Rodzinnego Ogrodu Działkowego „Pomet” (przy ul. Nieszawskiej 2).

Tereny te są w chwili obecnej w znacznym stopniu trwale zainwestowane. Na obszarze tym dominuje zabudowa o funkcji usługowej i usługowo-magazynowo-przemysłowej (oraz produkcyjnej). Funkcjonuje tu szereg przedsiębiorstw usługowych, jak i produkcyjnych, w tym m.in. BHF Polska Maszyny Czyszczące (serwis, magazyn i sklep), PPHU Tel.-Poż.-System ISKRA (ul. Krańcowa), HEYE – Polska Sp. z o.o., PPT TASKOPROJEKT Sp. z o.o. (obsługa przemysłu samochodowego), DIF Sp. z o.o. (Grupa Devillé SA), SKF Poznań S.A. (kilka lokalizacji; hale produkcyjne, kotłownia, biurowiec, magazyn i sklep), FEMA-GLASS Dawid Krzyżaniak (hurtownia szkła), Drukarnia IMPRESTA, AIR PRODUCTS Sp. z o.o. Oddział w Poznaniu, HT Laser Sp. z o.o. (obróbka blachy), DAGAT – ECO Sp. z o.o. (produkcja grzejników łazienkowych), Fabryka Narzędzi Specjalnych Sp. z o.o., Gerdes MC Sp. z o.o., a także BEMO MOTORS FORD (autoryzowany dealer marki Ford) oraz inne, mniejsze punkty handlowo-usługowe, np. komis samochodowy, czy też obiekty gastronomiczne. W granicach obszaru opracowania, w części północno-zachodniej (przy ul. Wrzesińskiej) funkcjonuje również Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych („PSZOK” Wrzesińska).

Na obszarze objętym granicami projektu planu „Tereny przemysłowe w rejonie ul. Wrzesińskiej” w Poznaniu (w części południowej i południowo-zachodniej) funkcjonują również

obiekty usług oświaty, usług oświaty szkolnictwa wyższego i oraz obiekty zamieszkania zbiorowego, m.in.: Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 11 przy ul. Nieszawskiej 21, Wydziały Politechniki Poznańskiej (PP) – Architektury, Budownictwa, Fizyki, czy też Wyższa Szkoła Hotelarstwa i Gastronomii przy ul. Nieszawskiej 19. Uzupełnieniem istniejącej na przedmiotowym obszarze zabudowy są dwa budynki mieszkalne wielorodzinne, zlokalizowane w sąsiedztwie ul. Nieszawskiej oraz budynków dydaktycznych Politechniki Poznańskiej. W części północno-zachodniej (przy ul. Krańcowej 10) zlokalizowany jest natomiast Dom Charytatywny „Przystań”, mieszczący Schronisko dla Osób Bezdomnych.

Obsługę komunikacyjną terenów zabudowy zlokalizowanej w granicach obszaru projektu mpzp „Tereny przemysłowe w rejonie ul. Wrzesińskiej” zapewniają: ul. Krańcowa (której fragment przebiega wzdłuż zachodniej granicy obszaru projektu planu), ul. Wrzesińska (przebiegająca wzdłuż północnej granicy obszaru projektu planu), ul. Nieszawska (przebiegająca wzdłuż fragmentu południowo-zachodniej granicy), a także fragment ul. Toruńskiej (przebiegającej m.in. wzdłuż terenów ROD „Pomet”). W granicach przedmiotowego obszaru funkcjonuje również szereg dróg wewnętrznych, umożliwiających obsługę komunikacyjną terenów zabudowy. W granicach przedmiotowego obszaru nie znalazła się natomiast ul. Włocławska (sąsiadująca z obszarem projektu planu od strony południowej) oraz linia kolejowa nr 3 relacji Warszawa Zachodnia – Kunowice (przebiegająca wzdłuż północnej granicy obszaru projektu mpzp, w bezpośrednim sąsiedztwie ul. Wrzesińskiej). W granicach opracowania, na terenach zlokalizowanych w części wschodniej, znalazły się natomiast bocznicowe tory kolejowe.

Analizowany obszar posiada dostęp do sieci infrastruktury technicznej – sieci wodociągowej (m.in. magistrała wodociągowa przebiegająca przez zachodnie tereny projektu planu), sieci kanalizacji sanitarnej, sieci kanalizacji deszczowej (istniejący kolektor i kanały deszczowe), sieci gazociągowej (gazociąg niskiego ciśnienia), sieci ciepłej (istniejąca magistrała ciepła podziemna i napowietrzna, napowietrzne i podziemne sieci rozdzielcze), sieci elektroenergetycznej (istniejąca napowietrzna linia 110 kV, istniejący GPZ 110/15 kV oraz stacje transformatorowe 15/0,4 kV, istniejąca linia kablowa), a także sieci telekomunikacyjnej (istniejąca linia).

W bezpośrednim sąsiedztwie obszaru objętego granicami projektu mpzp „Tereny przemysłowe w rejonie ul. Wrzesińskiej” w Poznaniu zlokalizowane są m.in.: od południa – tereny Rodzinnego Ogrodu Działkowego „Pomet”, tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej funkcjonującej w obrębie osiedla Warszawskiego oraz fragment terenów leśnych w sąsiedztwie Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego i Rehabilitacji Medycznej przy ul. Mogileńskiej 42 (poza południowo-wschodnią granicą obszaru projektu planu), od wschodu – linia kolejowa nr 3 relacji Warszawa Zachodnia – Kunowice oraz towarzyszące jej tereny kolejowe, tereny leśne oraz tereny cmentarza Komunalnego Miłostowo, od północy – linia kolejowa nr 3 oraz towarzyszące jej tereny kolejowe, w dalszej kolejności tereny ROD im. E. Orzeszkowej, natomiast od zachodu – tereny Zakładów Metalurgicznych POMET SA.

2.2. Rzeźba terenu

Obszar opracowania, wg podziału Polski na jednostki fizycznogeograficzne, położony jest w obrębie makroregionu Pojezierze Wielkopolskie (315.5)¹, w obszarze mezoregionu Równina Wrzesińska (315.54)².

Obszar projektu mpzp „Tereny przemysłowe w rejonie ul. Wrzesińskiej” w Poznaniu obejmuje powierzchnie zlokalizowane w zasięgu fragmentów form geomorfologicznych różnego pochodzenia. Rzędne terenu w granicach obszaru projektu mpzp wahają się w granicach od 64-65 m n.p.m. w części zachodniej do ok. 77-78 m n.p.m. w części południowej i południowo-wschodniej. Widoczne jest nachylenie terenów z kierunku południowo-wschodniego w kierunku północno-zachodnim i zachodnim.

2.3. Budowa geologiczna i warunki gruntowe

Zgodnie z informacjami przedstawionymi na szczegółowej mapie geologicznej Polski³, na obszarze opracowania charakterystyka występujących na obszarze opracowania utworów czwartorzędowych jest zróżnicowana.

¹ Kondracki J., *Geografia Polski. Mezoregiony fizyczno-geograficzne*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1994

² bazagis.pgi.gov.pl

³ szczegółowa mapa geologiczna Polski w skali 1:50 000, ark. 471 – Poznań N-33-130-D, Państwowy Instytut Geologiczny, 1990

W części północnej i południowo-zachodniej występują plejstocenyjskie piaski lodowcowe na glinach zwałowych, a w części zachodniej gliny zwałowe. Te ostatnie charakteryzują się silnym spiaszczeniem, żółtą barwą oraz miąższością osiagającą na ogół 3-5 m (jedynie miejscami do 12 m). W części południowej i południowo-wschodniej występują, piaski i żwiry wodnolodowcowe poziomu sandrowego I (najwyższego), natomiast na niewielkim fragmencie występują namuły piaszczyste zagłębień bezodpływowych.

W lokalnej budowie geologicznej wyróżnia się również występowanie przy powierzchni utworów trzeciorzędowych – iłów, mułków, miejscami piasków (w strefach zaburzeń glaciektonicznych). Utwory te reprezentowane są przez serię szaroniebieskich lub szarozielonych iłów i iłów mułkowatych (pliocen dolny), a także szaroniebieskich lub szarozielonych i pstrych iłów poznańskich (pliocen górny).

Informacje o występowaniu korzystnych warunków budowlanych w granicach analizowanego obszaru potwierdzają także informacje zawarte w Atlasie geologiczno-inżynierskim Poznania⁴ (grunty nośne, występowanie wód podziemnych poniżej 2 m p.p.t.). Na powierzchni występują przede wszystkim grunty antropogeniczne o miąższości warstwy wynoszącej 0,3 do 3,5 m. Na głębokości ok. 2 m p.p.t. przeważają osady wodnolodowcowe dolne, reprezentowane przez piaski różnej granulacji z domieszkami pyłów i piasków gliniastych, a na terenach położonych w części wschodniej i północno-wschodniej przez osady wodnolodowcowe poziomu sandrowego (piaski różnej granulacji). Poniżej, na głębokości ok. 4 m p.p.t. występują przede wszystkim gliny zwałowe (iły miejscami piaski, pyły, pyły ilaste, iły piaszczyste i iły pylaste).

Podłoże trzeciorzędowe obszaru reprezentują plioceńskie iły i mułki (miejscami piaski). Pliocen dolny reprezentuje seria iłów i iłów mułkowatych o szaroniebieskiej lub szarozielonej barwie. Pliocen górny reprezentują natomiast iły poznańskie o barwie szaroniebieskiej, szarozielonej oraz pstrej (występowanie żółtych oraz czerwonych smug i plam). Poniżej utworów plioceńskich występują mioceńskie piaski, mułki, iły i węgiel brunatny.

2.4. Zasoby naturalne

Część terenów objętych granicami projektu mpzp „Tereny przemysłowe w rejonie ul. Wrzesińskiej” w Poznaniu zlokalizowana jest – zgodnie z posiadanymi informacjami – w zasięgu złoża wód termalnych Swarzędz IGH-1⁵. Część obszaru projektu mpzp położona jest jednocześnie w zasięgu granic terenu i obszaru górniczego.

2.5. Warunki wodne

Obszar objęty projektem mpzp „Tereny przemysłowe w rejonie ul. Wrzesińskiej ” w Poznaniu pod względem hydrograficznym położony jest w zasięgu działu wodnego III rzędu o niepewnym przebiegu. Niemal cały analizowany obszar zlokalizowany jest jednocześnie w obrębie zlewni jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP) Cybina (kod PLRW600017185899). Jedynie północna część obszaru opracowania zlokalizowana jest w zasięgu zlewni JCWP Główna od zlewni zb. Kowalskiego do ujścia (PLRW600001859299). W jego granicach nie stwierdzono jednak obecności jakichkolwiek wód powierzchniowych w postaci cieków lub zbiorników wodnych. Najbliżej zlokalizowany ciek wodny – rzeka Główna – przepływa w odległości ok. 380 m od północnej granicy analizowanego obszaru.

Cały analizowany obszar znajduje się w zasięgu jednostki hydrogeologicznej oznaczonej symbolem CTRi (trzeciorzędowe piętro wodonośne), w obrębie której poziomem wodonośnym jest mioceński poziom zbiornika wielkopolskiego, zbudowany z piasków (drobnoziarnistych i mułkowatych) o miąższości wynoszącej od 20 do 40 m (w granicach obszaru opracowania). Utwory tego poziomu występują na głębokościach od 50 do 150 m p.p.t. (najczęściej 60-70 m), a jego nadkład stanowią słabo przepuszczalne gliny morenowe oraz iły poznańskie (utwory o bardzo niskim stopniu przepuszczalności)⁶. Wody tego poziomu charakteryzują się napiętym zwierciadłem. Nadkład stanowią słabo przepuszczalne gliny oraz kompleks iłów poznańskich (utwory bardzo słabo przepuszczalne), co wpływa na bardzo niski stopień zagrożenia zanieczyszczeniem głównego poziomu użytkowego (czas potencjalnej migracji zanieczyszczeń wynosi ponad 100 lat). Zasilanie poziomu mioceńskiego odbywa się na drodze przesączania się wody z poziomów czwartorzędowych (poprzez kompleks iłów poznańskich i glin) oraz (lokalnie) poprzez przepływy w oknach hydrogeologicznych. Należy

⁴ Atlas geologiczno-inżynierski Poznania, Przedsiębiorstwo Badań Geofizycznych w Warszawie, Przedsiębiorstwo Geodezyjno i Geologiczno-Fizjograficzne, Warszawa, sierpień 2007 r.

⁵ baza.pgi.gov.pl

⁶ mapa hydrogeologiczna w skali 1:50 000, ark. Poznań (471), wersja cyfrowa

wspomnieć, iż w przypadku terenów położonych w części południowej i południowo-zachodniej, poziom ten stanowi jednocześnie pierwszy użytkowy poziom wodonośny.

Z informacji przedstawionych na mapie hydrograficznej⁷ wynika, iż głębokość do zwierciadła wód gruntowych od powierzchni terenu na znacznej części obszaru projektu mpzp wynosi ok 1-2 m p.p.t. Jedynie w obrębie terenów zlokalizowanych w części południowo-wschodniej głębokość ta może przekraczać 2 m p.p.t.

Cały analizowany obszar znajduje się poza zasięgiem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP). W jego granicach funkcjonują dwie studnie ujmujące wody trzeciorzędowe (nr O/44/4 i nr O/44/2 przy ul. Nieszawskiej, dla których nie wyznaczono stref ochrony ujęć wody).

2.6. Szata roślinna

Szata roślinna w granicach obszaru projektu mpzp „Tereny przemysłowe w rejonie ul. Wrzesińskiej” w Poznaniu reprezentowana jest zasadniczo przez stosunkowo nieliczną roślinność ozdobną, nasadzoną w sąsiedztwie istniejących obiektów (o funkcji produkcyjnej, przemysłowej, usługowej itd.), jak również spontanicznie pojawiającą się roślinność niską, której różnorodność ukształtowana została przede wszystkim na skutek dotychczasowego sposobu zagospodarowania i użytkowania terenów zlokalizowanych w granicach obszaru opracowania.

W granicach większości terenów występuje przede wszystkim roślinność niska, reprezentowana przez gatunki pospolicie spotykane na terenie całego miasta, charakteryzujące się stosunkowo dużą odpornością na niekorzystne czynniki środowiskowe oraz niewielkimi wymaganiami siedliskowymi (roślinność towarzysząca terenom silnie antropogenicznie przekształconym). Skupiska zieleni występują tu przede wszystkim w formie zadarnionych powierzchni oraz pasów terenu towarzyszących istniejącym budynkom i obiektom o zróżnicowanej funkcji. Roślinność ruderalna występuje także w obrębie powierzchni towarzyszących terenom komunikacyjnym. Wśród spotykanych na tych terenach roślin wspomnieć można pospolicie występujące na obszarze całego miasta gatunki takie jak: rdest ptasi (*Polygonum aviculare*), szczaw kędzierzawy (*Rumex crispus*), komosa biała (*Chenopodium album*), gwiazdnica pospolita (*Stellaria media*), bniec biały (*Silene alba*), chrzan pospolity (*Armoracia rusticana*), tasznik pospolity (*Capsella bursa-pastoris*), pięciornik (*Potentilla* sp.), koniczyna (*Trifolium* sp.), śláz zaniedbany (*Malva neglecta*), dziurawiec zwyczajny (*Hypericum perforatum*), farbownik lekarski (*Anchusa officinalis*), babka zwyczajna (*Plantago major*), babka lancetowata (*Plantago lanceolata*), żółtlica drobnokwiatowa (*Galinsoga parviflora*), krwawnik pospolity (*Achillea millefolium*), wrotycz pospolity (*Tanacetum vulgare*), rumianek bezpromieniowy (*Chamomilla suaveolens*), bylica pospolita (*Artemisia vulgaris*), cykoria podróznik (*Cichorium intybus*), czy też mniszek pospolity (*Taraxacum officinale*). W sąsiedztwie bocznic kolejowych spotkać można rozchodnika ostrego (*Sedum acre*), natomiast w obrębie większości terenów występują powierzchnie porośnięte przez pospolite gatunki traw, w tym m.in. perz właściwy (*Elymus repens*), kupkówka pospolita (*Dactylis glomerata*), wiechlina roczna (*Poa annua*), wiechlina łąkowa (*P. pratensis*), życica trwała (*Lolium perenne*) oraz stokłosa bezostna (*Bromus inermis*).

Zważywszy na dotychczasowy charakter zagospodarowania większości terenów położonych w zasięgu granic obszaru opracowania, występuje tu dość liczna roślinność wysoka. Reprezentowana jest ona przede wszystkim przez znacznych rozmiarów drzewa rosnące w sąsiedztwie ul. Krańcowej (głównie w sąsiedztwie jej południowego fragmentu), ul. Nieszawskiej (szczególnie na odcinku sąsiadującym z obiektami szkolnictwa wyższego), jak również mniej okazałe drzewa nasadzone w sąsiedztwie budynków o funkcji przemysłowo-produkcyjno-magazynowej. Wśród występujących tu gatunków wspomnieć można m. in. topole (*Populus*), w tym często nasadzane topole włoskie (*Populus nigra* L. 'Italica'), klony (*Acer*), jesiony (*Fraxinus*), brzozy brodawkowate (*Betula pendula*), kasztanowce zwyczajne (*Aesculus hippocastanum*) itd.

Znaczącym elementem lokalnej szaty roślinnej jest jednocześnie roślinność ozdobna, nasadzona na terenach zabudowanych. Istniejącej zabudowie o funkcji produkcyjno-przemysłowej, magazynowej, jak i usługowej, towarzyszy przede wszystkim urządzona zieleń ozdobna, złożona z krzewów liściastych i iglastych, zadarnionych powierzchni trawników oraz nasadzanych na tych terenach drzew. W zależności od terenu, jak i powierzchni przeznaczonej pod wykształcenie fragmentów zieleni urządzonej, na terenach tych spotkać można najczęściej świerki kłujące (*Picea pungens*), różne odmiany żywotników (*Thuja*), jałowców (*Juniperus*), a także innych roślin ozdobnych.

⁷ mapa hydrograficzna w skali 1:50 000, ark. N-33-130-D Poznań, OPGK Poznań 1988/9,

2.7. Zwierzęta

Ze względu na charakter użytkowania większości terenów położonych w granicach obszaru opracowania, zróżnicowanie lokalnej fauny jest niewielkie. Obecność terenów trwale i intensywnie zainwestowanych (hale produkcyjne, tereny utwardzonych parkingów) oraz charakter występującej tu zabudowy (obiekty o bardzo dużej kubaturze), przyczyniły się do drastycznego zmniejszenia powierzchni dostępnych dla zwierząt. Na terenach tych występują jedynie przedstawiciele tych gatunków, które przystosowały się do życia na terenach silnie zurbanizowanych w warunkach odbiegających znacznie od siedlisk naturalnych, narażonych jednocześnie na wpływ wielu niekorzystnych czynników.

Najliczniej na terenach tych występują przedstawiciele zwierząt bezkręgowych, zasiedlających przede wszystkim tereny w obrębie których występuje dość nieliczna na tym obszarze zieleń. Obecność roślinności wysokiej, jak również kwitnącej roślinności niskiej (reprezentowanej głównie przez pospolite gatunki roślinności ruderalnej), sprzyja występowaniu na tych terenach przedstawicieli muchówek (*Diptera*), błonkoskrzydłych (*Hymenoptera*), prostoskrzydłych (*Orthoptera*), jak również pospolitych gatunków motyli dziennych (*Rhopalocera*).

Obecność bezkręgowców sprzyja pojawianiu się na tych terenach również pospolitych gatunków ptaków, widywanych na terenach całego miasta. Na terenach intensywnie przekształconych przez człowieka, charakteryzujących się niewielkim udziałem zieleni oraz terenów trwale uszczelnionych, spotkać można przede wszystkim gatunki występujące pospolicie na intensywnie zabudowanych terenach miejskich – m.in. gołębia miejskiego (*Columba livia urbana*), wróbla (*Passer domesticus*), mazurka (*Passer montanus*), kawkę (*Corvus monedula*), srokę (*Pica pica*), czy też kosa (*Turdus merula*).

Bliskość terenów Rodzinnego Ogrodu Działkowego, charakteryzującego się występowaniem bardziej zróżnicowanej zieleni (w tym drzew i krzewów owocowych) sprzyjać może pojawianiu się zwierząt pospolicie widywanych na tego typu terenach również w granicach terenów mpzp „Tereny przemysłowe w rejonie ul. Wrzesińskiej” w Poznaniu. Wskazać tu należy przede wszystkim szereg gatunków ptaków, owadów oraz drobnych gatunków ssaków. Na terenach tych występują m.in. spotykane często w obrębie przydomowych ogrodów szpaki (*Strunus vulgaris*), sikory (*Parus*), a także kilka gatunków drobnych ssaków, w tym m.in. jeż (*Erinaceus europaeus*) czy kret (*Talpa europea*). Sporadycznie na terenach w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru opracowania pojawić się może coraz częściej spotykana na terenach miasta kuna domowa (*Martes foina*). Mało prawdopodobne jest natomiast pojawianie się w granicach obszaru opracowania większych gatunków ssaków. Sytuacja ta wynika przede wszystkim ze znacznego stopnia zainwestowania terenów oraz funkcjonowania barier przestrzennych (ogrodzeń pełnych, dróg o znacznym natężeniu ruchu itd.).

2.8. Gleby

Zgodnie z informacjami przedstawionymi na mapie glebowo-rolniczej, w obrębie większości terenów zlokalizowanych w granicach obszaru opracowania występują gleby antropogenicznie przekształcone – grunty na terenach zabudowanych oznaczone symbolem (Tz). Właściwości naturalnie występujących tu pierwotnie gleb zostały zmodyfikowane na skutek realizacji zabudowy, dróg oraz inwestycji infrastrukturalnych, których budowa wymagała dokonania znacznych przekształceń w zakresie stabilności i przepuszczalności podłoża. Zgodnie z informacjami przedstawionymi na wspomnianej mapie, w części północnej występują również gleby brunatne właściwe, wytworzone na piaskach gliniastych lekkich zalegających na glinach lekkich (zaliczane do kompleksu pszennego wadliwego), natomiast w części południowej i zachodniej występują czarne ziemie właściwe, wytworzone na piaskach gliniastych lekkich przekrywających warstwę piasków słabo gliniastych (zaliczane do kompleksu żytniego bardzo dobrego) oraz na piaskach słabo gliniastych zalegających na piaskach luźnych (zaliczane do kompleksu żytniego słabego). W tym miejscu należy jednak zaznaczyć, iż właściwości występujących tu pierwotnie gleb uległy znaczącym zmianom na skutek realizacji poszczególnych inwestycji budowlanych, komunikacyjnych i infrastrukturalnych.

Na terenach obecnie zabudowanych, naturalne właściwości gleb uległy silnym modyfikacjom przede wszystkim na skutek trwałego uszczelnienia powierzchni (posadowienie budynków itd.) oraz zastosowania materiałów budowlanych, wpływających na zmiany przepuszczalności, czy też stateczności gruntów. W celu uzyskania odpowiednich właściwości podłoża, dokonuje się przemieszczenia pewnych ilości mas ziemnych, przemieszczania wierzchnich warstw gleby, zniszczenia warstwy próchnicznej, jak również wzbogacenia podłoża o materiały takie jak piasek czy żwir. Działania

te przyczyniły się do istotnych zmian w zakresie stopnia przepuszczalności gleb oraz tempa infiltracji wód opadowych i roztopowych.

W obrębie większości terenów zlokalizowanych w granicach analizowanego obszaru gleby charakteryzują się odczynem alkalicznym o pH mieszczącym w przedziale 7,4 – 9,3⁸. Jedyne niewielki fragment terenów położonych w części południowo-wschodniej charakteryzuje się występowaniem gleb o odczynie obojętnym (pH 6,7-7,4). W granicach przedmiotowego obszaru stwierdzono także występowanie anomalii geochemicznych w glebach, wynikające z zanotowanych stężeń chromu (Cr>12 mg/kg) i rtęci (Hg>0,11 mg/kg).

2.8. Klimat lokalny

Według regionalizacji klimatycznej (Woś 1994) obszar objęty granicami planu, podobnie jak obszar całego Poznania, należy do Regionu Środkowowielkopolskiego.

Warunki klimatyczne w Poznaniu odzwierciedlają wartości elementów klimatu uzyskane z pomiarów prowadzonych na stacji IMGW Poznań-Ławica. Elementy klimatu na wyżej wspomnianej stacji, przedstawia poniższa tabela:

Tabela 1. Elementy klimatu w rejonie Poznań - Ławica (wg IMGW w Poznaniu)

OKRES	MIESIĄC												Rok
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
ŚREDNIA MIESIĘCZNA TEMPERATURA POWIETRZA (°C)													
Rok 2010	-6,5	-1,0	3,6	8,8	11,5	17,4	22,1	18,7	12,5	6,5	4,7	-5,6	7,7
WIELOLECIE 1971-2000	-1,2	-0,5	3,2	7,7	13,5	16,4	18,3	17,7	13,0	8,2	3,2	0,3	8,3
ŚREDNIA MIESIĘCZNA WILGOTNOŚĆ WZGLĘDNA (%)													
Rok 2010	85	85	80	69	83	67	61	78	83	79	92	93	80
WIELOLECIE 1971-2000	86	85	78	72	69	72	72	74	80	84	87	88	79
ŚREDNIA MIESIĘCZNA PRĘDKOŚĆ WIATRU (m/s)													
Rok 2010	4,0	3,4	4,0	3,7	3,4	3,0	3,1	3,1	3,3	3,8	3,8	4,1	3,6
WIELOLECIE 1971-2000	3,9	3,8	4,0	3,7	3,3	3,3	3,2	2,8	3,0	3,3	3,8	3,9	3,5
ŚREDNIA MIESIĘCZNA WYSOKOŚĆ OPADU ATMOSFERYCZNEGO (mm)													
Rok 2010	28	18	42	27	111	17	81	153	74	8	100	58	692
WIELOLECIE 1971-2000	29	23	33	31	47	62	76	56	44	35	33	39	508

Źródło: Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2010, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska; Poznań 2011; <http://www.poznan.pios.gov.pl/glowna/index.php>

Średnia roczna suma opadów dla terenu Poznania należy do najniższych w kraju. Pomiar wielkości opadów atmosferycznych dla posterunku Poznań-Ławica wykazały, że średnia wartość opadu atmosferycznego z wielolecia (w okresie 1971-2000) wynosiła 508 mm. Natomiast roczna suma opadów atmosferycznych, stanowiąca 136% normy, wynosiła 692 mm w roku 2010.

Rozkład temperatur, podobnie jak ilości opadów, ma charakter roczny. Najcieplejszym miesiącem roku 2010 był lipiec – średnia miesięczna temperatura w Poznaniu wyniosła 22,1°C, z kolei najniższe temperatury odnotowano w styczniu, kiedy średnia miesięczna temperatura wyniosła w Poznaniu -6,5°C. W skali roku średnia temperatura wynosi dla miasta Poznania 7,7°C.

Równie istotnymi czynnikami meteorologicznymi, wpływającymi na klimat miasta, a w szczególności na stężenia i rozkład przestrzenny zanieczyszczeń powietrza, jest kierunek oraz siła wiatru.

Dla obszaru Poznania stwierdzono największą częstotliwość występowania wiatrów z sektora zachodniego, o dość niewielkiej sile - średnia roczna wartość wynosiła 3,6 m/s. Najwyższą średnią miesięczną prędkość wiatru zanotowano w Poznaniu w 2010 r. w grudniu – 4,1 m/s. Z kolei najniższa średnia miesięczna prędkość wiatru wystąpiła, podobnie jak w wieloleciu, w lecie, jednak w czerwcu (3,0 m/s), a nie w sierpniu.

Rozkład kierunków wiatru w Poznaniu w 2010 r. charakteryzuje, podobnie jak w wieloleciu 1971-2000, zdecydowana przewaga wiatrów z sektora zachodniego oraz mały udział wiatrów z kierunków N i NE (15%). Co istotne, w sierpniu i wrześniu zwiększyła się liczba cisz, co może przyczynić się do pogorszenia sytuacji aerosanitarnej w regionie. Tego typu sytuacje, charakteryzujące

⁸ Atlas geochemiczny Poznania i okolic, 1:100 000; Józef Lis, Anna Pasieczna; Warszawa 2005

się między innymi bardzo małymi prędkościami wiatru utrzymującymi się przez dłużej niż 48 godzin, wystąpiły w Poznaniu, poza styczniem, również pod koniec września i października.

Wilgotność względna powietrza na terenie Poznania zależna jest od pory roku. W 2010 r. na terenie Poznania nie wystąpiła susza hydrograficzna. Najwyższą wartość wilgotność osiąga w okresie zimowym, w tym najwyższą w 2010 r. zanotowano w grudniu (93%). Natomiast najniższe wartości występują w miesiącach letnich, takich jak czerwiec i lipiec, kiedy osiągnęła wartości 67% i 61%.

Okres wegetacyjny w rejonie miasta Poznania należy do najdłuższych w kraju i wynosi 220 dni.

2.9. Obszary cenne kulturowo

W granicach analizowanego obszaru nie stwierdzono występowania obiektów podlegających ochronie na podstawie zapisów ustawy o ochronie zabytków. Na obszarze tym zlokalizowany jest natomiast objęty ochroną konserwatorską schron fortyfikacyjny.

Na terenie objętym granicami projektu mpzp nie stwierdzono występowania rozpoznanych stanowisk archeologicznych i warstw kulturowych, niemniej nie można jednoznacznie wykluczyć obecności tego rodzaju cennych kulturowo i historycznie stanowisk.

2.10. Jakość powietrza atmosferycznego

Największy wpływ na kształtowanie lokalnej jakości powietrza atmosferycznego ma lokalizacja i charakter źródeł emisji oraz sposób zagospodarowania przestrzennego danego obszaru. W znacznie mniejszym stopniu na kształtowanie jakości powietrza oddziałuje napływ zanieczyszczeń generowanych w zasięgu terenów sąsiednich.

W granicach obszaru objętego granicami projektu mpzp „Tereny przemysłowe w rejonie ul. Wrzesińskiej” w Poznaniu, wśród źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego wskazać należy przede wszystkim funkcjonujące w obrębie poszczególnych zakładów instalacje (których praca związana jest z emisją różnych zanieczyszczeń do powietrza), jak również zlokalizowane w granicach obszaru projektu mpzp szlaki komunikacyjne – w tym przede wszystkim ul. Wrzesińską, ul. Krańcową i ul. Nieszawską. Ze względu na dostępność do sieci ciepłowniczej i gazowej, jak również obecność nielicznej zabudowy o funkcji mieszkaniowej, na obszarze tym nie stwierdzono znaczącego wpływu na kształtowanie lokalnej jakości powietrza atmosferycznego tzw. emisji niskiej.

Jak wspomniano powyżej, w granicach obszaru projektu mpzp „Tereny przemysłowe w rejonie ul. Wrzesińskiej” w Poznaniu funkcjonują punktowe źródła emisji zanieczyszczeń do powietrza. Zgodnie z posiadanymi informacjami, na terenach tych zlokalizowane są zakłady, w obrębie których wykorzystywane są instalacje emitujące zanieczyszczenia gazowe i pyłowe do powietrza o różnej charakterystyce, stężeniach i poziomach emisji. Należy natomiast podkreślić, iż podmioty te posiadają stosowne decyzje zezwalające na emisję zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do powietrza⁹, a poziomy emitowanych substancji nie zagrażają dotrzymaniu standardów jakości powietrza w sąsiedztwie poszczególnych zakładów. Wspomnieć można również, iż znaczną część emisji zanieczyszczeń obejmuje emisja niezorganizowana, związana z poruszaniem się w obrębie poszczególnych terenów pojazdów (np. wózków widłowych) oraz maszyn emitujących zanieczyszczenia związane ze spalaniem paliw w silnikach spalinowych, jak również okresową emisją zanieczyszczeń pyłowych (unoszenie cząstek pyłowych przez przemieszczające się pojazdy).

Źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego na przedmiotowym obszarze są również indywidualne instalacje grzewcze, funkcjonujące przede wszystkim na terenach poszczególnych zakładów. Należy natomiast zauważyć, iż pomimo znacznej mocy poszczególnych instalacji, nie stwierdzono występowania przekroczeń dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń poza granicami terenów, dla których prowadzący instalację posiada tytuł prawny.

Niezwykle istotnym czynnikiem wpływającym na ograniczenie skali emisji zanieczyszczeń do powietrza jest jednocześnie dostępność do sieci infrastruktury technicznej – przede wszystkim sieci ciepłej i gazowej. Stąd też zakłada się, że znaczna część funkcjonujących na obszarze opracowania budynków zaopatrywana jest w ciepło za pośrednictwem miejskiej sieci ciepłowniczej lub też z wykorzystaniem paliw o niskich wskaźnikach emisji (m.in. instalacje wykorzystujące gaz).

⁹ w przypadkach, w których są one wymagane – zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa

Na obszarze projektu mpzp nie stwierdzono zatem istotnego oddziaływania zjawiska tzw. emisji niskiej, związanej przede wszystkim z emisją zanieczyszczeń na skutek spalania paliw stałych w indywidualnych systemach grzewczych, wykorzystywanych na potrzeby dostarczenia ciepła do zabudowy (głównie mieszkaniowej jednorodzinnej). Tego rodzaju emisja występuje natomiast w obrębie terenów zlokalizowanych poza granicami obszaru projektu mpzp – terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w obrębie Osiedla Warszawskiego. Instalacje grzewcze zasilane za pomocą paliw stałych (o wysokich wskaźnikach emisji), generują zanieczyszczenia gazowe i pyłowe, obejmujące m.in. tlenki siarki (głównie SO₂), tlenki azotu (NO_x), dwutlenek węgla (CO₂) oraz pyły o zróżnicowanym składzie frakcyjnym (w tym pył PM10). Emisja ta może wpływać na okresowe pogorszenie jakości powietrza atmosferycznego również na obszarze projektu planu. Podobna sytuacja może dotyczyć napływania zanieczyszczeń generowanych na skutek okresowego ogrzewania altan (np. za pośrednictwem kominków) funkcjonujących na terenach sąsiadującego z omawianym obszarem ROD „Pomet”.

Na kształtowanie lokalnej jakości powietrza atmosferycznego wpływa natomiast obecność w granicach omawianego obszaru liniowych źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza – szlaków komunikacyjnych. Ruch komunikacyjny generuje emisję do atmosfery szeregu zanieczyszczeń gazowych, powstających podczas spalania paliw płynnych w silnikach pojazdów, w tym m.in. węglowodorów aromatycznych, dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla oraz substancji pyłowych, powstających w wyniku ścierania opon pojazdów i nawierzchni jezdni. Największy wpływ na poziom emisji zanieczyszczeń komunikacyjny ma natężenie ruchu kołowego, które jest znaczące w przypadku dróg o dużym znaczeniu – w przypadku omawianego obszaru ul. Wrzesińskiej i ul. Krańcowej – ulic zapewniających właściwą obsługę komunikacyjną funkcjonujących tu terenów zabudowy produkcyjno-przemysłowej i usługowej, jak również umożliwiających skomunikowanie tych terenów z pozostałymi częściami miasta

Należy jednak zaznaczyć, że wyniki wielu szczegółowych analiz stężeń zanieczyszczeń powietrza w rejonie tras komunikacyjnych o podobnych parametrach i wskaźnikach natężenia ruchu pojazdów, prowadzonych w ramach ocen oddziaływania na środowisko realizacji inwestycji drogowych, wykazują brak przekroczeń dopuszczalnych poziomów stężeń substancji poza granicami pasa drogowego. Nie należy zatem zakładać możliwości występowania przekroczeń dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń na terenach przylegających do ul. Wrzesińskiej, ul. Krańcowej, czy też ul. Nieszawskiej, wynikających ze skali emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych emitowanych przez poruszające się tędy pojazdy.

Ze względu na brak punktów pomiarowych, zlokalizowanych w granicach obszaru opracowania, analizę jakości powietrza atmosferycznego przeprowadzono na podstawie wykonywanej przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu rocznej oceny jakości powietrza dla poszczególnych stref¹⁰, wyznaczonych w oparciu o ustawę *Prawo ochrony środowiska*. Obszar będący przedmiotem opracowania znajduje się w granicach strefy aglomeracja poznańska.

Wykonana przez WIOŚ roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2016 pod kątem ochrony zdrowia ludzi dotyczyła następujących zanieczyszczeń: dwutlenku azotu (NO₂), dwutlenku siarki (SO₂), tlenku węgla (CO), benzenu (C₆H₆), pyłu PM_{2,5}, pyłu PM₁₀, benzo(a)pirenu B(a)P, ozonu (O₃), ołowiu (Pb), arsenu (As), niklu (Ni) i kadmu (Cd). Klasyfikację stężeń poszczególnych zanieczyszczeń na obszarze strefy aglomeracja poznańska (z uwzględnieniem kryterium ochrony zdrowia ludzi) w roku 2016 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2. Klasyfikacja strefy aglomeracja poznańska w roku 2016 z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia

NAZWA STREFY	SYMBOL KLASY STREFY DLA POSZCZEGÓLNYCH SUBSTANCJI											
	NO ₂	SO ₂	CO	C ₆ H ₆	PM _{2,5}	PM ₁₀	BaP	As	Cd	Ni	Pb	O ₃
aglomeracja poznańska	A	A	A	A	A	C	C	A	A	A	A	A

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2016, WIOŚ, Poznań, kwiecień 2017 r., <http://www.poznan.wios.gov.pl>

Stężenia NO₂, SO₂, CO, C₆H₆, As, Cd, Ni, Pb, O₃, ocenianych pod kątem ochrony zdrowia ludzi za 2015 r., nie przekraczały poziomów dopuszczalnych, w związku z tym aglomeracja poznańska

¹⁰ Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2016, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu, Poznań, kwiecień 2017

zaliczona została do klasy A. W strefie tej nie stwierdzono również przekroczeń dopuszczalnego poziomu dla pyłu PM_{2,5} w związku z tym całą strefę zaliczono do klasy A. Należy wspomnieć, iż w roku 2014, strefa aglomeracja poznańska zaliczona została do klasy B z uwagi na występowanie przekroczeń dopuszczalnego poziomu dla PM_{2,5} (wartości stężeń nie przekroczyły jednak poziomu dopuszczalnego powiększonego o margines tolerancji).

Ze względu na stwierdzone przekroczenia dopuszczalnego poziomu pyłu PM₁₀ (dla stężeń 24-godzinnych) strefa aglomeracja poznańska w 2016 r. (podobnie jak w latach ubiegłych) zaliczona została do klasy C. Na terenie miasta Poznania nie zanotowano natomiast na żadnym ze stanowisk pomiarowych przekroczeń stężeń średnich rocznych dla pyłu PM₁₀.

W przypadku stężeń benzo(a)pirenu, na wszystkich stanowiskach pomiarowych odnotowano stężenia przekraczające poziom docelowy. Na podstawie wykonanych pomiarów, wszystkie strefy, w tym strefę aglomeracja poznańska, zaliczono do klasy C.

Ze względu na występowanie na terenie Poznania przekroczeń dopuszczalnych poziomów pyłu PM₁₀ oraz benzo(a)pirenu konieczne było podjęcie działań, których realizacja doprowadziłaby do zmniejszenia emisji wspomnianych zanieczyszczeń do poziomów pozwalających na dotrzymanie obowiązujących standardów jakości powietrza atmosferycznego. W latach ubiegłych, ze względu na występowanie w zasięgu granic strefy aglomeracja poznańska przekroczeń dopuszczalnych stężeń pyłu PM₁₀ oraz benzo(a)pirenu, opracowano programy naprawcze, wskazujące cele i działania jakie muszą zostać podjęte w celu przywrócenia standardów jakości powietrza – Program ochrony powietrza dla strefy – aglomeracja Poznań¹¹, Aktualizację Programu ochrony powietrza dla strefy: Aglomeracja Poznań (strefa Miasto Poznań) w woj. Wielkopolskim¹² oraz Program ochrony powietrza w zakresie benzo-alfa-pirenu dla stref: Aglomeracja Poznańska, Miasto Leszno, strefy gnieźnieńsko-wrzesińskiej oraz strefy pilsko-złotowskiej w woj. Wielkopolskim¹³. Dokumenty te utraciły swoją moc na skutek wejścia w życie zapisów uchwały nr XI/316/15 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego¹⁴ w sprawie określenia „Programu ochrony powietrza w zakresie pyłu PM₁₀ oraz B(a)P dla strefy aglomeracja poznańska, którego integralną część stanowi plan działań krótkoterminowych w zakresie pyłu PM₁₀”. Program ten określa szereg koniecznych do podjęcia działań, których zastosowanie jest niezbędne dla przywrócenia standardów jakości powietrza w zakresie stężeń pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz B(a)P. Wśród nich wskazuje działania naprawcze związane z wprowadzaniem do mpzp odpowiednich zapisów, m.in. w zakresie kształtowania zabudowy w sposób umożliwiający swobodny przepływ mas powietrza, ustalenia zakazu stosowania paliw stałych w obrębie projektowanej zabudowy, stosowania odpowiednich wskaźników powierzchni biologicznie czynnej (towarzyszącej zabudowie), czy też tworzenia publicznych terenów zieleni urządzonej, w tym parków i skwerów.

Podjęcie działań mających na celu ograniczenie emisji benzo(a)pirenu do poziomów umożliwiających dotrzymanie obowiązujących standardów, jest szczególnie ważne w kontekście dużej szkodliwości benzo(a)pirenu dla zdrowia ludzkiego (duża toksyczność przewlekła), a także roślinności, gleb i wody.

2.11. Klimat akustyczny

Obszar projektu mpzp „Tereny przemysłowe w rejonie ul. Wrzesińskiej” w Poznaniu położony jest we wschodniej części miasta Poznania i otoczony szlakami komunikacyjnymi – samochodowymi i kolejowymi, które częściowo tylko objęte są granicami opracowania. W obszarze projektu planu znajduje się fragment ul. Krańcowej – od strony zachodniej, ul. Wrzesińska – od strony północnej, oraz ul. Nieszawska i ul. Toruńska – od strony południowej (w części zachodniej – obie biegnące ukośnie, wokół terenu ogrodów działkowych „Pomet”, poza granicami projektu planu). W granicach opracowania nie znalazła się ul. Włocławska – od strony południowej (w części południowej wschodniej) – biegnąca południkowo, oraz linia kolejowa nr 3 Poznań Junikowo – Poznań Główny (relacji Warszawa Zachodnia – Kunowice) – biegnąca po stronie północnej opracowania, powyżej ul. Wrzesińskiej, oraz po stronie północno-wschodniej. W granicach opracowania znalazły się natomiast bocznicowe tory kolejowe.

Obszar projektu planu otaczają: od strony zachodniej – tereny przemysłowe (m.in. Zakłady Metalurgiczne POMET SA przy ul. Krańcowej 20, a także zakłady odbioru i przetwarzania odpadów

¹¹ Rozporządzenie Wojewody Wielkopolskiego Nr 39/07 z dnia 31 grudnia 2007 r.

¹² Uchwała Nr XXIX/566/12 z dnia 17 grudnia 2012 r., (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 15.01. 2013 r., poz. 508)

¹³ Uchwała Nr XXIX/566/12 z dnia 17 grudnia 2012 r., (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 15.01. 2013 r., poz. 509)

¹⁴ z dnia 26 października 2015 roku

EKOS Poznań Sp. z o.o. przy ul. Krańcowej 12 oraz REMONDIS SANITECH Poznań Sp. z o.o. przy ul. Krańcowej 14), powyżej i obok których znajduje się – w granicach opracowania – Dom Charytatywny „Przystań”, od strony północnej i północno-wschodniej – tereny zieleni spontanicznej i ogrodów działkowych (im. „E. Orzeszkowej” oraz bardziej oddalone pn. „Miedzylesie”), a od strony południowej wschodniej, w lesie, znajduje się Zakład Opiekuńczo-Lecznicy i Rehabilitacji Medycznej (przy ul. Mogileńskiej 42), natomiast poniżej ul. Włocławskiej – zlokalizowane są tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej oraz szeregowej Osiedla Warszawskiego, a na końcu (od strony południowej zachodniej) – wspomniane już ROD „Pomet”.

Na obszarze opracowania projektu planu dominuje obecnie zabudowa usługowa i usługowo-magazynowo-przemysłowa. Funkcjonuje tu wiele zakładów przemysłowych i produkcyjnych oraz magazynowo-składowych, takich jak np.: Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych „PSZOK” Wrzesińska, BHF Polska Maszyny Czyszczące (serwis, magazyn i sklep), AIR PRODUCTS Sp. z o.o. Oddział w Poznaniu, FOLFLEX Folie PE (magazyn), SKF Poznań S.A. (kilka lokalizacji; hale produkcyjne, kotłownia, biurowiec, magazyn i sklep), TEN Spółka z o.o. (na terenie fabryki SKF Poznań), FEMA-GLASS (hurtownia szkła), Digito Group Sp. z o.o., DAGAT – ECO Sp. z o.o. (produkcja grzejników łazienkowych), Elektrohurt PPHU Hurtownia Artykułów, PPHU Tel.-Poż.-System ISKRA Sp. z o.o., Drukarnia IMPRESTA, DIF Sp. z o.o. (Grupa Deville SA), DEVILLE AUTOMOTIVE SAFETY COMPONENTS Uproszczona S.A., Oddział w Polsce, Fabryka Narzędzi Specjalnych Sp. z o.o., Gerdes MC Sp. z o.o., HT Laser Sp. z o.o. (obróbka blachy), HEYE – Polska Sp. z o.o., PPT TASKOPROJEKT Sp. z o.o. (obsługa przemysłu samochodowego), BEMO MOTORS FORD (autoryzowany dealer marki Ford), Zaufane Używane – komis samochodowy, Mesera Poland Sp. z o.o. Zlokalizowane są także usługi gastronomiczne: Pizza Ekspres czy Restauracja Filmowa Beverly Hills.

Na przedmiotowym obszarze, w granicach projektu planu, funkcjonują również obiekty usług oświaty, usług oświaty szkolnictwa wyższego i obiekty zamieszkania zbiorowego, takie jak np.: Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 11 przy ul. Nieszawskiej 21, Wydziały Politechniki Poznańskiej (PP) – Architektury (kilka lokalizacji), Budownictwa (dydaktyka), Fizyki, a także Dom Akademicki UAM przy ul. Nieszawskiej 3, czy też Wyższa Szkoła Hotelarstwa i Gastronomii przy ul. Nieszawskiej 19, jak również wspomniany już Dom Charytatywny „Przystań”, mieszczący Schronisko dla Osób Bezdomnych (po zachodniej stronie ul. Krańcowej – nr 10).

Ponadto, w sąsiedztwie ul. Nieszawskiej oraz budynków dydaktycznych PP zlokalizowane są dwa budynki mieszkalne wielorodzinne.

Tereny objęte granicami opracowania projektu mpzp „Tereny przemysłowe w rejonie ul. Wrzesińskiej” w Poznaniu w zasadzie nie podlegają ochronie akustycznej w środowisku, na mocy przepisów ustawy *Prawo ochrony środowiska*¹⁵ tudzież rozporządzenia *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*¹⁶. Przepisy ustawy jw., w art. 114, ust. 3, mówią bowiem, że: „Jeżeli na terenach ... przeznaczonych do działalności produkcyjnej, składowania i magazynowania znajduje się zabudowa mieszkaniowa, szpitale, domy opieki społecznej lub budynki związane ze stałym albo czasowym pobytem dzieci i młodzieży, ochrona przed hałasem polega na stosowaniu rozwiązań technicznych zapewniających właściwe warunki akustyczne w budynkach.”

Oznacza to, że nie wymaga się w tym przypadku zapewnienia dopuszczalnych standardów akustycznych w środowisku – np. dla terenów z zabudową mieszkaniową wielorodzinną lub zamieszkania zbiorowego czy też usług oświaty (choć jest to głównie szkolnictwo wyższe). Ochronie akustycznej podlegają jednak pomieszczenia przeznaczone na pobyt ludzi w budynkach, rozmieszczonych na analizowanym obszarze, i dotyczy to zarówno budynków dydaktycznych usług oświaty, jak i budynków dydaktycznych usług szkolnictwa wyższego, a także budynków biurowych i innych przeznaczonych na pobyt ludzi. Ochrona akustyczna wewnątrz pomieszczeń – zamkniętych, czyli o zamkniętych oknach i drzwiach, ale z zabezpieczoną wymianą powietrza z otoczeniem – w tych budynkach powinna być zapewniona poprzez zastosowanie rozwiązań technicznych spełniających wymagania polskich norm obowiązujących lub stosowanych w dziedzinie akustyki budowlanej, nie tylko na podstawie cytowanego przepisu ustawy jw., ale również na podstawie wymagań przepisów rozporządzenia *w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie*¹⁷ (DZIAŁ IX, § 325, ust. 2), które dopuszczają lokalizację budynków z pomieszczeniami

¹⁵ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2017 r., poz. 519, tekst jednolity z późn. zm.)

¹⁶ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2014 r., poz. 112, tekst jednolity)

¹⁷ Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. *w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie* (Dz. U. z 2015 r., poz. 1422, tekst jednolity)

przeznaczonymi na pobyt ludzi w strefach ponadnormatywnych oddziaływań źródeł hałasu, i mówią, że: „Budynki z pomieszczeniami wymagającymi ochrony przed zewnętrznym hałasem i drganiami należy chronić przed tymi uciążliwościami poprzez ... racjonalne rozmieszczenie pomieszczeń w budynku oraz zapewnienie izolacyjności akustycznej przegród zewnętrznych”.

Na podstawie informacji udostępnionych przez Wydział Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Poznania, w wyniku postępowań prowadzonych na przedmiotowym obszarze projektu planu wobec rozbudowujących się instytucji lub zakładów jw. oraz przedsiębiorstw zlokalizowanych w sąsiedztwie obszaru opracowania projektu planu, inwestorzy byli obligowani do uzyskania określonych standardów akustycznych w środowisku – na granicach użytkowanych przez nich terenów lub terenów zlokalizowanych w sąsiedztwie, narażonych na hałas i potencjalnie wymagających zapewnienia odpowiednich standardów akustycznych w środowisku.

Na przykład, w wyniku postępowania mającego na celu wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla zakładu EKOS Poznań Sp. z o.o. (ul. Krańcowa 12) – na podstawie raportu o oddziaływaniu na środowisko *przedsięwzięcia polegającego na modernizacji i rozbudowie zakładu EKOS Poznań Sp. z o.o., o nowe instalacje do przetwarzania odpadów*, opracowanego przez INVEST-EKO Poznań¹⁸ uznano, że teren położony przy ul. Krańcowej 10, położony po zachodniej stronie tej ulicy i znajdujący się w granicach przedmiotowego projektu planu, na którym zlokalizowany jest obecnie Dom Charytatywny „Przystań”, a odległy od analizowanych źródeł hałasu przemysłowego – zlokalizowanych na terenie zakładu EKOS Sp. z o.o. – od ok. 250 m do ok. 300 m, podlega ochronie akustycznej w środowisku jako teren zabudowy zamieszkania zbiorowego i wymaga aktualnie zapewnienia standardów akustycznych w środowisku jak dla terenów zabudowy zamieszkania zbiorowego, co Wydział Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Poznania podtrzymał w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach¹⁹.

Na podstawie rozporządzenia *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*²⁰, w przywołanych dokumentach przyjęto, że wartości dopuszczalne dla terenu zabudowy zamieszkania zbiorowego jw. – w przypadku wskaźników hałasu mających zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby, wartości dopuszczalne dla terenu zabudowy zamieszkania zbiorowego, dla oddziaływania hałasu przemysłowego, czyli oddziaływania tzw. „pozostałych obiektów i działalności będącej źródłem hałasu” z terenu zakładu EKOS Poznań Sp. z o.o. – wynoszą odpowiednio $L_{Aeq D/N}^* = 55/45$ dB.

Podobnie, zabezpieczono wysokie standardy akustyczne w środowisku dla terenu Domu Charytatywnego „Przystań”, położonego przy ul. Krańcowej 10, jak również dla akademika UAM, położonego przy ul. Nieszawskiej 3 – ze strony przedsiębiorstwa REMONDIS SANITECH Poznań Sp. z o.o. (ul. Krańcowa 14) – w przypadku budowy na jego terenie wiaty magazynowej (m.in. na potrzeby zbierania odpadów) oraz rozbudowy istniejącej sortowni o halę magazynową z przebudową istniejącej ściany zewnętrznej wschodniej, budowy budynku socjalno-higienicznego dla kierowców, budowy placu manewrowego, miejsc parkingowych oraz kanalizacji deszczowej z separatorem^{21,22}.

W przypadku postępowania prowadzonego wobec AIR PRODUCTS Sp. z o.o.^{23,24} badano zapewnienie ochrony akustycznej w środowisku dla terenu zabudowy zamieszkania zbiorowego jw.

¹⁸ Raport o oddziaływaniu na środowisko *przedsięwzięcia polegającego na modernizacji i rozbudowie zakładu EKOS Poznań Sp. z o.o. o nowe instalacje do przetwarzania odpadów*, EKOS Poznań Sp. z o.o., Poznań, ul. Krańcowa 12, oprac. INVEST-EKO Poznań, ul. Keplera 1, luty 2014

¹⁹ Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach dla realizacji planowanego przedsięwzięcia polegającego na modernizacji i rozbudowie zakładu EKOS Poznań Sp. z o.o. w Poznaniu o nowe instalacje do przetwarzania odpadów, w Poznaniu przy ul. Krańcowej 12 (pismo z dnia 28 sierpnia 2014 r.; znak: OS-V.6220.18.2014)

²⁰ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2014 r., poz. 112, tekst jednolity)

²¹ Karta informacyjna przedsięwzięcia *polegającego na budowie wiaty na surowce wtórne i hali na odpady na terenie istniejącej sortowni odpadów firmy REMONDIS SANITECH Poznań Sp. z o.o. w Poznaniu, przy ul. Krańcowej 14*, oprac. Zakład Ochrony Środowiska NOWA ZIEMIA, Poznań, ul. Tomaszowska 3

²² Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsiębiorstwa REMONDIS SANITECH Poznań Sp. z o.o., stwierdzająca brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia polegającego na budowie wiaty magazynowej (m.in. na potrzeby zbierania odpadów) oraz rozbudowie istniejącej sortowni o halę magazynową z przebudową istniejącej ściany zewnętrznej wschodniej, budowie budynku socjalno-higienicznego dla kierowców, budowie placu manewrowego, miejsc parkingowych, kanalizacji deszczowej z separatorem na terenie działek nr ... położonych w Poznaniu przy ul. Krańcowej 14 (pismo z dnia 4 stycznia 2013 r.; znak: OS-V.6220.185.2012)

²³ Karta Informacyjna wydana dla AIR PRODUCTS Sp. z o.o. z Warszawy, Oddział w Poznaniu – *dla przedsięwzięcia polegającego na rozbudowie napełniałni gazów technicznych – budowa (posadowienie na płycie fundamentowej) stacji*

– odległego od analizowanych źródeł hałasu przemysłowego na terenie tego zakładu o ok. 80 m, oraz dla budynku akademika UAM jw. – odległego od analizowanych źródeł hałasu przemysłowego o ok. 190 m. W przywołanych dokumentacjach stwierdzono, że będą zachowane odpowiednio wysokie standardy akustyczne w środowisku – odpowiednio jak dla terenu zabudowy zamieszkania zbiorowego (czyli terenu Domu Charytatywnego „Przystań”, położonego przy ul. Krańcowej 10) oraz jak dla terenu zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, mimo że obiekt typu akademik kwalifikuje się zwykle jako teren zabudowy zamieszkania zbiorowego.

W przypadku wskaźników hałasu mających zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby, oznaczało to zapewnienie przez AIR PRODUCTS Sp. z o.o. wartości dopuszczalnych w środowisku odpowiednio na poziomie – $L_{Aeq D/N}^* = 55/45$ dB, w przypadku obiektu położonego przy ul. Krańcowej 10, oraz $L_{Aeq D/N}^* = 50/40$ dB, w przypadku obiektu położonego przy ul. Nieszawskiej 3.

Podobnie w przypadku postępowania prowadzonego dla przedsiębiorstwa TEN Spółka z o.o., w związku z *rozbudową istniejącego budynku magazynowo-socjalnego o część produkcyjną przeznaczoną do regeneracji narzędzi oraz obróbki tarcz ociernych na terenie Fabryki SKF w Poznaniu przy ul. Nieszawskiej*²⁵, zabezpieczono oddziaływanie stacjonarnych i ruchomych źródeł hałasu, związanych z tą inwestycją – na poziomie nie przekraczającym poziomów dopuszczalnych od tzw. „pozostałych obiektów i działalności będącej źródłem hałasu”, dla terenów mieszkaniowo-usługowych – tj. na poziomie $L_{Aeq D/N}^* = 55/45$ dB, odpowiednio w porze dziennej i nocnej, poza terenem działki inwestora.

Z kolei, w przypadku postępowania prowadzonego wobec firmy HEYE Polska Sp. z o.o. dla przedsięwzięcia *polegającego na budowie suwnicy pomostowej na terenie Fabryki Urządzeń Przemysłowych Sp. z o.o. w Poznaniu przy ul. ul. Mogileńskiej 50*^{26,27}, przeanalizowano zagrożenie akustyczne dla zlokalizowanych w sąsiedztwie: terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej Osiedla Warszawskiego – położonych od strony południowej i południowo-zachodniej tej inwestycji, oraz Zespołu Szkół Ogólnokształcących Nr 11, przy ul. Nieszawskiej 21 – położonego od strony zachodniej. Dla terenów tych, wymagających ochrony akustycznej w środowisku, zapewniono standardy akustyczne na poziomie $L_{Aeq D/N}^* = 50/40$ dB, odpowiednio w odniesieniu do pory dnia i nocy – od zlokalizowanych na terenie inwestycji ruchomych i stacjonarnych źródeł hałasu.

We wszystkich opisanych wyżej przypadkach zapewniono w sąsiedztwie planowanych inwestycji – dla terenów i obiektów zlokalizowanych w obszarze projektu planu – wysokie standardy akustyczne w środowisku, chociaż z uwagi na produkcyjno-magazynowo-składowy charakter terenów w granicach opracowania nie wymagają one takiej ochrony przed hałasem przemysłowym.

Tereny wymagające ochrony akustycznej w środowisku znajdują się jednak w otoczeniu obszaru projektu planu i mogłyby być zagrożone hałasem przemysłowym z obszaru opracowania. Na mocy przepisów ustawy *Prawo ochrony środowiska*²⁸ oraz rozporządzenia *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*²⁹ są to tereny ogrodów działkowych (ROD im. „E. Orzeszkowej” oraz pn. „Międzylesie” i „Pomeć”), ale przede wszystkim tereny zabudowy

zgazowania argonu i stacji skropionego dwutlenku węgla w Poznaniu przy ul. Krańcowej 7, z uzupełnieniami, Poznań, marzec – maj 2016

²⁴ Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach dla Air Products Sp. z o.o. z Warszawy – dla przedsięwzięcia polegającego na rozbudowie napełnialni gazów technicznych – budowa (posadowienie na płycie fundamentowej) stacji zgazowania argonu i stacji skropionego dwutlenku węgla w Poznaniu przy ul. Krańcowej 7 (pismo z dnia 18 lipca 2016 r.; znak: OS-V.6220.24/2016)

²⁵ Karta Informacyjna Przedsięwzięcia *polegającego na rozbudowie istniejącego budynku magazynowo-socjalnego o część produkcyjną przeznaczoną do regeneracji narzędzi oraz obróbki tarcz ociernych na terenie Fabryki SKF w Poznaniu przy ul. Nieszawskiej*, Inwestor: TEN Spółka z o.o. w Poznaniu, ul. Nieszawska 15, oprac. ECO-III Piotr Stępiak, Poznań, ul. Raciborska 27, październik 2009 (dokumentacja znak: OS.V/7684-421/09)

²⁶ Karta Informacyjna Przedsięwzięcia *polegającego na budowie suwnicy pomostowej na terenie firmy FUP Sp. z o.o. w Poznaniu przy ul. ul. Mogileńskiej 50*, wraz z uzupełnieniami, Zakład Ochrony Środowiska NOWA ZIEMIA, Poznań, ul. Tomaszowska 3, grudzień 2012 oraz luty – marzec 2013

²⁷ Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach stwierdzająca brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia polegającego na budowie suwnicy pomostowej na terenie firmy Fabryki Urządzeń Przemysłowych Sp. z o.o., zlokalizowanej w Poznaniu przy ul. Mogileńskiej 50 (pismo z dnia 8 kwietnia 2013 r.; znak: OS-V.6220.204.2012)

²⁸ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2017 r., poz. 519, tekst jednolity z późn. zm.)

²⁹ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2014 r., poz. 112, tekst jednolity)

mieszkańcowi jednorodzinnej Osiedla Warszawskiego – rozmieszczone bezpośrednio przy południowej granicy opracowania, po jej południowej stronie.

W przypadku wskaźników hałasu mających zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony środowiska przed hałasem, wartości dopuszczalne w środowisku dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej Osiedla Warszawskiego wynoszą: w przypadku oddziaływania hałasu komunikacyjnego (samochodowego i kolejowego) – $L_{DWN}^* = 64$ dB oraz $L_N^* = 59$ dB, a w przypadku hałasu przemysłowego, czyli oddziaływania tzw. „pozostałych obiektów i działalności będącej źródłem hałasu”, wartości te wynoszą – $L_{DWN}^* = 50$ dB oraz $L_N^* = 40$ dB, odpowiednio w porze dzieńno-wieczorno-nocnej oraz w porze nocnej. Z kolei, w przypadku terenów ogrodów działkowych, które mogą być traktowane jako tereny rekreacyjno-wypoczynkowe, wartości dopuszczalne wynoszą: w przypadku oddziaływania hałasu komunikacyjnego jw. – $L_{DWN}^* = 68$ dB, a w przypadku oddziaływania hałasu przemysłowego jw. – $L_{DWN}^* = 55$ dB. W związku z tym, że tereny ogrodów działkowych nie są przeznaczone do wykorzystywania w porze nocy – nie definiuje się dla nich dopuszczalnych poziomów hałasu dla pory nocy.

Poziomy hałas komunikacyjny w środowisku (w tym wypadku hałasu samochodowego i kolejowego) – L_{DWN} i L_N , w rejonie obszaru opracowania – na wysokości ok. 4 m nad poziomem terenu, określone są w aktualnej *Mapie akustycznej miasta Poznania 2012*³⁰ – ale jedynie dla ul. Warszawskiej, ul. Krańcowej i ul. Mogileńskiej, a w przypadku hałasu kolejowego – dla linii kolejowej nr 3, relacji Warszawa Zachodnia – Kunowice. Zasięgi oddziaływania tych rodzajów hałasu, uwzględniające istniejącą zabudowę w ich bezpośrednim otoczeniu, przedstawiono w niniejszej prognozie na załączniku nr 4 – dla hałasu samochodowego oraz na załączniku nr 5 – dla hałasu kolejowego.

Na podstawie załącznika nr 4, stwierdza się, że obszar projektu planu znajduje się pod wpływem hałasu samochodowego jedynie wzdłuż swojej zachodniej granicy – w wyniku oddziaływania ruchu samochodowego z ul. Krańcowej. Izolinie poziomu hałasu $L_{DWN} = 70-73$ dB, w porze dzieńno-wieczorno-nocnej, obejmują szerokość ulicy. Izolinia $L_{DWN} = 68$ dB sięga w głąb obszaru projektu planu na odległości ok. 8-10 m, izolinia $L_{DWN} = 65$ dB – na odległości ok. 20 m, izolinia $L_{DWN} = 60$ dB – na odległość ok. 60 m, a izolinia $L_{DWN} = 55$ dB – na odległość od ok. 110 m do ok. 170-200 m. W porze nocy, szerokość ulicy charakteryzuje hałas niższy o ok. 10 dB, tj. o poziomie $L_N = 60-63$ dB, a izolinia $L_N = 55$ dB sięga na odległość ok. 25 m, z kolei izolinia o poziomie $L_N = 50$ dB – na odległość od ok. 70 m do ok. 80 m. Oznacza to m.in. że teren, na którym funkcjonuje Schronisko dla Osób Bezdomnych przy ul. Krańcowej 10 (zabudowy zamieszkania zbiorowego) ma zapewniony wymagany standard akustyczny w środowisku przy granicy terenu z ul. Krańcową – na poziomie dopuszczalnym $L_{DWN}^* = 68$ dB oraz $L_N^* = 59$ dB, odpowiednio w porze dzieńno-wieczorno-nocnej oraz porze nocnej.

Dla pozostałych terenów w granicach projektu planu – które są bez wymagań akustycznych w środowisku – hałas samochodowy nie stanowi zagrożenia.

Z kolei, na podstawie załącznika nr 5 można stwierdzić, że hałas kolejowy oddziałuje na obszar projektu planu tylko od strony północnej. Izolinia poziomu hałasu kolejowego $L_{DWN} = 65$ dB, w porze dzieńno-wieczorno-nocnej, biegnie wzdłuż północnej granicy obszaru projektu planu, izolinia $L_{DWN} = 60$ dB – sięga w obszar opracowania na odległości ok. 30-40 m, a izolinia $L_{DWN} = 55$ dB – na odległość od ok. 50 m do ok. 80-90 m. W porze nocy poziom hałasu kolejowego jest niższy i wzdłuż północnej granicy opracowania wynosi ok. $L_N = 58$ dB, izolinia $L_N = 55$ dB sięga na odległość ok. 20 m, a izolinia $L_N = 50$ dB – na odległość od ok. 40 m do ok. 60 m. Oznacza to również, że teren zabudowy zamieszkania zbiorowego (Schronisko dla Osób Bezdomnych przy ul. Krańcowej 10) ma zapewniony wymagany standard akustyczny w środowisku przy granicy terenu z terenami kolejowymi, podobnie, jak w przypadku oddziaływania hałasu samochodowego.

Obecnie brakuje wielu informacji o stopniu zagrożenia hałasem przemysłowym, generowanym z obszaru projektu planu, dla terenów w granicach opracowania i ich bezpośrednim otoczeniu. W aktualnej dokumentacji *Mapy akustycznej miasta Poznania*³¹ zilustrowano zasięgi oddziaływania akustycznego tylko tych zakładów przemysłowych, które uzyskały pozwolenie zintegrowane do 2012 r. W analizowanym rejonie uwidoczniono w związku z tym oddziaływanie akustyczne Zakładów Metalurgicznych POMET S.A. (przy ul. Krańcowej 20), które w niniejszej prognozie ilustruje załącznik nr 6. Wykorzystano w tym celu dane akustyczne zgromadzone w ramach postępowania o uzyskanie pozwolenia zintegrowanego. Zasięgi oddziaływania hałasu od tego zakładu przekraczają zachodnią

³⁰ *Mapa akustyczna miasta Poznania 2012, Część I, AkustiX, WOŚ UMP, listopad 2012*

³¹ *Mapa akustyczna miasta Poznania 2012, Część I, AkustiX, WOŚ UMP, listopad 2012*

granice projektu planu izoliniami o poziomach $L_{DWN} = 55$ dB i $L_{DWN} = 60$ dB, ale nie przekraczają izoliniami o poziomach $L_{DWN} > 65$ dB, w porze dziennie-wieczornonocnej, a także przekraczają tę granicę izoliniami o poziomach $L_N = 50$ dB i $L_{DWN} = 55$ dB, ale nie przekraczają izoliniami o poziomach $L_{DWN} > 60$ dB, w porze nocnej.

Poza tym, na podstawie dokumentacji *Mapy akustycznej miasta Poznania*³² nie stwierdzono uciążliwego akustycznie oddziaływania na obszar projektu planu hałasu tramwajowego oraz hałasu lotniczego.

Podsumowując należy stwierdzić, że w stanie istniejącym – w obszarze objętym granicami projektu planu – panują korzystne warunki akustyczne w środowisku. Nie są zagrożone hałasem przemysłowym obiekty usług oświaty szkolnictwa średniego i wyższego, a także obiekty zabudowy zamieszkania zbiorowego. Hałasem przemysłowym nie są również skażone zlokalizowane w sąsiedztwie tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz tereny ogrodów działkowych. Przekroczeń dopuszczalnych standardów akustycznych w środowisku nie powodują także źródła hałasu samochodowego i kolejowego.

2.12. Jakość wód

Wody powierzchniowe

W granicach projektu mpzp „Tereny przemysłowe w rejonie ul. Wrzesińskiej” w Poznaniu nie stwierdzono obecności wód powierzchniowych, w związku z czym w niniejszej prognozie nie przedstawiono informacji w tym zakresie. Wspomnieć należy natomiast, że większość terenów objętych projektem mpzp znajduje się w granicach zlewni jednolitej części wód JCWP Cybina (PLRW600017185899), która określona została jako naturalna JCWP o złym stanie, zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych. Północna część omawianego obszaru znajduje się natomiast w zasięgu zlewni JCWP Główna od zlewni zb. Kowalskiego do ujścia (PLRW600001859299), określonej jako silnie zmieniona JCWP o złym stanie, zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych.

Wody podziemne

Analizy jakości wód podziemnych (na potrzeby niniejszego opracowania) wykonano w oparciu o ocenę jakości wód podziemnych prowadzoną dla jednolitych części wód podziemnych (JCWPd). Zgodnie z podziałem na 172 JCWPd, przedmiotowy obszar, podobnie jak obszar całego miasta, położony jest w granicach jednolitej części wód podziemnych nr 60. Z uwagi na brak lokalizacji punktów pomiarowo-kontrolnych na analizowanym terenie, dla oceny jakości wód podziemnych przyjęto m.in. dane zebrane w roku 2015 i 2016 dla punktów pomiarowych zlokalizowanych w granicach powiatu poznańskiego.

W roku 2015 jakość wód badana była w 12 punktach zlokalizowanych na terenie powiatu poznańskiego (jednocześnie na terenie JCWPd nr 62), a opróbowanie zostało wykonane wyłącznie w okresie jesiennym. Zgodnie z opublikowanymi przez WIOŚ w Poznaniu wynikami badań wód podziemnych prowadzonych w ramach monitoringu operacyjnego w roku 2015, wody zaliczane do II klasy występowały w punktach zlokalizowanych w miejscowości Czachurki (nr 1 i 2), Biskupice (nr 1256), Dakowy Suche (nr 1282), Góra (nr 2557), Kamionki (nr 2563) oraz Gruszczyn (nr 2564). III klasa jakości wód podziemnych stwierdzona została w punktach zlokalizowanych w miejscowości Kalwy (nr 1278), Buk (nr 1279), Pobiedziska (nr 2547) oraz Głębozeczek (nr 2566). Najgorsza jakość wód podziemnych (klasa IV) stwierdzona została w punkcie zlokalizowanym w miejscowości Czachurki (nr 3).

Zgodnie z informacjami prezentowanymi przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, stan chemiczny wód JCWPd nr 62 (oceniany w latach 2011-2015) określony został jako dobry, podobnie jak stan ilościowy (oceniany w roku 2010 i 2012)³³.

W roku 2016 jakość wód podziemnych na terenie powiatu poznańskiego badana była w 18 punktach pomiarowych³⁴ zlokalizowanych na terenie powiatu poznańskiego, przy czym zauważyć

³² *Mapa akustyczna miasta Poznania 2012*, Część I, AkustiX, WOŚ UMP, listopad 2012

³³ mijwp.gios.gov.pl

³⁴ wyniki badań wód podziemnych prowadzonych w sieci krajowej w ramach monitoringu diagnostycznego w 2016 r., www.poznan.wios.gov.pl

należy, iż pomiary te zostały przeprowadzone dla JCWPd nr 60 (zgodnie z nowym podziałem). W punktach pomiarowych zlokalizowanych w miejscowości Czachurki (nr 1), Borówiec (nr 5), Biskupice (nr 1258), Dakowy Suche (nr 1282), Góra (nr 2557), Kamionki (nr 2563), Gruszczyn (nr 2564) i Głęboczek (nr 2566) stwierdzono występowanie wód II klasy jakości (końcowa klasa jakości), w punktach zlokalizowanych w miejscowości Czachurki (nr 2 i 3), Borówiec (nr 4), Kalwy (nr 1278), Buk (nr 1279), Pobiedziska (nr 2547) oraz Czerlejko (nr 2549) stwierdzono występowanie wód III klasy jakości (końcowa klasa jakości), natomiast w punktach zlokalizowanych w Borówcu (nr 6) i Pecnej (nr 1495) stwierdzono występowanie wód IV klasy jakości. W jednym z punktów zlokalizowanych na terenie miejscowości Borówiec stwierdzono jednocześnie występowanie wód V klasy jakości (nr 1224).

Analizując jakość wód podziemnych podkreślić należy znaczenie wpływu charakterystyki utworów izolujących poziomy wodonośne, szczególnie w odniesieniu do kształtowania jakości wód głównych poziomów użytkowych. W przypadku analizowanego obszaru stopień zagrożenia zanieczyszczeniem wód podziemnych głównego użytkowego poziomu wodonośnego (mioceńskiego) określany jest jako bardzo niski – ze względu na występowanie nadkładu bardzo słabo przepuszczalnych glin i bardzo słabo przepuszczalnych iłów. Czas potencjalnej migracji zanieczyszczeń wynosi w tym przypadku ponad 100 lat (do 8000 lat).

3. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY

W zasięgu granic projektu mpzp „Tereny przemysłowe w rejonie ul. Wrzesińskiej” w Poznaniu nie występują tereny o wyjątkowych walorach przyrodniczych, objęte prawną ochroną w formie parku narodowego, rezerwatu przyrody, parku krajobrazowego, obszaru chronionego krajobrazu, obszaru Natura 2000, zespołu przyrodniczo-krajobrazowego, pomnika przyrody, użytku ekologicznego, czy też stanowiska dokumentacyjnego, ustanowione w trybie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*. Na omawianym obszarze nie występują również obszary chronione, podlegające ochronie na podstawie innych przepisów odrębnych, tj. lasy, grunty rolne, główne zbiorniki wód podziemnych, strefy ochronne ujęć wody oraz obszary ciche w aglomeracji. Z uwagi na powyższe, stwierdza się, że na omawianym terenie nie występują istotne problemy ochrony środowiska, związane z koniecznością zachowania obszarów podlegających ochronie prawnej.

Najbliższym obszarem podlegającym ochronie prawnej jest obszar Fortu IIIa (zlokalizowanego przy ul. Wrzesińskiej), stanowiący jeden z elementów współtworzących Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty „Fortyfikacje w Poznaniu” PLH300005. Obszar ten został włączony do europejskiej sieci Natura 2000 głównie ze względu na występowanie miejsc hibernacji nietoperzy, w tym gatunków wskazanych w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej. Jak podają źródła literaturowe, w przypadku fortyfikacji najbardziej istotnym zagrożeniem dla zachowania zimowisk nietoperzy są działania powodujące zmianę mikroklimatu panującego w fortach, m.in. szczelne zamykanie otworów wlotowych, zaburzających cyrkulację powietrza, osuszanie podziemi oraz zbyt częsta obecność człowieka w fortach (w trakcie hibernacji nietoperzy). Działania te dotyczą zatem obiektów stanowiących miejsce zimowania nietoperzy i zasadniczo nie są związane ze sposobem zagospodarowania terenów położonych poza ich bezpośrednim sąsiedztwem. Z uwagi na powyższe, zakłada się, że realizacja ustaleń projektu mpzp „Tereny przemysłowe w rejonie ul. Wrzesińskiej” w Poznaniu nie spowoduje wystąpienia niekorzystnych oddziaływań na przedmiot ochrony oraz integralność wspomnianego obszaru.

Projekt planu dotyczy terenu o intensywnej zabudowie produkcyjnej, o silnie przekształconym środowisku przyrodniczym. W przypadku dalszego rozwoju funkcji produkcyjnej na tych terenach, niezwykle trudne będzie zapewnienie optymalnych proporcji pomiędzy terenami zainwestowanymi, utwardzonymi a biologicznie czynnymi, zapewniającymi możliwość utrzymania różnorodności biologicznej na minimalnym poziomie. Na terenach przeznaczonych do intensywnego zagospodarowania istotna będzie zatem dbałość o nieliczne powierzchnie biologicznie czynne, które powinny zostać zagospodarowane zielenią. Niezwykle ważny będzie odpowiedni dobór gatunków roślin, wprowadzanych na terenach nieutwardzonych, szczególnie gatunków rodzimych, odpowiadających lokalnym wymaganiom siedliskowym.

W granicach obszaru objętego granicami projektu mpzp nie stwierdzono natomiast występowania istotnych problemów ochrony środowiska wynikających z braku dostępu do sieci infrastruktury technicznej. Jak wspomniano we wcześniejszych rozdziałach prognozy, tereny położone

w granicach analizowanego obszaru posiadają dostęp m.in. do sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej i deszczowej, gazociągu niskiego ciśnienia, sieci elektroenergetycznej oraz sieci ciepłej.

4. INFORMACJA O GŁÓWNYCH CELACH I ZAWARTOŚCI PROJEKTU PLANU

4.1. Cel opracowania projektu planu

Stosownie do zapisów art. 14 ust 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, głównym celem sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest ustalenie przeznaczenia terenów oraz określenie sposobów ich zagospodarowania i zabudowy.

Do sporządzenia projektu mpzp „Tereny przemysłowe w rejonie ul. Wrzesińskiej” w Poznaniu przystąpiono z uwagi na potrzebę stworzenia warunków sprzyjających eliminowaniu uciążliwości dla sąsiadującej z obszarem opracowania zabudowy mieszkaniowej³⁵ oraz terenu zieleni (po północnej stronie torów kolejowych) – poprzez określenie docelowego przeznaczenia i zasad zagospodarowania poszczególnych terenów, jak również zasad realizacji infrastruktury technicznej i transportowej. Sporządzenie projektu planu miejscowego pozwoli jednocześnie na uporządkowanie zaniedbanej i chaotycznej struktury zabudowy oraz stworzenie podstawy prawnej do wydawania decyzji administracyjnych i prowadzenia polityki gospodarowania gruntami objętymi granicami projektu mpzp.

4.2. Ustalenia projektu planu

Analizowany projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Tereny przemysłowe w rejonie ul. Wrzesińskiej” w Poznaniu składa się z części tekstowej, sporządzonej w formie projektu uchwały Rady Miasta Poznania oraz z części graficznej – rysunku projektu planu, sporządzonego w skali 1:1000.

Część tekstowa projektu mpzp zawiera zapisy dotyczące: przeznaczenia terenów, zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej, parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenów, szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu (w tym zakazu zabudowy), a także zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej. Dla wszystkich terenów położonych w zasięgu granic projektu mpzp „Tereny przemysłowe w rejonie ul. Wrzesińskiej” w Poznaniu określono stawkę służącą naliczeniu opłaty z tytułu wzrostu wartości nieruchomości.

Projekt mpzp zasadniczo utrzymuje obecną strukturę funkcjonalną omawianego obszaru, umożliwiając lokalizację nowej zabudowy w ramach uzupełnienia zabudowy istniejącej, o przeważającej na danym terenie funkcji (na nielicznych terenach dotąd niezagospodarowanych). W sposób jednoznaczny projekt mpzp określa parametry zabudowy lokalizowanej w granicach obszaru opracowania, minimalizując ryzyko realizacji zabudowy zbyt intensywnej, nie uwzględniającej kontekstu przestrzennego.

W zakresie przeznaczenia terenów projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Tereny przemysłowe w rejonie ul. Wrzesińskiej” w Poznaniu ustala przeznaczenie pod następujące funkcje:

- tereny zabudowy usługowej – oznaczone na rysunku planu symbolami **1-8U**,
- tereny zabudowy usługowej lub obiektów produkcyjnych, składów i magazynów – oznaczone na rysunku planu symbolami **1-5U/P**,
- teren infrastruktury technicznej gospodarowania odpadami – oznaczony na rysunku planu symbolem **O**,
- tereny dróg publicznych – oznaczone na rysunku planu symbolami **KD-Z** i **1-3KD-D**,
- tereny dróg wewnętrznych – oznaczone na rysunku planu symbolami **1-4KDW**, **KDWx** oraz **KDWpp**.

Wiodącą funkcją w granicach obszaru projektu mpzp są tereny **U/P** – tereny zabudowy usługowej lub obiektów produkcyjnych, składów i magazynów.

³⁵ sąsiadującej z południową granicą obszaru projektu planu

Dla terenów **U/P** zapisy projektu mpzp ustalają lokalizowanie zabudowy zgodnie z wyznaczonymi liniami zabudowy³⁶, określając jednocześnie maksymalną powierzchnię zabudowy działki budowlanej (w zależności od terenu od 50 do 70% powierzchni działki) oraz minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej (w zależności od terenu od 10 do 20%). Ponadto, dla poszczególnych terenów ustala się uwzględnienie wymagań i ograniczeń wynikających z przebiegu infrastruktury technicznej (w tym wskazanej na rysunku planu) oraz uwzględnienia wymagań i ograniczeń wynikających z sąsiedztwa kolei na terenie **4U/P**. Zgodnie z brzmieniem zapisów projektu planu, dla terenu **5U/P** ustala się jednocześnie ochronę schronu wpisanego do rejestru zabytków decyzją nr A 245 z dnia 25 maja 1983 r. (oznaczonego na rysunku planu).

Znaczne powierzchnie terenów położonych w rejonie ul. Nieszawskiej i ul. Toruńskiej stanowią tereny wskazane w projekcie mpzp jako tereny zabudowy usługowej (oznaczone symbolami **2-6U**). Tereny wskazane pod lokalizację zabudowy o funkcji usługowej wyznaczone zostały również w południowo-wschodniej części analizowanego obszaru (teren **7U**) oraz w części północno-zachodniej (teren **1U** oraz **8U**). W odniesieniu do wspomnianych terenów projekt planu ustala lokalizowanie zabudowy zgodnie z wyznaczonymi liniami zabudowy³⁷, przy czym powierzchnia zabudowy nie może przekraczać 50% powierzchni działki budowlanej (z wyjątkiem terenu **3U** – nie większa niż 75%, terenu **7U** – nie większa niż 60% powierzchni działki budowlanej oraz **1U** – nie większa niż 8% powierzchni), a udział powierzchni biologicznie czynnej nie może stanowić mniej niż 3% powierzchni działki budowlanej w przypadku terenu **3U**, 15% w przypadku terenów **4-5U** i **7U** oraz 20% w przypadku terenów **1-2U**, **6U** i **8U**. Dla terenów tych wprowadzono również zapisy określające kąty nachylenia połaci dachowych na poszczególnych terenach. W odniesieniu do terenu **2U** ustalono ponadto dopuszczenie robót budowlanych w zakresie istniejącego Głównego Punktu Zasilania 110 kV (wyznaczonego na rysunku planu). Zgodnie z ustaleniami projektu planu, na terenach **1-7U** dopuszcza się zachowanie i przebudowę istniejących budynków lub lokali o funkcji innej niż usługowa, natomiast na terenach **2U**, **4U** i **6-7U** dopuszcza się lokalizację dróg wewnętrznych.

Wśród terenów wyznaczonych w granicach przedmiotowego projektu mpzp wskazać należy również teren oznaczony na rysunku planu symbolem **O** – teren infrastruktury technicznej gospodarowania odpadami, wskazany w północno-wschodniej części analizowanego obszaru. Dla terenu tego ustala się lokalizowanie zabudowy zgodnie z wyznaczonymi liniami zabudowy, przed którymi dopuszcza się lokalizację wyłącznie stróżówek i portierni o powierzchni nie większej niż 25 m². Zgodnie z zapisami projektu planu powierzchnia zabudowy w granicach terenu **O** nie może być większa niż 50% powierzchni działki budowlanej, natomiast powierzchnia biologicznie czynna nie może stanowić mniej niż 10% powierzchni działki budowlanej. Dla terenu tego wprowadza się jednocześnie zapis ustalający uwzględnienie wymagań i ograniczeń wynikających z przebiegu infrastruktury technicznej (w tym wskazanej na rysunku planu).

W odniesieniu do wszystkich terenów, w obrębie których możliwe jest lokalizowanie zabudowy, zapisy projektu mpzp w sposób szczegółowy określają maksymalną wysokość zabudowy. Wysokość ta wynosi odpowiednio:

- dla budynków na terenie **5U** – nie więcej niż 9 m,
- dla budynków na terenach **2-4U** i **6-8U** – nie więcej niż 17 m (przy czym dla budynków w strefie zwiększonej wysokości nie więcej niż 40 m),
- dla budynków na terenie **1U** – nie większa niż 8 m,
- dla budynków na terenach **1U/P** i **3-5U/P** – nie więcej niż 17 m,
- dla budynków na terenie **2U/P** – nie więcej niż 25 m,
- dla budowli na terenach **U** – nie więcej niż 49 m,
- dla urządzeń budowlanych i budowli na terenach **U/P** – nie więcej niż 49 m,
- dla zabudowy na terenie **O** – nie więcej niż 12,0 m.

Dla wszystkich terenów wskazanych pod zabudowę, zapisy projektu mpzp określają także dostęp działek budowlanych (zróżnicowany w zależności od terenu) oraz ustalają wymóg zapewnienia stanowisk postojowych, zgodnie z pozostałymi zapisami projektu mpzp.

Ze względu na konieczność zapewnienia właściwej obsługi komunikacyjnej terenów wskazanych pod lokalizację zabudowy (tereny **U**, **U/P** i **O**), w projekcie planu wyznaczono również tereny dróg publicznych, dla których ustala się szerokość w liniach rozgraniczających, zgodnie

³⁶ z dopuszczeniem zachowania, przebudowy, nadbudowy lub rozbudowy istniejących budynków lub ich części zlokalizowanych niezgodnie z liniami zabudowy (bez prawa rozbudowy poza te linie)

³⁷ z dopuszczeniem zachowania, przebudowy, nadbudowy lub rozbudowy, budynków lub ich części zlokalizowanych niezgodnie z liniami zabudowy, bez prawa rozbudowy poza te linie

z rysunkiem planu – **KD-Z** (droga klasy zbiorczej) oraz **1-3KD-D** (drogi klasy dojazdowej). Dla terenu **KD-Z** ustala się lokalizację jezdni, obustronnych chodników, ścieżki rowerowej, przy czym dopuszcza się w miejscach ograniczeń terenowych zamianę chodnika i ścieżki rowerowej na ścieżkę pieszo-rowerową. Dla terenu **1KD-D** ustala się lokalizację jezdni i co najmniej jednostronnego chodnika, ustalając jednocześnie wprowadzenie rozwiązań ułatwiających ruch rowerowy – z dopuszczeniem zamiany jednego z chodników i ścieżki rowerowej na pieszo-rowerową (w miejscach ograniczeń terenowych). Dla terenów **2-3KD-D** ustala się lokalizację jezdni i co najmniej jednostronnego chodnika, przy czym dla terenu **3KD-D** dopuszcza się zamianę jezdni i chodnika na pieszo-jezdnię o szerokości nie mniejszej niż 4,5 m. Dla terenów dróg publicznych zapisy projektu mpzp wprowadzają także zapisy w zakresie szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu, w tym zakazu zabudowy. Ponadto, dla terenów **KD-Z** i **1-3KD-D** ustala się zakaz lokalizacji budynków i obiektów tymczasowych, urządzeń reklamowych³⁸, szyldów, tablic informacyjnych i urządzeń reklamowych z wykorzystaniem ekranów plazmowych lub typu LED oraz ogrodzeń (z wyjątkiem związanych z bezpieczeństwem ruchu).

Dla terenów dróg wewnętrznych **1-4KDW**, **KDWx** i **KDWpp** ustala się szerokość dróg w liniach rozgraniczających. W przypadku terenów **1-4KDW** projekt planu ustala lokalizację jezdni o szerokości nie mniejszej niż 5 m i co najmniej jednostronnego chodnika o szerokości nie mniejszej niż 1,5 m, z dopuszczeniem rezygnacji z jego lokalizacji w określonym przypadku. Dla terenu **KDWx** ustala się lokalizację chodnika o szerokości nie mniejszej niż 1,5 m³⁹ a dla terenu **KDWpp** ustala się lokalizację stanowisk postojowych. W ramach poszczególnych terenów ustala się spójne zachowanie obiektów małej architektury i nawierzchni, przy czym zakazuje się lokalizacji tymczasowych obiektów budowlanych, szyldów i urządzeń reklamowych, tablic z wykorzystaniem ekranów plazmowych lub typu LED oraz ogrodzeń (z wyjątkiem związanych z bezpieczeństwem ruchu). Dopuszczona została natomiast możliwość lokalizacji drogowych obiektów inżynierskich.

W odniesieniu do wszystkich wskazanych w projekcie mpzp dróg ustala się zachowanie ciągłości powiązań elementów pasa drogowego w granicy obszaru objętego planem oraz z zewnętrznym układem komunikacyjnym, powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci, dopuszczenie robót w zakresie sieci infrastruktury technicznej⁴⁰ oraz dopuszczenie lokalizacji dodatkowych (innych niż ustalone planem) elementów układu drogowego. Zakazuje się natomiast lokalizacji nowych napowietrznych elementów sieci infrastruktury technicznej i wolno stojących stacji transformatorowych.

W kontekście niniejszego opracowania, jakim jest prognoza oddziaływania na środowisko, szczególnie istotne są wprowadzone do projektu mpzp ustalenia w zakresie ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego, w tym jego poszczególnych komponentów, a także w zakresie ochrony przyrody. W tym zakresie, w przedmiotowym projekcie planu ustalono:

- zagospodarowanie zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenów (**U**, **U/P**, **O**, **KD-Z**, **KD-D**, **KDW**, **KDWx**, **KDWpp**),
- lokalizację strefy zieleni wysokiej na terenie **6U**, **2U/P** i **5U/P**, zgodnie z rysunkiem planu,
- dopuszczenie nasadzeń drzew i krzewów na terenach **KD-Z**, **KD-D**,
- dopuszczenie stosowania indywidualnych systemów grzewczych, z wyjątkiem pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe (**U**, **U/P**, **O**),
- odprowadzenie wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej, z dopuszczeniem zagospodarowania na działce budowlanej (**U**, **U/P**, **O**),
- odprowadzenie wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej, z dopuszczeniem zagospodarowania na terenie (**KD-Z**, **KD-D**),
- zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie, z dopuszczeniem ich odprowadzenia do sieci kanalizacji deszczowej (**KDW**, **KDWx**, **KDWpp**),
- na terenach **U** – w przypadku lokalizacji:
 - zabudowy usługowej oświatowej lub zabudowy z pomieszczeniami usług oświaty – zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku jak dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,

³⁸ z wyjątkiem wbudowanych wiaty przystankowe komunikacji zbiorowej, wolnostojących (o wysokości nie większej niż 1,8 m, szerokości nie większej niż 1,2 m oraz powierzchni ekspozycji nie większej niż 3,0 m²) oraz w formie słupów ogłoszeniowych (o szerokości nie większej niż 5,0 m i szerokości nie większej niż 1,75 m)

³⁹ z dopuszczeniem zamiany na ścieżkę pieszo-rowerową o szerokości nie mniejszej niż 3,0 m

⁴⁰ w tym dla oznaczonych na rysunku planu napowietrznych linii elektroenergetycznych 110 kV przebudowę lub rozbudowę, w tym na wielotorowe lub wielonapięciowe – na terenach

- domów opieki społecznej – zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku jak dla terenów domów opieki społecznej,
- szpitali – zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku jak dla terenów szpitali w miastach,
- na terenach **U** i **U/P** – dopuszczenie stosowania zasad akustyki budowlanej w budynkach z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi, wymagającymi zapewnienia komfortu akustycznego.

Eliminowaniu niekorzystnych oddziaływań akustycznych służyć będą również ustalenia zakazu lokalizacji domów opieki społecznej i szpitali – na terenach **U/P** oraz dodatkowo zakaz lokalizacji budynków z pomieszczeniami przeznaczonymi na stały lub czasowy pobyt dzieci i młodzieży – na terenie **1U**.

Ponadto, na wszystkich terenach w analizowanym obszarze projektu planu nie przewiduje się realizacji nowej zabudowy mieszkaniowej. Projekt planu dopuszcza jedynie zachowanie i przebudowę istniejących budynków lub lokali o funkcji innej niż usługowa, w tym dwu istniejących budynków mieszkalnych wielorodzinnych – na terenach **2U** i **6U**.

Ochronie środowiska przed niepożądanym hałasem samochodowym służyć będą mogły również ustalenia dopuszczające lokalizację dodatkowych, innych niż ustalone planem, elementów układu drogowego, sformułowane w zakresie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji – dla dróg publicznych **KD-Z** i **1-3KD-D** oraz dróg wewnętrznych **1-4KDW**, **KDWx** i **KDWpp**.

Dla maksymalnego ograniczenia możliwości wystąpienia istotnych negatywnych oddziaływań na środowisko, w tym lokalne warunki gruntowo-wodne, istotne będzie także respektowanie wprowadzonych do projektu planu zapisów w zakresie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy infrastruktury technicznej. W tym zakresie dla wszystkich terenów ustalono powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci, jak również dopuszczenie robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej. Zapisy projektu mpzp zakazują jednoczenie lokalizacji nowych napowietrznych elementów sieci infrastruktury technicznej (na terenach **U** i **O** oraz terenach komunikacyjnych **KD-Z**, **KD-D**)⁴¹.

Ponadto, do projektu planu wprowadzono szereg ustaleń mających na celu ochronę i kształtowanie ładu przestrzennego. Dla terenów zlokalizowanych w granicach obszaru opracowania ustalono zakaz lokalizacji ogrodzeń pełnych (na terenach **U**, **U/P**), urządzeń reklamowych (**U**, **O**, **U/P** – z uwzględnieniem pozostałych ustaleń), szyldów wolno stojących oraz szyldów i tablic informacyjnych z wykorzystaniem ekranów plazmowych lub typu LED (**U**, **U/P**, **O**). Zgodnie z ustaleniami projektu planu, dopuszczona została natomiast możliwość lokalizacji elementów ingerujących w znacznie mniejszym stopniu w kształtowanie przestrzeni, lub też takich, których lokalizacja jest konieczna dla prawidłowego funkcjonowania poszczególnych terenów. Wskazać można tu możliwość lokalizacji dróg wewnętrznych (**2U**, **4U**, **6-7U**, **U/P**), drogowych obiektów inżynierskich (**U/P** i **U**) oraz obiektów tymczasowych (na terenach **U** i **U/P**). W przypadku strefy promocji wyznaczonej w obrębie terenu **1U** dopuszczono także możliwość lokalizacji pojedynczego urządzenia reklamowego o określonej wysokości, szerokości oraz powierzchni ekspozycyjnej.

Wspomnieć należy również, iż zapisy projektu mpzp wprowadzają szereg ograniczeń w odniesieniu do poszczególnych terenów, m.in. uwzględnienie wymagań i ograniczeń wynikających z przebiegu infrastruktury technicznej, w tym wskazanej na rysunku planu (**U**, **U/P**), czy też sąsiedztwa kolei (na terenach **1U** i **4U/P**).

Na rysunku planu wskazuje się fragment granicy zasięgu złoża wód termalnych – Swarzędz IGH-1, a także przebieg granic terenu i obszaru górniczego.

4.3. Powiązanie ustaleń projektu planu z innymi dokumentami

Stosownie do ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zapisy projektu planu miejscowego muszą być zgodne z zapisami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, a rada gminy uchwała plan miejscowy dopiero po stwierdzeniu, że nie narusza on ustaleń studium. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy sporządza się w celu określenia polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego.

⁴¹ z uwzględnieniem pozostałych ustaleń

W Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania⁴² obszar projektu mpzp „Tereny przemysłowe w rejonie ul. Wrzesińskiej” w Poznaniu obejmuje tereny przeznaczone pod zabudowę, oznaczone symbolem **U/P** – tereny zabudowy usługowej, produkcyjnej, składów i magazynów.

Dla terenów **U/P** jako kierunek wiodący Studium wskazuje lokalizację zabudowy usługowej lub obiektów produkcyjnych, składów, magazynów. W ramach kierunku uzupełniającego możliwe jest przeznaczenie tych terenów pod lokalizację zieleni (np. parków, skwerów) oraz wyznaczenie terenów komunikacji i infrastruktury technicznej. W zakresie parametrów zabudowy Studium określa dla tych terenów lokalizację zabudowy niskiej i średniowysokiej, dopuszczając dla obiektów produkcyjnych i magazynowo-składowych lokalizację zabudowy wysokiej w przypadkach wynikających z potrzeb technologicznych (a nie kolidujących z uwarunkowaniami urbanistyczno-krajobrazowymi).

Na rysunku Studium wskazano jednocześnie przebieg napowietrznej linii elektroenergetycznej wraz z głównym punktem zasilania (GPZ), przebieg magistrali wodociągowej (w zachodniej części obszaru projektu mpzp), jak również przebieg drogi zbiorczej oznaczonej symbolem **kdZ.2.** (ul. Krańcowa). W północno-zachodniej części analizowanego obszaru wskazany został także obszar, w którym dopuszczona jest lokalizacja obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m². W przypadku lokalizacji tego rodzaju obiektu Studium postuluje realizację obiektu w formie galerii oraz jego zróżnicowanie funkcjonalne (połączenie kilku funkcji usługowych – preferowane: handel, kultura, gastronomia, rekreacja itd.) oraz wymaga kształtowania przestrzeni ośrodkotwórczej poprzez wyznaczenie lokalizacji stref ruchu pieszego i rowerowego⁴³, aranżację zagospodarowania terenu w sposób zachęcający do przebywania w tej przestrzeni (mała architektura, zieleń, pokrycie powierzchni), minimalizację uciążliwości obsługi komunikacyjnej obiektu oraz zakaz lokalizowania elewacji gospodarczych i obsługi dostaw od strony tych przestrzeni.

W zakresie zasad ochrony zasobów środowiska, Studium wskazuje na konieczność dążenia do poprawy jakości wód podziemnych oraz zapewnienia odtwarzalności ich zasobów, między innymi poprzez podjęcie działań polegających na dążeniu do konsekwentnego uzbrajania terenów pod zabudowę w infrastrukturę techniczną służącą ochronie środowiska (realizację kanalizacji sanitarnej), ograniczanie zabudowy terenów dla których wprowadzanie kanalizacji sanitarnej jest oddalone w czasie lub utrudnione, a lokalizowanie zbiorników na nieczystości ciekłe jest dopuszczalne tylko jako rozwiązanie tymczasowe – do czasu budowy kanalizacji sanitarnej. W zakresie zagospodarowania wód opadowych i roztopowych, jako priorytetową przyjmuje się zasadę maksymalnego zatrzymania i oczyszczenia wód opadowych i roztopowych w miejscu ich powstawania (a tym samym ograniczenia ilości ścieków odprowadzanych do kanalizacji deszczowej lub cieków) m.in. poprzez stosowanie układów zapewniających infiltrację wód do ziemi i zachowanie możliwie dużego udziału powierzchni biologicznie czynnej.

W zakresie ochrony powietrza, Studium określa wytyczne do stosowania w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, zbieżne lub uzupełniające do aktualizacji *Programu ochrony powietrza dla Miasta Poznania*⁴⁴ i *Programu ochrony powietrza w zakresie benzoalfa-pirenu*⁴⁵. W celu dążenia do uzyskania i utrzymania najwyższej jakości powietrza określa się m.in.: tworzenie pasów zieleni (szczególnie wzdłuż ciągów komunikacyjnych) oraz rozmieszczanie ich w sposób wspomagający przewietrzanie obszarów szczególnie narażonych na kumulowanie zanieczyszczeń, wprowadzanie zieleni izolacyjnej, ustalenie zakazu stosowania paliw stałych w obrębie projektowanej zabudowy (w przypadku stosowania indywidualnych systemów grzewczych), a także ograniczenie emisji z ogrzewania indywidualnego paliwami stałymi poprzez wzrost odbiorców ciepła sieciowego, ogrzewania elektrycznego lub gazowego.

W zakresie ochrony przed hałasem, Studium – opierając się na zapisach *Programu ochrony środowiska przed hałasem*⁴⁶ – określa wytyczne do stosowania mpzp, w celu dążenia do uzyskania i utrzymania wymaganych standardów akustycznych. Studium wymaga m.in.: odpowiedniego

⁴² Uchwała Nr LXXII/1137/VI/2014 Rady Miasta Poznania z dnia 23 września 2014 r.

⁴³ odpowiednio odseparowanych od ruchu samochodowego

⁴⁴ Uchwała Nr XXIX/561/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 r. w sprawie „Aktualizacji Programu ochrony powietrza dla strefy: Aglomeracja Poznań (strefa Miasto Poznań) w woj. Wielkopolskim” (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r. poz. 508)

⁴⁵ Uchwała Nr XXIX/566/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 r. w sprawie „Programu ochrony powietrza w zakresie benzo-alfa-pirenu dla stref: Aglomeracja Poznańska, Miasto Leszno, strefy gnieźnieńsko-wrzesińskiej oraz strefy pilsko-złotowskiej w woj. Wielkopolskim” (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r. poz. 509)

⁴⁶ Uchwała Nr LX/927/VI/2013 Rady Miasta Poznania z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Poznania” (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 21 stycznia 2014 r., poz. 487)

przeznaczenia terenów zróżnicowanych pod względem dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, wprowadzania ustaleń ograniczających możliwość sytuowania zabudowy o określonych wymaganiach akustycznych w środowisku – w strefach ponadnormatywnego hałasu, zastosowania w budynkach z pomieszczeniami przeznaczonymi na stały pobyt ludzi, zlokalizowanych na terenach zagrożonych hałasem – zasad akustyki budowlanej i architektonicznej lub zmianę przeznaczenia terenów o określonych wymaganiach akustycznych w środowisku na tereny zabudowy np. usługowej, nie wymagającej zapewnienia standardów akustycznych, dążenia do zachowywania bezpiecznych odległości przy lokalizowaniu przemysłowych i usługowych źródeł hałasu, nawet na terenach aktywizacji gospodarczej, oraz źródeł hałasu komunikacyjnego – w stosunku do terenów wymagających komfortu akustycznego w środowisku.

4.4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu

Brak obowiązującego dla danego obszaru miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego stanowi przyczynę pojawiania się znaczących utrudnień w określeniu zasad kształtowania polityki przestrzennej i sposobu postępowania w sprawach dotyczących przeznaczenia poszczególnych terenów na określone cele oraz ustalania zasad ich zagospodarowania i zabudowy (stosownie do ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*). Należy zauważyć, że tego rodzaju sytuacja utrudnia również skuteczną ochronę lokalnych zasobów środowiska przyrodniczego oraz elementów dziedzictwa kulturowego.

Ze względu na położenie oraz dotychczasowy sposób zagospodarowania i użytkowania większości terenów zlokalizowanych w granicach przedmiotowego obszaru, największe ryzyko wystąpienia istotnych zmian w środowisku dotyczyć będzie niezabudowanych dotąd terenów lub też działek budowlanych. Brak z góry określonych ram, dotyczących intensywności, parametrów i form nowej zabudowy, może skutkować pojawieniem się w granicach obszaru projektu mppz terenów zagospodarowanych w sposób niezwykle intensywny, odbiegający od sposobu zagospodarowania przeważającej części pozostałych terenów.

W przypadku braku realizacji ustaleń planu miejscowego istnieje również zagrożenie wprowadzania na omawiany obszar funkcji generujących dla obszaru planu oraz jego otoczenia znaczną ilość zanieczyszczeń, przy jednoczesnym braku zastosowania rozwiązań, pozwalających na ograniczanie negatywnego oddziaływania antropopresji na środowisko oraz eliminujących możliwość wystąpienia zjawiska kumulowania się oddziaływań. Jest to szczególnie istotne w kontekście dotychczasowego wysokiego stopnia zagospodarowania terenów w analizowanym obszarze oraz lokalizacji na tych terenach obiektów o funkcji produkcyjno-przemysłowej (które mogą oddziaływać na obiekty zlokalizowane w ich bezpośrednim otoczeniu).

Podobnie, brak obowiązującego planu umożliwiłaby również wprowadzanie zabudowy mieszkaniowej lub innej wymagającej zapewnienia odpowiednich standardów akustycznych w środowisku, w miejscach potencjalnie zagrożonych hałasem o charakterze przemysłowym – związanym z prowadzeniem działalności usługowej czy produkcyjnej, a także hałasem samochodowym lub kolejowym. Ewentualna lokalizacja zabudowy o funkcji mieszkaniowej w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących obiektów produkcyjno-przemysłowych oraz usługowych może skutkować pojawieniem się w przyszłości znaczących konfliktów przestrzennych, wynikających z sąsiedztwa funkcji wzajemnie się wykluczających.

Brak uwzględnienia szerszego kontekstu w sposobie zagospodarowania poszczególnych terenów może doprowadzić również do pogłębienia problemów związanych z lokalizacją elementów dysharmonizujących przestrzeń oraz stopniowym zmniejszaniem udziału powierzchni biologicznie czynnych.

5. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, KRAJOWYM I LOKALNYM ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Akcesja Polski do Unii Europejskiej nałożyła na Polskę nowe obowiązki, wynikające z konieczności dostosowania prawa polskiego do regulacji unijnych. Ochrona środowiska wraz z Traktatem z Maastricht (1991) włączona została przez Wspólnoty Europejskie do spisu ich stałych zadań, dla których określono cele działań zapobiegawczych i regulujących. Obecnie prawo Unii Europejskiej regulujące ochronę środowiska liczy sobie kilkaset aktów prawnych, obejmujących

dyrektywy, rozporządzenia, decyzje i zalecenia. Do priorytetów Unii Europejskiej w dziedzinie ochrony środowiska zaliczyć należy m.in. przeciwdziałanie zmianom klimatu, ochronę różnorodności biologicznej, ograniczenie wpływu zanieczyszczenia na zdrowie, a także lepsze wykorzystanie zasobów naturalnych.

Do dokumentów rangi międzynarodowej – wspólnotowej – formułujących cele ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia omawianego projektu mpzp zaliczyć można m.in. Dyrektywę Rady z dnia 27 września 1996 r. w sprawie oceny i zarządzania jakością otaczającego powietrza (96/62/WE) – nakładającą na Państwa Członkowskie obowiązek utrzymania jakości powietrza tam, gdzie jest ona dobra, oraz jej poprawie w pozostałych przypadkach.

Na szczeblu krajowym cele ochrony środowiska ustanawia m.in. strategiczny dokument jakim jest *Strategia Rozwoju Kraju 2020*. Jest to najważniejszy dokument w perspektywie średniookresowej, określający cele strategiczne rozwoju kraju do roku 2020, kluczowy dla określenia działań rozwojowych na terenie kraju. Określa on cele i kierunki rozwoju kraju, wskazując na trzy obszary strategiczne („sprawne i efektywne państwo”, „konkurencyjna gospodarka” oraz „spójność społeczna i terytorialna”), w obrębie których wskazano szereg celów i priorytetów rozwojowych. Z punktu widzenia niniejszego opracowania wspomnieć można przede wszystkim o celach wskazujących na konieczność zapewnienia ładu przestrzennego oraz bezpieczeństwa energetycznego i środowiska.

W zakresie zapewnienia ładu przestrzennego (obszar strategiczny „sprawne i efektywne państwo” *Strategia* wskazuje na konieczność zwiększenia stopnia pokrycia planami zagospodarowania przestrzennego, a w szczególności terenów rozwojowych. Wśród najważniejszych wyzwań wskazuje jednocześnie na zapewnienie właściwego gospodarowania wodami jako elementu różnorodności biologicznej oraz podstawy rozwoju regionalnego i gospodarczego. W zakresie obszaru strategicznego „konkurencyjna gospodarka” oraz wyznaczonego w nim celu „bezpieczeństwo energetyczne i środowisko” wskazano natomiast następujące kierunki interwencji publicznej, w tym m.in. racjonalne gospodarowanie zasobami, poprawę stanu środowiska oraz adaptację do zmian klimatu. W zakresie celu strategicznego „poprawa stanu środowiska” *Strategia* wskazuje się na konieczność:

- poprawy jakości powietrza – m.in. poprzez długoterminowe działania na rzecz ograniczenia emisji pyłów i innych zanieczyszczeń powietrza
- ochrony wód podziemnych i powierzchniowych – ograniczanie zanieczyszczeń ze źródeł punktowych i obszarowych, porządkowanie systemu gospodarki ściekowej, upowszechnianie dobrych praktyk rolniczych, podejmowanie działań w zakresie ochrony unikalnych ekosystemów oraz flory i fauny związanych z gospodarką rolną i rybacką
- budowy efektywnego systemu gospodarki odpadami, w tym zwłaszcza komunalnymi i niebezpiecznymi,
- promocji zrównoważonej produkcji i konsumpcji oraz zrównoważonej polityki przemysłowej
- prowadzenia polityki chroniącej przed hałasem, w tym ograniczenie oddziaływania źródeł hałasu,
- określenia metod eliminowania konfliktów przyrodniczo-przestrzennych i barier dla zrównoważonego rozwoju oraz minimalizowanie negatywnych skutków ewentualnych kolizji (szczególnie między programami rozwojowymi a obszarami chronionymi)
- kształtowania wysokiej jakości przestrzeni miejskiej, realizowanie działań na rzecz zrównoważonego planowania przestrzennego miast (służącego wzrostowi jakości życia miejskiego), m.in. poprzez kreowanie przestrzeni publicznej, zielonej infrastruktury miejskich obszarów funkcjonalnych, stref napowietrzania miast, stref cichych.

W zakresie adaptacji do zmian klimatu wskazuje się na konieczność opracowania i efektywnego wdrożenia systemowych rozwiązań dotyczących adaptacji do zmieniających się uwarunkowań klimatycznych i hydrologicznych, a także podjęcie działań mających na celu dostosowanie zagrożonych sektorów i obszarów do nowych warunków i zjawisk klimatycznych.

Na szczeblu lokalnym wyraz realizacji strategii i polityk krajowych stanowi *Program Ochrony Środowiska dla Miasta Poznania na lata 2013-2016 z perspektywą do 2020 roku*. W Programie wytypowano – w poszczególnych obszarach działań – priorytety ekologiczne wraz z kierunkami działań, które sformułowano na podstawie głównych zagrożeń środowiska rozpatrywanych w kontekście aktualnych i planowanych wymogów prawnych oraz potrzeb i możliwości realizacyjnych Miasta. Scharakteryzowano także długoterminowe ekologiczne cele strategiczne (do roku 2020). Wśród celów strategicznych i kierunków działań polityki ekologicznej miasta wskazano m.in.:

- osiągnięcie poprawy jakości powietrza i jakości życia mieszkańców,
- zrównoważone użytkowanie zasobów wodnych oraz ochronę przed powodzią i suszą,

- zmniejszenie stopnia narażenia mieszkańców na ponadnormatywny hałas,
- zapewnienie funkcjonowania zrównoważonego systemu gospodarki odpadami,
- ochronę różnorodności biologicznej oraz tworzenie sieci obszarów chronionych,
- zrównoważoną gospodarkę leśną z zachowaniem potencjału rekreacyjnego,
- utrzymanie wysokiego poziomu systemu zieleni miejskiej,
- zapewnienie właściwej opieki i ochrony zwierząt w mieście,
- ochronę złóż kopalin,
- minimalizację zagrożenia spowodowanego ruchami masowymi ziemi,
- poprawę jakości gleby i ziemi.

Część z celów znajduje swoje odzwierciedlenie w zapisach omawianego projektu mpzp. Są to cele dotyczące:

- poprawy jakości gleby i ziemi, realizowane w projekcie planu poprzez zapisy ustalające: wyznaczenie strefy zieleni wysokiej na terenie **6U, 2U/P i 5U/P** (zgodnie z rysunkiem planu), zagospodarowanie zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenu (**U, U/P, O, KD-Z, KD-D, KDW, KDWx, KDWpp**), dopuszczenie nasadzeń drzew i krzewów (**KD-Z, KD-D**), określenie maksymalnej powierzchni zabudowy działki budowlanej (dla terenów **U, U/P, O**), określenie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej na działkach budowlanych (**U, U/P, O**);
- zrównoważonego użytkowania zasobów wodnych oraz ochrony przed powodzią i suszą, realizowane w projekcie planu poprzez zapisy ustalające: odprowadzenie wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej, z dopuszczeniem zagospodarowania na działce budowlanej (**U, U/P, O**), odprowadzenie wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej z dopuszczeniem zagospodarowania na terenie (**KD-Z, KD-D**), zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie, z dopuszczeniem ich odprowadzenia do sieci kanalizacji deszczowej (**KDW, KDWx, KDWpp**), ustalenie powiązania sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci (dla wszystkich terenów w granicach projektu mpzp), dopuszczenie robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej (dla wszystkich terenów w granicach projektu mpzp);
- osiągnięcia poprawy jakości powietrza i jakości życia mieszkańców, realizowane w projekcie planu poprzez zapisy ustalające: dopuszczenie stosowania indywidualnych systemów grzewczych, z wyjątkiem pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe (**U, U/P, O**), w pośredni sposób także poprzez wyznaczenie stref zieleni wysokiej (na terenie **2U/P, 5U/P i 6U**), określenie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej, jaka musi zostać zachowana w granicach działek budowlanych (**U, U/P, O**), jak również ustalenie zagospodarowania zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenów;
- zmniejszenia stopnia narażenia mieszkańców na ponadnormatywny hałas, realizowany w projekcie planu poprzez zapisy ustalające: zapewnienie odpowiednich dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, w granicach działki budowlanej, w przypadku lokalizacji na terenach **U** zabudowy usługowej oświatowej lub zabudowy z pomieszczeniami usług oświaty – jak dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, domów opieki społecznej – jak dla terenów domów opieki społecznej, szpitali – jak dla terenów szpitali w miastach, a także dopuszczenie stosowania zasad akustyki budowlanej w budynkach z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi, wymagającymi zapewnienia komfortu akustycznego – na terenach **U** i **U/P**; eliminowaniu niekorzystnych oddziaływań akustycznych służyć będą również ustalenia zakazu lokalizacji domów opieki społecznej i szpitali – na terenach **U/P** oraz dodatkowo zakaz lokalizacji budynków z pomieszczeniami przeznaczonymi na stały lub czasowy pobyt dzieci i młodzieży – na terenie **1U/P**, jak również zakaz realizacji nowej zabudowy mieszkaniowej w analizowanym obszarze projektu planu, który dopuszcza jedynie zachowanie i przebudowę istniejących budynków lub lokali o funkcji innej niż usługowa – na terenach **2U** i **6U**; ochronie środowiska przed niepożądanym hałasem samochodowym służyć będą także ustalenia dopuszczające lokalizację dodatkowych, innych niż ustalone planem, elementów układu drogowego, sformułowane w zakresie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji – dla dróg publicznych **KD-Z** i **1-3KD-D** oraz dróg wewnętrznych **1-4KDW, KDWx** i **KDWpp**;
- ochronę różnorodności biologicznej oraz tworzenie sieci obszarów chronionych, realizowany w projekcie mpzp poprzez zapisy ustalające: lokalizację stref zieleni na terenach **6U, 2U/P i 5U/P**, dopuszczenie nasadzeń drzew i krzewów na terenach **KD-Z** i **KD-D**, ustalenie minimalnych udziałów powierzchni biologicznie czynnej, jakie muszą zostać zachowane

w granicach działki budowlanej (na terenach **U, U/P, O**), ustalenie zagospodarowania zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenów.

Dokumentem o charakterze strategicznym, przenoszącym założenia i cele zawarte w tzw. Ramowej Dyrektywie Wodnej, jest „Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”. Plan ten jest narzędziem planistycznym, stanowiącym pewnego rodzaju fundament przy podejmowaniu decyzji wpływających na stan zasobów wodnych oraz zasady gospodarowania wodami w przyszłości. W planie tym ustalono cele środowiskowe dla wód powierzchniowych oraz odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych. Przy ustalaniu celów środowiskowych JCWP brano pod uwagę aktualny stan JCWP w związku z wymaganym zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną warunkiem nie pogarszania ich stanu. Dla JCWP, będących obecnie w bardzo dobrym stanie/potencjale ekologicznym celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu/potencjału. Ze względu na istotne różnice między naturalnymi oraz silnie zmienionymi i sztucznymi częściami wód, zróżnicowano cele środowiskowe wymagane do osiągnięcia dla poszczególnych rodzajów wód. W przypadku naturalnych części wód celem będzie osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego, a w przypadku wód silnie zmienionych i sztucznych – co najmniej dobrego potencjału ekologicznego. W obydwu przypadkach, w celu osiągnięcia dobrego stanu lub potencjału wymagane jest jednocześnie utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego.

W kontekście analizowanego projektu mpzp „Tereny przemysłowe w rejonie ul. Wrzesińskiej” w Poznaniu istotne jest uwzględnienie celów środowiskowych wyznaczonych dla JCWP Cybina (kod PLRW600017185899) oraz JCWP Główna od zlewni zb. Kowalskiego do ujęcia (kod PLRW600001859299). W aktualizacji Planu gospodarki wodami dorzecza Odry JCWP Główna od zlewni zb. Kowalskiego do ujścia wskazana została jako silnie zmieniona część wód (SZCW) o złym stanie, zagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego (osiągnięciem dobrego potencjału ekologicznego i dobrego stanu chemicznego). JCWP Cybina określona została natomiast jako naturalna część wód (NAT) o złym stanie, niezagrażona nieosiągnięciem celu środowiskowego (osiągnięciem dobrego stanu ekologicznego i dobrego stanu chemicznego). Analizując wpływ realizacji ustaleń projektu mpzp „Tereny przemysłowe w rejonie ul. Wrzesińskiej” w Poznaniu na osiągnięcie celów środowiskowych dla wspomnianych JCWP nie przewiduje się wystąpienia negatywnego oddziaływania w tym zakresie. Należy natomiast podkreślić, że do projektu mpzp wprowadzono szereg zapisów, których pełna i docelowa realizacja sprzyjać będzie osiągnięciu wskazanych celów środowiskowych – przy jednoczesnym przestrzeganiu przepisów obowiązującego prawa.

Analizując opisane powyżej cele ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, określone na szczeblu międzynarodowym, krajowym i lokalnym, należy uznać, że poprzez wprowadzenie odpowiednich zapisów projektu mpzp zostały one uwzględnione w projekcie planu w sposób właściwy.

6. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA USTALEŃ PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO

6.1. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi

Występowanie zjawisk wpływających na kształtowanie powierzchni ziemi oraz lokalnych warunków gruntowych związane jest z realizacją większości inwestycji budowlanych, drogowych, jak i infrastrukturalnych. W przypadku analizowanego projektu mpzp, ze względu na skalę dotychczasowych przekształceń terenów zlokalizowanych w jego granicach, nie przewiduje się możliwości wystąpienia znaczących, niekorzystnych oddziaływań na kształtowanie powierzchni ziemi i warunków gruntowych, wpływających na kształtowanie tych komponentów w granicach całego obszaru projektu mpzp. Niemniej, realizacja nowych inwestycji – przewidzianych zgodnie z ustaleniami projektu planu – związana będzie z wystąpieniem niekorzystnych oddziaływań na powierzchnię i warunki gruntowe.

Nowe inwestycje, których realizacja może wpłynąć niekorzystnie na kształtowanie powierzchni ziemi i warunków gruntowych, związane będą przede wszystkim z realizacją nowej zabudowy w obrębie niezabudowanych dotąd działek budowlanych (intensyfikacja zabudowy istniejącej) oraz realizacją zapisów mpzp w zakresie budowy, rozbudowy i modernizacji sieci infrastruktury technicznej. W przypadku realizacji nowych budynków, oddziaływania te związane będą z koniecznością dokonania wykopów (fundamentowanie, realizacja kondygnacji podziemnych), przemieszczenia mas ziemnych, trwałego uszczelnienia powierzchni przeznaczonych bezpośrednio pod posadowienie budynków oraz uszczelnienia części powierzchni na obszarze działki budowlanej, związanego z realizacją pozostałych (dopuszczonych ustaleniami planu) elementów zagospodarowania. Realizacja nowej zabudowy

związana będzie także z wprowadzeniem elementów konstrukcyjnych budynków i innych obiektów budowlanych, a także różnego rodzaju materiałów, mogących wpływać na zmianę dotychczasowych właściwości podłoża (m.in. jego przepuszczalności oraz właściwości plastycznych). Do najbardziej niekorzystnych zjawisk należy natomiast zaliczyć trwałe uszczelnienie powierzchni ziemi oraz usunięcie wierzchniej warstwy gleby w obrębie terenów przeznaczonych bezpośrednio pod posadowienie projektowanych budynków (a dotąd niezabudowanych).

Lokalne zmiany w ukształtowaniu terenu oraz właściwościach fizycznych i chemicznych podłoża wystąpić mogą również w przypadku przeprowadzenia dopuszczonych w planie robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej. Prowadzenie tego rodzaju inwestycji skutkować może powstaniem lokalnych przekształceń powierzchni ziemi i warunków gruntowych, wynikających z konieczności dokonania wykopów, a także przemieszczenia lub wprowadzania nowych elementów sieci infrastruktury. Umieszczenie pod powierzchnią terenu nowych, trwałych elementów, powodować może także oddziaływania o długoterminowym charakterze, związane z umieszczeniem elementów ograniczających przepuszczalność czy też naruszających dotychczasową strukturę gruntu. Niemniej, przewiduje się, że z uwagi na dotychczasowy stopień przekształcenia poszczególnych terenów oraz obecność licznych elementów sieci infrastruktury technicznej, zjawisko to nie będzie odgrywało znaczącej roli w kształtowaniu powierzchni ziemi oraz zmianie warunków gruntowych w granicach analizowanego obszaru.

Nie przewiduje się natomiast wystąpienia negatywnych oddziaływań na kształtowanie powierzchni ziemi i warunków gruntowych, wynikających z realizacji na obszarze opracowania nowych elementów układu komunikacyjnego. Wskazane w projekcie planu drogi wyznaczone zostały po śladzie dróg istniejących, zapewniających obsługę komunikacyjną funkcjonującej tu dotychczas zabudowy (m.in. ul. Krańcowa, ul. Nieszawska, ul. Wrzesińska). Ewentualna modernizacja, przebudowa czy rozbudowa istniejących dróg – z uwagi na skalę oraz zasięg dotychczasowych przekształceń w zakresie powierzchni ziemi i warunków gruntowych – nie będzie stanowiła przyczyny wystąpienia negatywnych oddziaływań o znaczącym zasięgu.

Biorąc pod uwagę potrzebę ograniczania skali oraz zasięgu trwałych zmian w środowisku przyrodniczym, do projektu planu wprowadzono zapisy ustalające maksymalne powierzchnie zabudowy działek budowlanych, minimalne powierzchnie biologicznie czynne, a także wskazujące na wymóg uwzględniania przebiegu nieprzekraczalnych linii zabudowy. Parametry te zostały zróżnicowane dla poszczególnych terenów, w zależności od ich docelowej funkcji, jak i dotychczasowego stopnia trwałego zainwestowania (powierzchnia zabudowy od 8% na terenie **1U** do 70% na terenie **3U/P**, a powierzchnia biologicznie czynna od 3% na terenie **3U** do 20% m.in. na terenach **2U/P** i **1-2U**). Ich przestrzeganie będzie istotne głównie w przypadku terenów, w odniesieniu do których przewidziano możliwość znacznego zintensyfikowania zabudowy. W przypadku działek obecnie zabudowanych, dla których nie przewiduje się zmiany dotychczasowego sposobu zagospodarowania, nie przewiduje się możliwości wystąpienia negatywnych oddziaływań na powierzchnię ziemi i warunki gruntowe, wynikających z realizacji ustaleń analizowanego projektu planu.

Utrzymanie odpowiednich udziałów powierzchni biologicznie czynnej w granicach działek budowlanych, przy jednoczesnym respektowaniu zapisu ustalającego zagospodarowanie zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenów, pozwoli na zachowanie i wykształcenie niewielkich powierzchni zagospodarowanych zielenią, towarzyszących funkcjonującym i projektowanym budynkom o zróżnicowanej funkcji oraz parametrach. Ograniczeniu skali przewidywanych przekształceń w zakresie powierzchni ziemi i warunków gruntowych w pewnym stopniu służyć będzie również przestrzeganie zapisów ustalających lokalizację stref zieleni wysokiej, wyznaczonych w zasięgu terenów **2U/P**, **5U/P** oraz **6U**. Specyficzny sposób zagospodarowania tych powierzchni umożliwi utrzymanie występujących tu warunków gruntowych oraz ograniczy do minimum możliwość przekształcenia powierzchni ziemi. Należy jednocześnie zauważyć, iż zagospodarowanie powierzchni roślinnością pozwala na uniknięcie lub przynajmniej znaczne ograniczenie wymywania gruntów, a także sprzyja absorpcji części ładunków zanieczyszczeń i blokuje ich przedostawanie się do głębszych warstw gleby.

Z uwagi na obowiązywanie przepisów odrębnych, do projektu mpzp nie wprowadzono natomiast zapisów określających szczegółowo sposób prowadzenia gospodarki odpadami na obszarze projektu planu. Ustalenia projektu mpzp zapewniają natomiast możliwość prowadzenia gospodarki odpadami w prawidłowy sposób, m.in. poprzez określenie dostępu do działek budowlanych, określenie parametrów zabudowy w sposób zapewniający możliwość wyznaczenia na każdej działce budowlanej miejsc na pojemniki i kontenery służące do czasowego gromadzenia odpadów itd. Na szczególną

uwagę zasługuje natomiast wyznaczenie w analizowanym projekcie mpzp terenu **O** (teren infrastruktury technicznej – gospodarowania odpadami), w obrębie którego funkcjonuje obecnie Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK Wrzesińska). Wyznaczenie terenu o tego rodzaju funkcji jest niezwykle ważne dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania gospodarki odpadami na terenie całego miasta oraz właściwego postępowania z wytworzonymi przez mieszkańców miasta odpadami problemowymi (np. tzw. „elektrośmieci”) oraz eliminowania zjawiska niekontrolowanego porzucania odpadów

Niemniej, ustalenia projektu planu pozwalają na prawidłowe prowadzenie gospodarki odpadami na poszczególnych terenach. Został zapewniony dostęp działek budowlanych do przyległych dróg publicznych. Parametry kształtowania zabudowy, ustalone w projekcie planu, pozwalają na wyznaczenie na każdej działce budowlanej miejsc na pojemniki i kontenery służące do czasowego gromadzenia odpadów komunalnych. Prowadzenie gospodarki odpadowej we właściwy sposób pozwoli na ograniczenie możliwości zanieczyszczenia podłoża gruntowego, w tym również zasobów wód podziemnych, substancjami niebezpiecznymi, przedostającymi się do gruntu na skutek niewłaściwego składowania odpadów.

Reasumując, zaproponowany w projekcie mpzp sposób zagospodarowania i użytkowania większości terenów, jest w dużej mierze zgodny z aktualnym sposobem ich zainwestowania, co pozwala przypuszczać, iż skala negatywnych oddziaływań na powierzchnię ziemi i warunki gruntowe będzie stosunkowo niewielka. W największym stopniu zjawiska te dotyczyć będą terenów przeznaczonych pod lokalizację nowej zabudowy oraz elementów sieci infrastruktury, jednakże przestrzeganie ustaleń wprowadzających ograniczenia w zakresie powierzchni i charakteru projektowanych inwestycji budowlanych oraz wymagających zachowania odpowiedniego udziału powierzchni biologicznie czynnej, pozwoli ograniczyć skalę tego zjawiska.

6.2. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

Z uwagi na brak obecności wód powierzchniowych w granicach obszaru objętego projektem mpzp, nie przewiduje się wystąpienia negatywnych oddziaływań na wody powierzchniowe wynikających z realizacji ustaleń projektu mpzp. Zasadniczo nie przewiduje się również wystąpienia znacząco niekorzystnych oddziaływań na wody powierzchniowe zlokalizowane poza granicami obszaru mpzp, wynikających ze zmiany lokalnych warunków gruntowo-wodnych, czy też drastycznej zmiany sposobu zagospodarowania i użytkowania terenów zlokalizowanych w zasięgu zlewni wód powierzchniowych. Niewielkie ryzyko wystąpienia oddziaływań na wody powierzchniowe (przepływające poza granicami projektu planu) wynika przede wszystkim z dotychczasowego stopnia przekształcenia terenów w granicach obszaru opracowania, jak również znacznego udziału terenów trwale zagospodarowanych.

Niemniej, realizacja nowej zabudowy w obrębie powierzchni dotąd niezabudowanych (i wolnych od trwałego uszczelnienia) oraz realizacja zapisów mpzp w zakresie budowy, rozbudowy i modernizacji sieci infrastruktury technicznej, może stanowić przyczynę pojawienia się negatywnych oddziaływań w odniesieniu do lokalnych zasobów wód podziemnych. Prowadzenie prac budowlanych, niezbędnych do zrealizowania ww. zabudowy, jak również budowy, rozbudowy czy modernizacji sieci infrastruktury technicznej, wymaga ingerencji w powierzchnię ziemi i warunki gruntowe, a co za tym idzie, w sposób pośredni oddziałuje również na kształtowanie lokalnych warunków wodnych. Powiększanie powierzchni zabudowanych związane jest zasadniczo ze wzrostem udziału powierzchni trwale uszczelnionych oraz pojawieniem się nowych obiektów, których funkcjonowanie związane jest z generowaniem ścieków. Skutkiem podejmowania tego rodzaju działań jest także lokalne ograniczenie powierzchni umożliwiającej swobodną infiltrację wód opadowych i roztopowych, przyspieszenie tempa spływu powierzchniowego z terenów utwardzonych oraz zwiększenie ryzyka zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego na skutek niewłaściwego prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej. W tym miejscu należy jednak zaznaczyć, iż możliwość wystąpienia tego rodzaju oddziaływań jest w przypadku analizowanego obszaru stosunkowo niewielka, gdyż zlokalizowane na tym obszarze obiekty produkcyjne, magazynowe, usługowe (oraz towarzysząca im zabudowa o innej funkcji) posiadają dostęp do sieci infrastruktury technicznej, w tym sieci kanalizacji sanitarnej oraz deszczowej. Ocenia się zatem, iż ryzyko zanieczyszczenia wód podziemnych na skutek niewłaściwego sposobu prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej jest w przypadku analizowanego obszaru znikome.

Niemniej, dla zapewnienia możliwości właściwego gospodarowania wytworzonymi na obszarze opracowania ściekami (w tym również zanieczyszczonymi wodami opadowymi i roztopowymi), do

projektu planu wprowadzono szereg zapisów w zakresie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy infrastruktury technicznej, ustalając m.in. powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci, dopuszczenie robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej, czy też uwzględnienie wymagań i ograniczeń wynikających z przebiegu infrastruktury technicznej, w tym wskazanej na rysunku planu. Z uwagi na obowiązywanie przepisów odrębnych analizowany projekt mpzp nie wprowadza zapisów odnoszących się w sposób bezpośredni do sposobu odprowadzania ścieków generowanych w obrębie poszczególnych terenów zlokalizowanych na obszarze opracowania.

Dla ograniczenia skali niekorzystnych oddziaływań na kształtowanie lokalnych zasobów wód podziemnych niezwykle istotne było wyeliminowanie możliwości trwałego uszczelnienia wszystkich terenów na skutek realizacji projektowanej zabudowy oraz towarzyszących jej elementów zagospodarowania. W tym celu do projektu mpzp wprowadzono ustalenia określające w sposób szczegółowy maksymalną powierzchnię zabudowy działki budowlanej, jak również minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, jaki musi zostać utrzymany w jej granicach. Jak już wcześniej wspomniano, wielkości te zostały zróżnicowane w odniesieniu do poszczególnych terenów – głównie z uwagi na ich dotychczasowy sposób zagospodarowania i użytkowania oraz docelową funkcję projektowanej zabudowy. Wyznaczenie wolnych od uszczelnienia powierzchni biologicznie czynnych, przy jednoczesnym respektowaniu zapisu ustalającego zagospodarowanie zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenów, pozwoli na utrzymanie niewielkich powierzchniowo terenów w obrębie których możliwe będzie utrzymanie procesów infiltracji wód opadowych i roztopowych do gruntu.

Ograniczeniu możliwości wystąpienia szczególnie niekorzystnych zmian w zakresie zasobności lokalnych zasobów wód podziemnych służyć będzie także respektowanie wprowadzonych do projektu mpzp zapisów, dotyczących sposobu zagospodarowania wód opadowych i roztopowych. Dla przeznaczonych pod zabudowę terenów **U**, **U/P** oraz **O** wprowadzono zapis ustalający odprowadzenie wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej, z dopuszczeniem zagospodarowania na działce budowlanej. Należy podkreślić, iż z uwagi na przeważającą funkcję projektowanej i istniejącej zabudowy (tereny zabudowy usługowej lub obiektów produkcyjnych, składów i magazynów) najbardziej właściwym rozwiązaniem⁴⁷ będzie odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji (po uprzednim ich podczyszczeniu – w przypadkach kiedy wymagają tego pozostałe przepisy odrębne).

Zapisy odnoszące się do sposobu zagospodarowania wód opadowych i roztopowych wprowadzono także w odniesieniu do terenów komunikacyjnych. Dla terenów dróg publicznych **KD-Z** i **1-3KD-D** projekt mpzp ustala odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej z dopuszczeniem zagospodarowania na terenie, natomiast dla terenów dróg wewnętrznych (**1-4KDW**, **KDWx**, **KDWpp**) ustala zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie, z dopuszczeniem ich odprowadzenia do sieci kanalizacji deszczowej. W przypadku większości terenów komunikacyjnych (a szczególnie w przypadku dróg o nawierzchniach bitumicznych) preferuje się odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej, gdyż odprowadzanie wód z zanieczyszczonych, utwardzonych powierzchni pozwala wyeliminować ryzyko przedostania się do środowiska gruntowo-wodnego substancji spływających z powierzchni dróg.

Pośredni, korzystny wpływ na ograniczenie skali negatywnych oddziaływań na wody podziemne, jakie mogą wystąpić w konsekwencji realizacji projektowanych inwestycji, będzie miała realizacja ustaleń odnoszących się do sposobu kształtowania zieleni na obszarze objętym granicami projektu planu. Wprowadzenie wymogu zagospodarowania zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenów oraz wyznaczenie stref zieleni wysokiej (w granicach terenów **6U**, **2U/P** i **5U/P**) sprzyjać będzie utrzymaniu niewielkich powierzchni poprawiających zdolności retencyjne tych terenów, ograniczając tym samym ryzyko wystąpienia drastycznych zmian w zakresie poziomu występowania zwierciadła wód gruntowych.

Reasumując, ustalenia projektu planu przewidują możliwość wprowadzenia nowych inwestycji budowlanych i infrastrukturalnych, których realizacja może przyczynić się do wystąpienia niekorzystnych oddziaływań na wody podziemne o zróżnicowanej skali i intensywności. Zakłada się natomiast, że docelowa realizacja zapisów projektu mpzp pozwoli na zminimalizowanie skali niekorzystnych oddziaływań w możliwie maksymalnym stopniu. Charakter oraz zakres przyjętych rozwiązań pozwala również założyć, że realizacja nowych inwestycji na obszarze projektu planu nie

⁴⁷ z punktu widzenia przeciwdziałania zanieczyszczeniom środowiska gruntowo-wodnego

spowoduje wystąpienia negatywnych oddziaływań w odniesieniu do wód powierzchniowych w obrębie całej JCWP (pod warunkiem restrykcyjnego przestrzegania ustaleń projektu planu, jak i obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa).

6.3. Oddziaływanie na zasoby naturalne

Z uwagi na charakter ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Tereny przemysłowe w rejonie ul. Wrzesińskiej” w Poznaniu, jak również specyficzny charakter złoża zasobów naturalnych (którego zasięg obejmuje również część obszaru projektu planu), nie przewiduje się wystąpienia oddziaływań wpływających negatywnie na kształtowanie zasobów naturalnych, wynikających z realizacji ustaleń przedmiotowego projektu planu. Należy natomiast podkreślić, iż na rysunku projektu mpzp „Tereny przemysłowe w rejonie ul. Wrzesińskiej” w Poznaniu wskazano zasięg terenu i obszaru górniczego, jak również zasięg granic złoża wód termalnych Swarzędz IGH-1.

6.4. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną

Realizacja inwestycji budowlanych i infrastrukturalnych, których lokalizację umożliwiają zapisy analizowanego projektu mpzp, może stanowić potencjalną przyczynę pojawienia się zmian wpływających na kształtowanie lokalnej różnorodności biologicznej. Przewiduje się natomiast, że z uwagi na znaczny stopień trwałego zainwestowania większości terenów, jak również skalę dotychczasowych przekształceń, ewentualne niekorzystne oddziaływania będą miały charakter lokalny i dotyczyć będą głównie powierzchni dotąd niezabudowanych. Szczególnego podkreślenia wymaga natomiast fakt, iż obszar projektu mpzp „Tereny przemysłowe w rejonie ul. Wrzesińskiej” w Poznaniu charakteryzuje się niewielką bioróżnorodnością, wynikającą m.in. ze skali dotychczasowych przekształceń jakim uległy te tereny, a występujące tu rośliny i zwierzęta reprezentowane są głównie przez gatunki posiadające znaczną zdolność do przystosowania w zmiennych warunkach siedliskowych oraz znaczną odporność na oddziaływanie niekorzystnych czynników.

W przypadku powierzchni dotąd niezabudowanych, w obrębie których umożliwiona jest realizacja nowej zabudowy, przewiduje się możliwość lokalnego i ograniczonego czasowo uszczuplenia różnorodności biologicznej, wynikającego z usunięcia istniejącej pokrywy roślinnej, zniszczenia wierzchniej warstwy gleby oraz trwałego uszczelnienia powierzchni przeznaczonych pod lokalizację budynków oraz innych obiektów i urządzeń towarzyszących zabudowie. Oddziaływania te występować będą także w trakcie wykonywania prac budowlanych, prowadzonych na etapie realizacji poszczególnych inwestycji.

Możliwość ograniczenia lub wyeliminowania negatywnych oddziaływań na kształtowanie bioróżnorodności w obrębie terenów przeznaczonych pod zabudowę została znacząco ograniczona z uwagi na charakter oraz docelową funkcję projektowanej zabudowy (tereny zabudowy usługowej, jak również obiektów produkcyjnych, składów i magazynów). Realizacja tego rodzaju obiektów wymaga trwałego zajęcia znacznych powierzchni terenu, a ewentualne wykształcenie w ich obrębie większych terenów spełniających funkcje ekologiczne (powierzchnie biologicznie czynne zagospodarowane zielenią), pozwalających na zachowanie łączności z terenami o znacznie większych walorach przyrodniczych (np. tereny doliny Głównej, tereny wschodniego klina zieleni), wymagałoby przeznaczenia na cele lokalizacji zabudowy usługowej lub obiektów produkcyjnych, składów i magazynów znacznie większych terenów i doprowadziłoby w konsekwencji do rozproszenia projektowanej zabudowy. Możliwie maksymalne zainwestowanie terenów zlokalizowanych w granicach projektu mpzp, sąsiadujących jednocześnie z terenami o podobnym przeznaczeniu (tereny zlokalizowane po zachodniej stronie ul. Krańcowej) oraz z istotnymi, liniowymi barierami przestrzennymi, do których należy ul. Krańcowa, ul. Wrzesińska oraz linia kolejowa (poza granicami projektu mpzp), jest działaniem niekorzystnym z punktu widzenia kształtowania środowiska w granicach obszaru opracowania, ale jednocześnie właściwym z punktu widzenia ograniczania zasięgu antropogenicznych przekształceń w skali całego miasta (a szczególnie rozpraszania zabudowy o funkcjach przemysłowych w sąsiedztwie terenów zabudowy mieszkaniowej).

Niemniej, konieczne było wprowadzenie rozwiązań ograniczających ryzyko całkowitego wyeliminowania powierzchni biologicznie czynnych, zapewniających możliwość utrzymania różnorodności biologicznej na dotychczasowym poziomie. Stąd też, do projektu mpzp wprowadzono zapisy ograniczające maksymalną powierzchnię zabudowy działki budowlanej w granicach poszczególnych terenów, wyznaczające minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej (jaki musi zostać zachowany w granicach działki budowlanej), jak również ustalające wymóg zagospodarowania

zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenów. Dla ograniczenia skali zmian w bioróżnorodności istotne będzie również przestrzeganie zapisów projektu mpzp wskazujących lokalizację stref zieleni wysokiej na terenach **6U**, **2U/P** i **5U/P** (zgodnie z rysunkiem planu) oraz dopuszczające wprowadzenie nasadzeń drzew i krzewów na terenach dróg publicznych (**KD-Z**, **1-3KD-D**). Większy areał powierzchni zagospodarowanych zielenią – a w szczególności zielenią wysoką – stanowić może bardziej atrakcyjne siedlisko dla przedstawicieli lokalnej fauny (w porównaniu do niewielkich enklaw zieleni w sąsiedztwie zabudowy na terenach **U/P** itd.), przystosowanych do życia w obrębie terenów intensywnie użytkowanych przez człowieka.

Reasumując, ze względu dotychczasowy sposób zagospodarowania i użytkowania dużej części terenów zlokalizowanych w granicach projektu mpzp, a także zaproponowaną funkcję i sposób zagospodarowania terenów, nie przewiduje się wystąpienia oddziaływań wpływających w sposób znaczący na kształtowanie lokalnej różnorodności biologicznej. Znaczna część z przewidzianych w projekcie zamierzeń inwestycyjnych niewątpliwie stanowić będzie przyczynę wystąpienia niekorzystnych oddziaływań o lokalnym zasięgu, niemniej ich pojawienie się nie powinno doprowadzić w konsekwencji do uszczuplenia różnorodności gatunkowej występujących tu organizmów żywych, reprezentowanych przez gatunki przystosowane do życia w warunkach silnie przekształconego środowiska.

6.5. Oddziaływanie na szatę roślinną

Projekt mpzp „Tereny przemysłowe w rejonie ul. Wrzesińskiej” w Poznaniu przewiduje możliwość wprowadzenia stosunkowo niewielkich zmian w dotychczasowym sposobie zagospodarowania i użytkowania głównie, obejmujących przede wszystkim możliwość realizacji nowych inwestycji budowlanych i infrastrukturalnych, stanowiących kontynuację dotychczasowego zagospodarowania tych terenów. Działania te, pomimo niewielkich zmian w strukturze funkcjonalnej obszaru opracowania, w większości przypadków wpływać będą na kształtowanie tutejszej szaty roślinnej. Największych oddziaływań należy spodziewać się w obrębie terenów zainwestowanych dotychczas w niewielkim stopniu, a przeznaczonych pod lokalizację zabudowy o znacznej powierzchni (np. w obrębie terenu **1U/P**). W przypadku terenów intensywnie użytkowanych, w obrębie których zlokalizowana została zabudowa o funkcji produkcyjnej, czy też magazynowej, realizacja ustaleń projektu planu nie będzie niosła za sobą ryzyka wystąpienia istotnych oddziaływań na kształtowanie szaty roślinnej.

Oddziaływania, których bezpośrednią przyczyną będzie realizacja obiektów o znacznej kubaturze, związane będą przede wszystkim z usunięciem istniejącej zieleni na terenach przeznaczonych bezpośrednio pod lokalizację budynków oraz zniszczeniem roślinności na terenach wykorzystywanych na etapie realizacji inwestycji (zapewnienie dojazdu sprzętu budowlanego do działek, składowanie materiałów na terenach sąsiadujących z powstającymi budynkami itd.). Długoterminowe oddziaływania związane będą natomiast z trwałym ograniczeniem powierzchni dostępnych dla roślinności oraz usunięciem dość nielicznie występującej roślinności wysokiej (kolidującej z projektowanymi inwestycjami budowlanymi i infrastrukturalnymi). Przewiduje się, że tego rodzaju oddziaływania w największym stopniu dotyczyć będą terenu **1U/P** i części terenu **4U/P**, a także innych terenów, w obrębie których występują większe skupiska roślinności wysokiej.

Skala niekorzystnych oddziaływań będzie znacznie mniejsza w przypadku inwestycji w zakresie realizacji, modernizacji i przebudowy elementów sieci infrastruktury technicznej, których realizacja związana jest zazwyczaj z czasowym i lokalnym zniszczeniem pokrywy roślinnej. Oddziaływania te wystąpią na etapie realizacji inwestycji, a ich charakter będzie czasowy i w znacznym stopniu odwracalny. Z uwagi na charakter zaproponowanego sposobu zagospodarowania i użytkowania terenów zlokalizowanych w granicach projektu mpzp, nie należy spodziewać się natomiast wystąpienia istotnych oddziaływań na kształtowanie lokalnej szaty roślinnej, wynikających z realizacji inwestycji komunikacyjnych (wyznaczenie terenów komunikacyjnych po śladzie istniejących dróg).

W przypadku terenów przeznaczonych pod lokalizację zabudowy, niezbędne było zatem wprowadzenie zapisów mających na celu uniemożliwienie całkowitego uszczelnienia powierzchni i wyeliminowania miejsc potencjalnie dostępnych dla roślinności. W tym celu, dla wszystkich terenów przeznaczonych pod zabudowę (tereny **U**, **U/P**, **O**), określono jej maksymalną powierzchnię oraz ustalono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, jaki musi zostać zachowany w obrębie działki budowlanej. Z uwagi na charakter projektowanej i istniejącej zabudowy (m.in. hale produkcyjne i towarzyszące im obiekty o dużej kubaturze), zaproponowany minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, jaki musi zostać zachowany w obrębie poszczególnych działek, jest

stosunkowo niewielki. Wynosi on odpowiednio 3-20% powierzchni działki budowlanej w przypadku terenów **1-8U**, 10% powierzchni w przypadku terenu **O** oraz 10-20% dla terenów **1-5U/P**. Zachowanie dość niewielkich fragmentów powierzchni biologicznie czynnej nie pozwoli na rekompensatę strat poniesionych w wyniku lokalizacji zabudowy oraz nie zapewni możliwości wytworzenia wartościowych z ekologicznego punktu widzenia zbiorowisk, jednakże ograniczy ryzyko trwałego wyeliminowania wszystkich elementów szaty roślinnej na znacznych powierzchniowo obszarach. Wskazanie minimalnych udziałów powierzchni biologicznie czynnej, przy jednoczesnym wprowadzeniu wymogu zagospodarowania zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenów (również na terenach komunikacyjnych), przyczyni się najprawdopodobniej do wytworzenia niewielkich enklaw zieleni ozdobnej, nasadzonej w bezpośrednim sąsiedztwie projektowanej zabudowy.

Z punktu widzenia kształtowania lokalnej szaty roślinnej niezwykle ważna będzie realizacja zapisu ustalającego lokalizację stref zieleni wysokiej na terenach **2U/P**, **5U/P** i **6U**, zgodnie z rysunkiem planu. Utrzymanie większych skupisk zieleni o zwartej strukturze jest działaniem o znacznie lepszym efekcie ekologicznym niż nasadzanie niewielkich kompozycji roślinności ozdobnej w sąsiedztwie projektowanej i istniejącej zabudowy. Niemniej, w kontekście kształtowania szaty roślinnej w granicach analizowanego obszaru, korzystnie oceniać należy również wprowadzenie zapisów dopuszczających wprowadzenie nowych nasadzeń na terenach **KD-Z** i **1-3KD-D**.

6.6. Oddziaływanie na zwierzęta

Podobnie jak w przypadku szaty roślinnej, realizacja znacznej części zapisów projektu mpzp „Tereny przemysłowe w rejonie ul. Wrzesińskiej” w Poznaniu wpływać będzie w pewnym stopniu na kształtowanie różnorodności lokalnej fauny. Niemniej, ze względu na charakter występujących tu dotychczas siedlisk, jak również znaczny stopień odporności występujących tu zwierząt na niekorzystne czynniki środowiskowe (gatunki związane z terenami silnie antropogenicznie przekształconymi), przewiduje się, iż oddziaływania te nie będą miały znaczącego wpływu na kształtowanie ich różnorodności.

Niekorzystne oddziaływania na występujące tu zwierzęta pojawią się przede wszystkim w efekcie prowadzenia prac przy realizacji przewidzianych w planie inwestycji budowlanych i infrastrukturalnych (w mniejszym stopniu drogowych). Ich intensywność oraz zasięg oddziaływania będzie zróżnicowany w zależności od terenu, którego będzie dotyczył, jak również skali i charakteru poszczególnych inwestycji. Oddziaływania te wystąpią przede wszystkim na skutek ograniczenia powierzchni życiowej w wyniku zniszczenia dotychczasowej pokrywy roślinnej oraz trwałego uszczelnienia powierzchni ziemi na terenach przeznaczonych bezpośrednio pod zabudowę. Konsekwencją prowadzonych inwestycji będzie zatem zniszczenie siedlisk mniejszych gatunków zwierząt, a także ograniczenie dostępności do bazy pokarmowej. Oddziaływania te będą miały bardziej intensywny charakter w przypadku nielicznych, niezagospodarowanych dotąd terenów, porośniętych spontanicznie występującą roślinnością (w pojedynczych przypadkach roślinnością wysoką). Prognozuje się, iż ewentualna wycinka pojedynczych drzew i krzewów (kolidujących z projektowanymi elementami zagospodarowania) oraz trwałe uszczelnienie powierzchni porośniętych zielenią niską, może doprowadzić do zmniejszenia liczby miejsc występowania pospolitych gatunków ptaków i owadów, związanych z terenami antropogenicznie przekształconymi.

Prowadzenie robót budowlanych na terenach wskazanych pod lokalizację zabudowy, związane będzie równocześnie ze wzrostem poziomu hałasu, generowanego na skutek pracy maszyn budowlanych i okresowego zintensyfikowania transportu materiałów budowlanych za pomocą ciężkich pojazdów. Działania te przyczynić się mogą do czasowego i lokalnego płoszenia występujących tu zwierząt, należy natomiast podkreślić, iż szczególna intensywność tych zjawisk ograniczona będzie do etapu realizacji poszczególnych inwestycji.

Ze względu na możliwość wystąpienia negatywnych oddziaływań na zwierzęta, stanowiących konsekwencję realizacji nowych inwestycji na terenach w wysokim stopniu przekształconych, do projektu mpzp wprowadzono szereg zapisów, których respektowanie pozwoli na częściowe ograniczenie skali i zasięgu zjawisk wpływających niekorzystnie na lokalną faunę.

Rozwiązania, których realizacja pozwoli na utrzymanie minimalnych powierzchni dostępnych dla najbardziej odpornych na niekorzystne warunki siedliskowe przedstawicieli lokalnej fauny, wprowadzono w odniesieniu do wszystkich terenów wskazanych pod zabudowę (tereny **U**, **U/P**, **O**). W tym miejscu należy zaznaczyć, że znaczna część zapisów uwzględnia sytuację istniejącą i odnosi się do terenów trwale zainwestowanych, w obrębie których zlokalizowana została zabudowa o funkcji

przemysłowo-produkcyjnej. Niemniej, dla terenów tych określono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, jaki musi zostać zachowany w obrębie działki budowlanej (w przedziale od 3 do 20%) oraz wprowadzono wymóg zagospodarowania zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenów. Działania te z pewnością nie pozwolą na wytworzenie takich enklaw zieleni, które zapewniłyby minimalne warunki siedliskowe dla większości gatunków zwierząt, jednakże uniemożliwią całkowite wyeliminowanie powierzchni potencjalnie dostępnych dla najmniejszych i najbardziej odpornych na przekształcenia przedstawicieli lokalnej fauny (miejsca czasowego występowania pospolitych gatunków ptaków oraz owadów).

Prawdopodobnie znacznie bardziej korzystne efekty przyniesie realizacja zapisów projektu mpzp wyznaczających lokalizację stref zieleni wysokiej na terenach **6U**, **2U/P** i **5U/P**. Wytworzenie zagospodarowanych zielenią stref o stosunkowo dużej – jak na tereny położone w granicach projektu mpzp – powierzchniach, przyczyni się do powstania enklaw stanowiących potencjalne miejsce żerowania czy też bytowania zwierząt, przystosowanych do życia w bezpośrednim sąsiedztwie terenów intensywnie przekształconych przez człowieka. Różnorodność występujących tu zwierząt najprawdopodobniej nie będzie duża z uwagi na bezpośrednie sąsiedztwo terenów zabudowy produkcyjnej, jednakże sąsiedztwo terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz terenów Rodzinnego Ogrodu Działkowego „Pomet” pozwala przypuszczać, iż na terenach tych pojawiać się będą zwierzęta występujące pospolicie na terenach o tego rodzaju sposobie zagospodarowania i użytkowania. Możliwość zachowania lub też wytworzenia niewielkich enklaw zieleni stanowiącej miejsce występowania zwierząt sprzyjać będzie także wprowadzanie nowych nasadzeń drzew i krzewów dopuszczone dla terenów dróg **KD-Z** i **1-3KD-D**.

6.7. Oddziaływanie na ludzi

Prognozuje się, że realizacja inwestycji przewidzianych w projekcie mpzp „Tereny przemysłowe w rejonie ul. Wrzesińskiej” w Poznaniu, nie będzie skutkować pojawieniem się czynników wpływających w sposób istotny na pogorszenie warunków życia nielicznych mieszkańców analizowanego obszaru oraz pracowników, studentów i uczniów tam przebywających. Podkreślić należy jednocześnie, że zapisy przedmiotowego projektu mpzp nie przewidują wyznaczenia w jego granicach terenów zabudowy o mieszkaniowej, a jedynie dopuszczają – na terenach **U** – możliwość zachowania i przebudowy istniejących budynków lub lokali o funkcji innej niż usługowa (na terenach tych funkcjonują obecnie pojedyncze budynki o funkcji mieszkaniowej). Ograniczenie możliwości lokalizowania nowej zabudowy o funkcji mieszkaniowej było niezwykle istotne z punktu widzenia ograniczenia możliwości pojawienia się w przyszłości konfliktów przestrzennych, wynikających z lokalizacji w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy o funkcjach wzajemnie ze sobą kolidujących (np. zabudowa przemysłowo-produkcyjna i zabudowa mieszkaniowa).

Niemniej, realizacja części inwestycji (dopuszczonych zgodnie z brzmieniem zapisów projektu mpzp) może stanowić przyczynę wystąpienia okresowych, niekorzystnych oddziaływań na nielicznych mieszkańców i użytkowników przedmiotowego obszaru. Oddziaływania te w pewnym stopniu dotyczyć mogą również osób przebywających na przedmiotowym obszarze czasowo – m.in. pracowników poszczególnych przedsiębiorstw.

Niekorzystne oddziaływania związane będą także ze zjawiskami występującymi przede wszystkim na etapie realizacji poszczególnych inwestycji, obejmującymi m.in. czasowy i lokalny wzrost zapylenia (na skutek wykonywania prac ziemnych i budowlanych) oraz wzrost hałasu (związany z pracą sprzętu budowlanego oraz zwiększeniem natężenia ruchu ciężkich pojazdów na terenach inwestycyjnych). Należy jednak zauważyć, że zjawiska te będą miały charakter tymczasowy i odwracalny, a ich zasięg – w większości przypadków – ograniczał się będzie do pojedynczych działek budowlanych oraz ich najbliższego sąsiedztwa. Po zakończeniu realizacji poszczególnych inwestycji oddziaływania te ustaną i nie będą przyczyną pojawiania się dyskomfortu w odczuciu mieszkańców terenów sąsiednich.

Z uwagi na dotychczasowy charakter zagospodarowania i sposobu użytkowania poszczególnych terenów (głównie funkcjonujące tu zakłady produkcyjne oraz obiekty usługowe, jak również charakter inwestycji dopuszczonych zgodnie z ustaleniami projektu mpzp, nie przewiduje się również wystąpienia znaczących, negatywnych oddziaływań na mieszkańców terenów sąsiednich (głównie mieszkańców zabudowy Osiedla Warszawskiego).

Wśród czynników ograniczających ryzyko pogorszenia dotychczasowych warunków życia mieszkańców terenów sąsiadujących z analizowanym obszarem wymieniwać należy m.in. określenie sposobu obsługi komunikacyjnej poszczególnych terenów, określenie wskazanie wymogów w zakresie

zapewnienia stanowisk postojowych, a także wprowadzenie szeregu zapisów odnoszących się do zasad modernizacji, rozbudowy i budowy infrastruktury technicznej.

W celu zapewnienia wyższej jakości życia oraz bezpieczeństwa mieszkańców terenów sąsiednich, jak również użytkowników oraz nielicznych mieszkańców analizowanego obszaru (pojedyncza zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna), niezbędne było także podjęcie działań pozwalających na zachowanie i właściwą ochronę elementów środowiska przyrodniczego. Działania te są niezwykle ważne z punktu widzenia ochrony zdrowia mieszkańców całego miasta, gdyż rosnące zanieczyszczenie poszczególnych komponentów środowiska (zwłaszcza powietrza i klimatu akustycznego) pogarsza warunki życia, a długotrwałe narażenie na działanie szkodliwych substancji może być czynnikiem wpływającym na wzrost zachorowań na skutek wywoływanych chorób. W związku z powyższym, konieczne było wprowadzanie do projektu mpzp takich ustaleń, których realizacja pozwoliłaby na zmniejszenie ryzyka zanieczyszczenia środowiska, a co za tym idzie pogorszenia jakości życia mieszkańców terenów sąsiednich (jak i nielicznych mieszkańców przedmiotowego obszaru). Do analizowanego projektu mpzp wprowadzono zatem zapisy dotyczące między innymi:

- ochrony i kształtowania jakości powietrza atmosferycznego;
- ochrony i kształtowania zieleni;
- zasad kształtowania komfortu akustycznego.

Należy natomiast podkreślić, iż niezwykle istotnym działaniem, którego celem jest ograniczenie możliwości występowania negatywnych oddziaływań na mieszkańców terenów w granicach projektu mpzp, jest (wspomniany już wcześniej) brak wskazania terenów przeznaczonych pod lokalizację zabudowy o funkcji mieszkaniowej. Ograniczenie możliwości rozwoju zabudowy mieszkaniowej na terenach zlokalizowanych w obrębie większego obszaru, w granicach którego dominuje zabudowa o funkcji usługowej, produkcyjno-przemysłowej, czy też składy i magazyny, zminimalizuje możliwość wystąpienia w przyszłości lokalnych konfliktów społecznych, wynikających z bezpośredniego sąsiedztwa zabudowy o wzajemnie kolidujących ze sobą funkcjach. Przedmiotowy projekt planu dopuszcza jedynie zachowanie i przebudowę istniejących obecnie budynków o funkcji innej niż usługowa (budynki mieszkalne wielorodzinne na terenie **6U** i **2U**), uwzględniając tym samym sytuację istniejącą. W przypadku pozostałych terenów możliwość lokalizacji zabudowy o funkcji mieszkaniowej została wykluczona.

6.8. Oddziaływanie na krajobraz

Krajobraz terenów zlokalizowanych w zasięgu granic obszaru projektu mpzp „Tereny w rejonie ul. Wrzesińskiej” w Poznaniu zdominowany został przez zabudowę związaną z funkcjonowaniem na tych terenach wielu zakładów produkcyjnych i usługowych, charakteryzującą się znacznymi gabarytami oraz uproszczoną formą architektoniczną. Jedynie na terenach położonych w części południowej i południowo-wschodniej zabudowa ma nieco inny charakter – funkcjonują tu budynki Politechniki Poznańskiej oraz Wyższej Szkoły Hotelarstwa i Gastronomii (przy ul. Nieszawskiej).

Prognozuje się, iż w wyniku realizacji zapisów projektu mpzp, dopuszczających zwiększenie powierzchni zabudowy w obrębie poszczególnych terenów, a także rozwoju sieci infrastruktury technicznej, nie nastąpi znacząca zmiana dotychczasowych walorów estetycznych tych terenów. Sytuacja ta wynika z faktu, iż analizowany teren obejmuje powierzchnie antropogenicznie przekształcone (w obrębie których funkcjonuje zabudowa o specyficznej funkcji), a nowe inwestycje nawiązywać będą charakterem oraz parametrami do zabudowy przeważającej na terenach obszaru opracowania.

Wprowadzenie do przestrzeni nowych kubaturowych obiektów budowlanych (jako elementów widocznych w krajobrazie), wpłynie na dalsze, trwałe przekształcenie krajobrazu obszaru opracowania. Należy jednak uznać planowane inwestycje jako sposób racjonalnego wykorzystania potencjału analizowanego obszaru, w obrębie którego przeważa obecnie zabudowa o funkcji produkcyjnej, magazynowej, czy też usługowej. Poza dotychczasowym przekształceniem krajobrazu tych terenów, wynikającym z ich – mało atrakcyjnego pod względem wizualnym – sposobu zagospodarowania i użytkowania, wspomnieć należy również o specyficznym położeniu części terenów – w sąsiedztwie torowiska linii kolejowej oraz terenów zabudowy o zbliżonej kubaturze i estetyce na terenach przylegających do zachodniej granicy obszaru projektu mpzp (po zachodniej stronie ul. Krańcowej). Można zatem przypuszczać, że dalsze przekształcenia funkcjonalno-przestrzenne przedmiotowego obszaru dadzą korzystny efekt jego uporządkowanego i jednorodnego zagospodarowania. W związku

z tym można stwierdzić, iż straty dla walorów krajobrazowych związane z realizacją przedmiotowych inwestycji nie będą znaczące.

Z uwagi na wskazanie w projekcie mpzp „Tereny przemysłowe w rejonie ul. Wrzesińskiej” w Poznaniu przebiegu dróg publicznych (**KD-Z, 1-3KD-D**) i dróg wewnętrznych (**1-4KDW, KDWx, KDWpp**) po śladzie istniejących i funkcjonujących dotychczas dróg, nie przewiduje się wystąpienia znaczących oddziaływań na walory krajobrazowe, wynikających z realizacji nowych elementów układu komunikacyjnego.

Na etapie realizacyjnym, w wyniku organizacji placów budowy oraz prowadzenia prac budowlanych związanych z lokalizacją nowych obiektów budowlanych i elementów sieci infrastruktury technicznej, wystąpią natomiast oddziaływania o niekorzystnym wpływie na kształtowania krajobrazu. Z uwagi na ich lokalny i ograniczony czasowo charakter, nie będą one jednak wpływały w sposób trwały na tutejszy krajobraz.

Pomimo stosunkowo niewielkiej skali negatywnych oddziaływań, jakie wystąpią w granicach przedmiotowego obszaru na skutek realizacji nowych inwestycji, do projektu mpzp wprowadzono zapisy, których respektowanie chronić będzie przed istotną ingerencją w krajobraz omawianego obszaru – dzięki zastosowaniu zapisów ograniczających lub uniemożliwiających wprowadzenie elementów dysharmonizujących lokalną przestrzeń. W tym zakresie zapisy projektu planu ustalają między innymi zakaz lokalizacji: ogrodzeń pełnych (na terenach **U, U/P**), urządzeń reklamowych (na terenach **U, U/P** – z uwzględnieniem pozostałych ustaleń), sztyldów wolno stojących (na terenach **U i U/P**) oraz sztyldów i tablic informacyjnych z wykorzystaniem ekranów plazmowych lub typu LED (na terenach **U, U/P, O**). W przypadku strefy promocji wskazanej na terenie **1U**, dopuszcza się natomiast lokalizację wyłącznie pojedynczego urządzenia reklamowego, o ograniczonej wysokości, szerokości i powierzchni ekspozycyjnej.

Analizowany projekt mpzp dopuszcza natomiast lokalizację elementów zagospodarowania, których niekorzystne oddziaływanie na krajobraz nie jest znaczące, lub też ich lokalizacja podyktowana jest innymi względami (bezpieczeństwa, prawidłowego funkcjonowania infrastruktury itd.). Wskazać tu należy dopuszczenie lokalizacji dróg wewnętrznych (na terenach **2U, 4U, 6-7U, U/P, O**), czy też drogowych obiektów inżynierskich (**U i U/P**).

Nieco inny charakter mają ustalenia odnoszące się do zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego na terenach dróg publicznych. W tym zakresie, na terenach dróg wprowadzono zakaz lokalizacji tymczasowych obiektów budowlanych, sztyldów, tablic informacyjnych i urządzeń reklamowych z wykorzystaniem ekranów plazmowych typu LED oraz ogrodzeń (z wyjątkiem związanych z bezpieczeństwem ruchu). Dla terenów dróg publicznych wprowadzono jednocześnie szczegółowe zapisy określające możliwość lokalizacji urządzeń reklamowych – wbudowanych w wiaty przystankowe komunikacji zbiorowej, wolno stojących oraz w formie słupów ogłoszeniowych (dla terenów dróg wewnętrznych ustalono zakaz lokalizacji urządzeń reklamowych). Dla wszystkich terenów dróg (publicznych i wewnętrznych) ustalono jednocześnie wymóg spójnego zagospodarowania obiektów małej architektury i nawierzchni w ramach poszczególnych terenów. Ustalono także zachowanie ciągłości powiązań elementów pasów drogowych w granicy obszaru objętego planem oraz z zewnętrznym układem drogowym.

W kontekście kształtowania lokalnych walorów krajobrazowych korzystnie oceniać należy zapisy projektu mpzp dotyczące lokalizacji na obszarze opracowania zieleni. Wskazać tu należy przede wszystkim wyznaczenie stref zieleni wysokiej (na terenach **6U, 2U/P i 5U/P**), których obecność będzie sprzyjać poprawie lokalnych walorów krajobrazowych, zdominowanych przez zabudowę o znacznej kubaturze. Należy zauważyć, iż w sposób pośredni lokalizacja tego rodzaju zieleni sprzyjać będzie przesłonięciu najmniej estetycznych elementów zagospodarowania oraz wytworzeniu pewnego rodzaju przegrody, rozdzielającej tereny o odmiennych funkcjach (np. w przypadku terenu **6U** i terenu **3U/P** oraz w przypadku terenu **5U/P** oraz sąsiadujących z nim terenów położonych poza granicami mpzp).

6.9. Oddziaływanie na klimat akustyczny

Realizacja ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Tereny przemysłowe w rejonie ul. Wrzesińskiej” w Poznaniu nie zmienia w zasadniczy sposób istniejącego zagospodarowania i przeznaczenia terenów objętych jego granicami. Podjęcie prac projektowych wynikało przede wszystkim z potrzeby stworzenia warunków sprzyjających eliminowaniu zagrożeń środowiska, w tym m.in. nie powstawania nowych obiektów i terenów wymagających zapewnienia odpowiednich warunków akustycznych w środowisku oraz obiektów powodujących uciążliwości

akustyczne – dla odbiorców zlokalizowanych w obszarze projektu planu oraz dla sąsiadujących z obszarem opracowania terenów zabudowy mieszkaniowej tudzież terenów zieleni, w tym także terenów ogrodów działowych – poprzez określenie docelowego przeznaczenia i zasad zagospodarowania poszczególnych terenów, jak również zasad realizacji infrastruktury technicznej i transportowej.

W granicach projektu planu zlokalizowane zostały: tereny przeznaczone pod zabudowę usługową, oznaczone na rysunku planu symbolami **1-8U**, przy czym na terenach tych dopuszczono zachowanie i przebudowę istniejących budynków lub lokali o funkcji innej niż usługowa, w tym istniejące budynki oświaty szkolnictwa wyższego oraz średniego, a także istniejące budynki mieszkalne wielorodzinne i zamieszkania zbiorowego, tereny zabudowy usługowej lub obiektów produkcyjnych, składów i magazynów, oznaczone symbolami **1-5U/P**, teren infrastruktury technicznej – gospodarowania odpadami, oznaczony symbolem **O**, jak również tereny komunikacji dróg publicznych: **KD-Z** (droga klasy zbiorczej – ul. Krańcowa) oraz **1-3KD-D** (drogi klasy dojazdowej – ul. Wrzesińska, ul. Nieszawska i ul. Toruńska), tudzież tereny komunikacji dróg wewnętrznych – **1-4KDW**, **KDWx** i **KDWpp**.

W *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania*⁴⁸, obszar projektu mpzp „Tereny przemysłowe w rejonie ul. Wrzesińskiej” w Poznaniu obejmuje tereny przeznaczone pod zabudowę, oznaczone symbolem **U/P** – czyli tereny zabudowy usługowej, produkcyjnej, składów i magazynów, dla których jako kierunek wiodący wskazuje się lokalizację zabudowy usługowej lub obiektów produkcyjnych, składów, magazynów. W ramach kierunku uzupełniającego możliwe jest przeznaczenie tych terenów pod lokalizację zieleni (np. parków, skwerów) oraz wyznaczanie terenów komunikacji i infrastruktury technicznej (por. rozdz. 4.3 niniejszej prognozy).

W zakresie ochrony przed hałasem, Studium – opierając się na zapisach *Programu ochrony środowiska przed hałasem*⁴⁹ – określa wytyczne do stosowania w mpzp, w celu dążenia do uzyskania i utrzymania wymaganych standardów akustycznych. Studium wymaga m.in.: odpowiedniego przeznaczenia terenów zróżnicowanych pod względem dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, wprowadzania ustaleń ograniczających możliwość sytuowania zabudowy o określonych wymaganiach akustycznych w środowisku – w strefach ponadnormatywnego hałasu, zastosowania w budynkach z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi, zlokalizowanych na terenach zagrożonych hałasem – zasad akustyki budowlanej i architektonicznej lub zmianę przeznaczenia terenów o określonych wymaganiach akustycznych w środowisku na tereny zabudowy np. usługowej, nie wymagającej zapewnienia standardów akustycznych, dążenia do zachowywania bezpiecznych odległości przy lokalizowaniu przemysłowych i usługowych źródeł hałasu, nawet na terenach aktywizacji gospodarczej, oraz źródeł hałasu komunikacyjnego – w stosunku do terenów wymagających zapewnienia komfortu akustycznego w środowisku.

W związku z powyższym, w ustaleniach akustycznych projektu mpzp „Tereny przemysłowe w rejonie ul. Wrzesińskiej” w Poznaniu przyjęto, że ponieważ w jego obszarze dominuje zabudowa o charakterze usługowym i usługowo-produkcyjnym (por. rozdz. 2.11 niniejszej prognozy) i taki charakter zagospodarowania będzie kontynuowany w wyniku projektowanego przeznaczenia terenów w obszarze projektu planu (por. rozdz. 4.2), bo znajdują się w strefie **U/P** – w Studium, to generalnie nie wymaga się ochrony akustycznej w środowisku dla wyróżnionych tam terenów.

Podjęcie takie wynika również z przepisów ustawy *Prawo ochrony środowiska*⁵⁰, które w art. 114, ust. 3 mówią, że: „Jeżeli na terenach ... przeznaczonych do działalności produkcyjnej, składowania i magazynowania znajduje się zabudowa mieszkaniowa, szpitale, domy opieki społecznej lub budynki związane ze stałym albo czasowym pobytem dzieci i młodzieży, ochrona przed hałasem polega na stosowaniu rozwiązań technicznych zapewniających właściwe warunki akustyczne w budynkach.”

Niemniej, oceniając realnie przeznaczenie i użytkowanie terenów w analizowanym obszarze oraz mając na uwadze wymagania i warunki akustyczne w tym środowisku, w którym dopuszczono również funkcjonowanie obiektów i terenów wymagających zapewnienia szczególnej ochrony akustycznej w środowisku, w zasadach ochrony akustycznej uchwały projektu planu sformułowano

⁴⁸ *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania*, Uchwała Nr LXXII/1137/VI/2014 Rady Miasta Poznania z dnia 23 września 2014 r.

⁴⁹ Uchwała Nr LX/927/VI/2013 Rady Miasta Poznania z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Poznania” (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 21 stycznia 2014 r., poz. 487)

⁵⁰ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2017 r., poz. 519, tekst jednolity z późn. zm.)

szczególne ustalenia, które muszą być spełnione – w granicach działki budowlanej – aby zabudowa usług oświaty lub zdrowia mogła funkcjonować oraz powstawać na terenach usługowych **1-8U**.

W związku z tym, w projekcie planu ustalono zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku na terenach **1-8U** – w przypadku lokalizacji:

- zabudowy usługowej oświatowej lub zabudowy z pomieszczeniami usług oświaty – jak dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,
- domów opieki społecznej – jak dla terenów domów opieki społecznej,
- szpitali – jak dla terenów szpitali w miastach.

Oznacza to, że szkoły, przedszkola i żłobki mogą funkcjonować i powstawać na terenach **2-8U** a domy opieki społecznej lub szpitale na terenach **1-8U** tylko wtedy, gdy w miejscu ich lokalizacji będą zapewnione odpowiednie wymagane warunki akustyczne w środowisku. Na terenie **1U** zakazano lokalizacji budynków z pomieszczeniami przeznaczonymi na stały lub czasowy pobyt dzieci i młodzieży.

Z kolei, dla wszystkich budynków z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi, zlokalizowanych na terenach **1-8U** i **1-5U/P**, dopuszczono stosowanie zasad akustyki budowlanej. Zapis ten oznacza, że ochronie akustycznej wewnątrz budynków podlegają pomieszczenia przeznaczone na pobyt ludzi w tych budynkach, zgodnie z przepisami polskich norm stosowanych w dziedzinie akustyki budowlanej. Ustalenie to dotyczy zarówno budynków dydaktycznych usług oświaty, jak i budynków dydaktycznych usług szkolnictwa wyższego, a także budynków biurowych i innych budynków z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi. Ochrona akustyczna wewnątrz pomieszczeń w tych budynkach (przy zamkniętych oknach i drzwiach, ale z zapewnieniem wymiany powietrza z otoczeniem) powinna być realizowana poprzez stosowanie rozwiązań technicznych spełniających wymagania polskich norm obowiązujących lub stosowanych w dziedzinie akustyki budowlanej, nie tylko na podstawie cytowanego wyżej przepisu ustawy *Prawo ochrony środowiska*⁵¹ (art. 114, ust. 3).

Ochrona akustyczna wewnątrz pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi w budynkach lokalizowanych na terenach **1-8U** i **1-5U/P** wynika również z wymagań przepisów rozporządzenia *w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie*⁵² (DZIAŁ IX, § 325, ust. 2), które dopuszczają lokalizację budynków z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi w strefach ponadnormatywnych i uciążliwych oddziaływań źródeł hałasu, ale mówią, że: „Budynki z pomieszczeniami wymagającymi ochrony przed zewnętrznym hałasem i drganiami należy chronić przed tymi uciążliwościami poprzez ... racjonalne rozmieszczenie pomieszczeń w budynku oraz zapewnienie izolacyjności akustycznej przegród zewnętrznych”.

W przypadku dalszego funkcjonowania obiektu zamieszkania zbiorowego na terenie **1U**, czyli istniejącego tam już Domu Charytatywnego „Przystań”, w którym mieści się Schronisko dla Osób Bezdomnych, projekt planu nie przewiduje ochrony akustycznej w środowisku dla tego terenu i budynku, mimo że Wydział Ochrony Środowiska UMP ustalił taką ochronę np. na podstawie raportu o oddziaływaniu na środowisko *przedsięwzięcia polegającego na modernizacji i rozbudowie zakładu EKOS Poznań Sp. z o.o. o nowe instalacje do przetwarzania odpadów*⁵³, czy na podstawie karty informacyjnej dla AIR PRODUCTS Sp. z o.o., Oddział w Poznaniu – *dla przedsięwzięcia polegającego na rozbudowie napełniałni gazów technicznych – budowa (posadowienie na płycie fundamentowej) stacji zgazowania argonu i stacji skropionego dwutlenku węgla*⁵⁴, lub na podstawie karty informacyjnej przedsięwzięcia *polegającego na budowie wiaty na surowce wtórne i hali na odpady na terenie istniejącej sortowni odpadów firmy REMONDIS SANITECH Poznań Sp. z o.o. w Poznaniu, przy ul. Krańcowej 14*⁵⁵.

⁵¹ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2017 r., poz. 519, tekst jednolity z późn. zm.)

⁵² Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. *w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie* (Dz. U. z 2015 r., poz. 1422, tekst jednolity)

⁵³ Raport o oddziaływaniu na środowisko *przedsięwzięcia polegającego na modernizacji i rozbudowie zakładu EKOS Poznań Sp. z o.o. o nowe instalacje do przetwarzania odpadów*, EKOS Poznań Sp. z o.o., Poznań, ul. Krańcowa 12, oprac. INVEST-EKO Poznań, ul. Keplera 1, luty 2014

⁵⁴ Karta informacyjna wydana dla AIR PRODUCTS Sp. z o.o. z Warszawy, Oddział w Poznaniu – *dla przedsięwzięcia polegającego na rozbudowie napełniałni gazów technicznych – budowa (posadowienie na płycie fundamentowej) stacji zgazowania argonu i stacji skropionego dwutlenku węgla w Poznaniu przy ul. Krańcowej 7*, z uzupełnieniami, Poznań, marzec – maj 2016

⁵⁵ Karta informacyjna przedsięwzięcia *polegającego na budowie wiaty na surowce wtórne i hali na odpady na terenie istniejącej sortowni odpadów firmy REMONDIS SANITECH Poznań Sp. z o.o. w Poznaniu, przy ul. Krańcowej 14*, oprac. Zakład Ochrony Środowiska NOWA ZIEMIA, Poznań, ul. Tomaszowska 3

Podejście takie w projekcie planu wynika z zapisów Studium, które przeznaczają częściowo teren **1U** na potrzeby komunikacyjne (teren **kdZ.2** w Studium – ul. Krańcowa, w ciągu której przewiduje się w przyszłości wiadukt nad koleją wraz z nasypem na podjeździe i nowym podłączeniem ul. Wrzesińskiej). Równocześnie Studium dopuszcza „w przypadku nie inwestowania na nowych terenach budowlanych, utrzymanie istniejącego użytkowania i zagospodarowania terenu w miejscach lokalizacji projektowanych elementów systemu transportowego”, co wykorzystano w projekcie mpzp – przeznaczając ten teren dla zabudowy usługowej i zabezpieczając przyszły układ komunikacyjny liniami zabudowy – wyznaczonymi wokół terenu Domu Charytatywnego „Przystań”, który docelowo może znaleźć się jednak wewnątrz rozwiązań drogowych. Z tego też powodu uznano, że należy zrezygnować z ochrony akustycznej w środowisku w tym wypadku, bo może okazać się, że będzie ona bardzo trudna i droga w realizacji (np. budowa ekranów przeciwhałasowych).

Z kolei, dla wszystkich terenów **U/P**, projektu planu nie przewiduje ochrony akustycznej w środowisku, mimo że nie zakazuje się tam lokalizacji terenów zabudowy – np. obiektów zamieszkania zbiorowego. Eliminowaniu niekorzystnych oddziaływań akustycznych na tych terenach służyć będą ustalenia zakazu lokalizacji domów opieki społecznej i szpitali.

Ponadto, na wszystkich terenach w analizowanym obszarze projektu planu nie przewiduje się realizacji nowej zabudowy mieszkaniowej. Projekt planu dopuszcza jedynie zachowanie i przebudowę istniejących budynków lub lokali o funkcji innej niż usługowa – na terenach **2U** i **6U**. Nie przewiduje się jednak ochrony akustycznej w środowisku dla tej zabudowy, podobnie jak dla istniejącej na terenie **2U** zabudowy zamieszkania zbiorowego (akademik UAM), a więc potrzeby zapewniania standardów akustycznych w środowisku, o których mowa w rozporządzeniu *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*⁵⁶.

W przypadkach jw. należy zastosować – dopuszczone projektem planu – zasady akustyki budowlanej, w celu zapewnienia właściwych warunków akustycznych wewnątrz pomieszczeń w tych budynkach.

Przedstawione wyżej ustalenia akustyczne służyć będą przede wszystkim ochronie przed niepożądanym hałasem przemysłowym, generowanym głównie z obszaru opracowania. Zagrożenia od komunikacyjnych źródeł hałasu, które omówiono szczegółowo w rozdz. 2.11 niniejszej prognozy wskazują, że jedynie ul. Krańcowa mogłaby powodować uciążliwości akustyczne w środowisku, w otoczeniu – nie przekraczając jednak obowiązujących standardów akustycznych w środowisku, w otaczającej ją zabudowie. Niemniej, w celu ochrony środowiska przed niepożądanym hałasem samochodowym – gdyby miały się one jednak pojawiać w przyszłości – służyć będą ustalenia dopuszczające lokalizację dodatkowych, innych niż ustalone planem, elementów układu drogowego, sformułowane w zakresie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji – dla dróg publicznych **KD-Z** i **1-3KD-D** oraz dróg wewnętrznych **1-4KDW**, **KDWx** i **KDWpp**.

Poza tym, nie przewiduje się uciążliwego akustycznie oddziaływania na obszar projektu planu – podobnie jak ma to miejsce obecnie – hałasu kolejowego i tramwajowego oraz hałasu lotniczego.

Podsumowując należy stwierdzić, że w obszarze projektu planu będą panowały wymagane standardy akustyczne w przeznaczonych na pobyt ludzi pomieszczeniach – wewnątrz budynków, w wyniku dopuszczenia stosowania zasad akustyki budowlanej w budynkach zlokalizowanych na terenach **1-8U** i **1-5U/P** w obszarze opracowania, dla których nie zostały zdefiniowane wymagane standardy akustyczne w środowisku.

Natomiast lokalizacja zabudowy usługowej oświatowej lub zabudowy z pomieszczeniami dla usług oświaty – dopuszczona ustaleniami projektu planu jedynie na terenach **2-8U**, a także lokalizacja domów opieki społecznej lub szpitali – dopuszczona tylko na terenach **1-8U**, będzie uzależniona od możliwości zapewnienia dopuszczalnych standardów akustycznych w środowisku, w granicach działki budowlanej, wymaganych dla takich rodzajów terenów i funkcji obiektów.

6.10. Oddziaływanie na powietrze

Przewiduje się, iż docelowa i pełna realizacja ustaleń projektu mpzp „Tereny przemysłowe w rejonie ul. Wrzesińskiej” w Poznaniu nie będzie przyczyną pojawienia się w granicach przedmiotowego obszaru nowych, istotnych źródeł emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do

⁵⁶ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2014 r., poz. 112, tekst jednolity)

powietrza, których funkcjonowanie mogłoby doprowadzić do znaczącego pogorszenia się jakości powietrza atmosferycznego na tym obszarze. Warunkiem koniecznym utrzymania takiej sytuacji będzie natomiast respektowanie przepisów odrębnych odnoszących się do konieczności zachowania odpowiednich standardów jakości powietrza atmosferycznego.

Niemniej, realizacja nowych obiektów kubaturowych (o zróżnicowanej funkcji) w ramach uzupełniania na terenach zabudowy istniejącej, może przyczynić się do wzrostu ilości punktowych źródeł emisji, funkcjonujących na obszarze projektu mpzp „Tereny przemysłowe w rejonie ul. Wrzesińskiej” w Poznaniu. Brak szczegółowych informacji dotyczących rodzaju i charakterystyki projektowanych instalacji, które mogą być potencjalnym źródłem emisji, danych o przewidywanym składzie jakościowym i ilościowym emitowanych substancji, a także podstawowych parametrów emitorów, uniemożliwia w chwili obecnej określenie (w przybliżonym zakresie) ewentualnego oddziaływania na kształtowanie lokalnej jakości powietrza atmosferycznego. Informacje te zostaną przedstawione w oddzielnych opracowaniach, przygotowywanych na potrzeby uzyskania stosownych pozwoleń na eksploatację poszczególnych instalacji⁵⁷.

Realizacja nowej zabudowy o specyficznej funkcji (m.in. na terenach **U/P**) może być związana jednocześnie ze wzrostem emisji niezorganizowanej. Przewiduje się, że emisja generowana w obrębie możliwych do zrealizowania parkingów, placów załadunku towarów, a także emisja związana z przejazdem i ruchem pojazdów zaopatrujących poszczególne przedsiębiorstwa, nie będzie stanowiła zagrożenia dla dotrzymania obowiązujących norm w tym zakresie. Niemniej, związana będzie ona ze wzrostem ilości zanieczyszczeń (tj. pył, SO₂, NO₂, CO, węglowodory alifatyczne i aromatyczne), emitowanych z procesów spalania paliw w silnikach spalinowych.

Nie przewiduje się powstania przekroczeń dopuszczalnych poziomów stężeń zanieczyszczeń ze względu na zwiększenie lokalnego natężenia ruchu, wynikającego przede wszystkim ze wzrostu natężenia ruchu pojazdów obsługujących nową zabudowę w obrębie poszczególnych terenów. Zapisy projektu planu nie zakładają powstania nowych tras komunikacyjnych (poza dopuszczeniem lokalizacji dróg wewnętrznych na terenach przeznaczonych pod zabudowę), które mogłyby w sposób znaczący wpłynąć na pogorszenie jakości powietrza atmosferycznego – wskazane w projekcie mpzp tereny **KD-Z** i **1-3KD-D** obejmują tereny dróg obecnie funkcjonujących (ul. Krańcowa, ul. Wrzesińska, ul. Nieszawska, ul. Toruńska). Przewidywany wzrost natężenia ruchu na istniejących obecnie drogach związany będzie głównie z dojazdem i obsługą nowych obiektów produkcyjnych. Przewiduje się jednak, że związana z tym emisja gazów i pyłów nie będzie stanowiła zagrożenia dla przekroczenia obowiązujących standardów jakości powietrza poza granicami pasa drogowego.

Niekorzystne i krótkotrwałe oddziaływania o zasięgu lokalnym wystąpią natomiast na etapie realizacji ustaleń projektu mpzp w zakresie lokalizacji projektowanej zabudowy (w mniejszym stopniu w przypadku realizacji, rozbudowy czy modernizacji sieci infrastruktury technicznej). Prowadzenie prac budowlanych w obrębie terenów przeznaczonych pod lokalizację nowych elementów zagospodarowania związane będzie z emisją zanieczyszczeń pyłowych, powstających w wyniku procesów obróbki materiałów budowlanych, wykonywania wykopów czy też unoszenia cząstek pyłowych w trakcie transportu. Towarzyszyć im będzie także emisja zanieczyszczeń gazowych, generowanych na skutek pracy silników maszyn budowlanych oraz silników spalinowych pojazdów wykorzystywanych na potrzeby dostarczenia materiałów budowlanych. Przewiduje się jednak, że ze względu na zasięg oraz ograniczony czas prowadzenia robót budowlanych, emisja ta nie będzie miała wpływu na długofalowe kształtowanie jakości powietrza atmosferycznego na obszarze opracowania.

Pomimo braku prognozowanego znaczącego, negatywnego wpływu realizacji ustaleń projektu mpzp na kształtowanie lokalnej jakości powietrza, do projektu planu wprowadzono zapisy, których realizacja ma sprzyjać ograniczeniu występowania zanieczyszczeń powietrza na analizowanym obszarze. Zapisem, którego realizacja będzie miała najprawdopodobniej największy wpływ na ograniczenie ryzyka pojawienia się istotnych źródeł zanieczyszczeń w granicach obszaru projektu mpzp (głównie pyłowych), jest wprowadzenie zakazu stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe. Wyeliminowanie możliwości stosowania w instalacjach grzewczych paliw stałych, charakteryzujących się wysokimi wskaźnikami emisji, pozwoli ograniczyć do minimum emisję zanieczyszczeń pyłowych, związaną z dostarczaniem energii cieplnej na potrzeby projektowanej zabudowy. Należy także zauważyć, że, wprowadzenie tego rodzaju zakazów nawiązuje do ustaleń zawartych w „Programie ochrony powietrza w zakresie pyłu PM₁₀ oraz B(a)P dla strefy aglomeracja poznańska, którego integralną część stanowi plan działań krótkoterminowych w zakresie pyłu PM₁₀”,

⁵⁷ w przypadku instalacji, dla których obowiązujące przepisy nakładają obowiązek uzyskania stosownych pozwoleń

określającym szereg koniecznych do podjęcia działań, których zastosowanie jest niezbędne dla przywrócenia standardów jakości powietrza w zakresie stężeń pyłu zawieszonego PM10 oraz B(a)P.

W sposób pośredni i pozytywny na kształtowanie lokalnej jakości powietrza atmosferycznego wpływać będzie realizacja ustaleń projektu mpzp w zakresie kształtowania zieleni na całym obszarze opracowania. Utrzymanie i uzupełnienie zieleni w obrębie wskazanych na rysunku planu stref zieleni wysokiej (na terenach **2U/P**, **5U/P** i **6U**), należy rozpatrywać jako działania korzystne w kontekście kształtowania lokalnych warunków aerosanitarnych, gdyż obecność zieleni wysokiej sprzyja zmniejszeniu udziału CO₂ w powietrzu atmosferycznym oraz wpływa korzystnie na ograniczenie zasięgu przenoszenia zanieczyszczeń pyłowych. W mniejszym stopniu oddziaływania te wystąpią na skutek realizacji zapisów ustalających zachowanie minimalnych udziałów powierzchni biologicznie czynnej w obrębie terenów przeznaczonych pod zabudowę (**U**, **U/P** i **O**) oraz zagospodarowanie zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenów.

Reasumując, realizacja ustaleń omawianego projektu mpzp „Tereny przemysłowe w rejonie ul. Wrzesińskiej” w Poznaniu związana będzie z pojawieniem się w granicach obszaru opracowania nowych źródeł emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych, jednakże przewiduje się, że nie ich funkcjonowanie nie będzie stanowiło w przyszłości zagrożenia dla dotrzymania standardów jakości powietrza atmosferycznego poza granicami terenów, dla których inwestor posiada tytuł prawny.

6.1.1. Oddziaływanie na klimat

Niekorzystne oddziaływania na kształtowanie lokalnych warunków klimatycznych pojawiają się zazwyczaj na skutek diametralnych zmian w sposobie zagospodarowania i użytkowania terenów. Wśród najważniejszych czynników, których pojawienie się stanowi przyczynę znaczących zmian lokalnego klimatu, wymienić można między innymi: zwiększanie zasięgu powierzchni trwale zabudowanych, zmniejszanie udziału powierzchni biologicznie czynnej w obrębie terenów przeznaczonych pod zabudowę, zmniejszanie powierzchni zadrzewionych, zwiększanie liczby źródeł (punktowych, liniowych i powierzchniowych) emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do powietrza, czy też umożliwienie stosowania w instalacjach grzewczych paliw o wysokich wskaźnikach spalania.

Jak już wcześniej wielokrotnie zaznaczono, analizowany projekt planu nie przewiduje diametralnych zmian w dotychczasowym sposobie zagospodarowania i użytkowania większości terenów. Generalnie utrzymuje on dotychczas dominujący udział terenów zabudowy o funkcji produkcyjno-przemysłowo-magazynowej oraz usługowej, dopuszczając możliwość uzupełnienia zabudowy w obrębie niezabudowanych dotąd działek budowlanych w sposób uwzględniający parametry i charakter zabudowy istniejącej.

Niemniej, lokalizacja obiektów kubaturowych powoduje pewne modyfikacje w warunkach mikroklimatu. Realizacja nowych budynków, a wraz z nimi powiększenie powierzchni uszczelnionych, powoduje pogorszenie przewietrzania terenów (budynek stanowi barierę dla mas powietrza), a także zmianę schematu cyrkulacji mas powietrza, zwłaszcza w przypadku budynków wysokich, modyfikację warunków cieplnych (powierzchnie uszczelnione akumulują energię cieplną, zarówno energię słoneczną, jak i energię pochodzącą z procesów spalania surowców), modyfikację warunków wilgotnościowych (wzrost zanieczyszczenia powietrza powoduje spadek wilgotności względnej powietrza). Należy natomiast podkreślić, iż z uwagi na dotychczasowy stopień zainwestowania poszczególnych terenów, skala opisanych powyżej zjawisk będzie niewielka i dotyczyć będzie przede wszystkim nielicznych terenów dotąd niezagospodarowanych.

Dla ograniczenia możliwości wystąpienia znaczących oddziaływań w zakresie pogorszenia lokalnych warunków mikroklimatycznych, do projektu planu wprowadzono szereg zapisów odnoszących się do parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania poszczególnych terenów. Wśród najważniejszych z nich – w kontekście zapewnienia możliwości przewietrzania oraz kształtowania lokalnego mikroklimatu – wskazać należy określenie maksymalnej powierzchni zabudowy, wskazanie przebiegu maksymalnych nieprzekraczalnych linii zabudowy oraz określenie maksymalnej wysokości zabudowy.

Wśród najważniejszych zapisów projektu planu, wpływających na kształtowanie lokalnego klimatu, należy również wymienić dopuszczenie stosowania indywidualnych systemów grzewczych, z wyjątkiem pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe. Egzekwowanie tego zapisu wpłynie w sposób bezpośredni na wyeliminowanie możliwości pojawienia się na obszarze projektu planu nowych źródeł emisji, wpływających na wzrost emisji zanieczyszczeń powietrza, a tym samym (w sposób pośredni) na niekorzystne kształtowanie lokalnego klimatu.

Należy również zaznaczyć, że omawiany projekt planu wprowadza ustalenia dotyczące ochrony i kształtowania zieleni, których realizacja w sposób pośredni wpłynie korzystnie na kształtowanie lokalnego klimatu. Wśród najważniejszych z nich wymienić można: wyznaczenie (na rysunku planu) stref zieleni wysokiej w obrębie terenów **2U/P**, **5U/P** i **6U**, ustalenie zagospodarowania zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenów, określenie minimalnych udziałów powierzchni biologicznie czynnej w obrębie poszczególnych terenów (od 3 do 20% powierzchni działki budowlanej), jak również dopuszczenie wprowadzenia nasadzeń drzew i krzewów na terenach **KD-Z** i **KD-D**. Należy wspomnieć, iż poza korzystnym wpływem na kształtowanie właściwości mikroklimatu (zmniejszenie stopnia nasłonecznienia, zwiększenie wilgotności powietrza), zwiększanie udziału zieleni lub też utrzymanie jej powierzchni na dotychczasowym poziomie, wpływa korzystnie na zmniejszanie stężeń zanieczyszczeń powietrza (w tym przede wszystkim CO₂) oraz ograniczenie rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń pyłowych, stanowiących jądra kondensacji, których zwiększona obecność wpływa z kolei na pojawianie się w granicach miasta niekorzystnych zjawisk klimatycznych.

6.12. Oddziaływanie na dziedzictwo kulturowe

Analizując zapisy omawianego w niniejszej prognozie projektu mpzp „Tereny przemysłowe w rejonie ul. Wrzesińskiej” w Poznaniu, należy stwierdzić, iż nie prognozuje się wystąpienia istotnych, negatywnych oddziaływań na elementy dziedzictwa kulturowego na skutek realizacji jego zapisów.

Przedmiotowy projekt planu w sposób właściwy odnosi się do jednego elementu o wysokich walorach historycznych i kulturowych, jaki zlokalizowany jest w zasięgu jego granic – schronu mobilizacyjnego piechoty. Zgodnie z brzmieniem zapisów projektu mpzp, w odniesieniu do terenu 6U/P ustala się ochronę oznaczonego na rysunku planu schronu, wpisanego do rejestru zabytków decyzją A 245 z dnia 25 maja 1983 r. Prognozuje się zatem, iż realizacja ustaleń omawianego projektu mpzp nie będzie stanowiła przyczyny wystąpienia jakichkolwiek negatywnych oddziaływań na zlokalizowane w jego granicach obiekty.

6.13. Oddziaływanie na dobra materialne

Nie przewiduje się wystąpienia istotnych, negatywnych oddziaływań na dobra materialne, wynikających z realizacji ustaleń projektu mpzp „Tereny przemysłowe w rejonie ul. Wrzesińskiej” w Poznaniu. Realizacja projektowanych inwestycji, obejmujących m.in. lokalizację nowej zabudowy (w ramach uzupełnienia zabudowy istniejącej), czy też rozbudowę i przebudowę sieci infrastruktury technicznej, przyczyni się do wzrostu ilości dóbr materialnych na przedmiotowym obszarze.

Możliwość wystąpienia oddziaływań o negatywnym charakterze przewiduje się jedynie na etapie realizacji poszczególnych inwestycji, których lokalizacja została umożliwiona zgodnie z ustaleniami projektu mpzp „Tereny przemysłowe w rejonie ul. Wrzesińskiej” w Poznaniu. Ich wystąpienie związane będzie z koniecznością przeprowadzenia prac budowlanych, skutkujących niekiedy uszkodzeniem nawierzchni, czy też zwiększeniem zapylenia i hałasu na terenach działek sąsiednich. Niemniej, z uwagi na ich lokalny i ograniczony czasowo charakter, nie będą miały one znaczącego wpływu na dobra materialne zlokalizowane na całym analizowanym obszarze.

6.14. Oddziaływanie na obszary chronione, w tym obszary Natura 2000

Jak wspomniano we wcześniejszych rozdziałach prognozy, w granicach projektu mpzp „Tereny przemysłowe w rejonie ul. Wrzesińskiej” w Poznaniu nie występują obszary objęte ochroną prawną w rozumieniu ustawy o ochronie przyrody, w tym obszary włączone do europejskiej sieci Natura 2000.

Obszarem włączonym do sieci Natura 2000, znajdującym się w niewielkiej odległości od terenów objętych granicami projektu mpzp, są tereny Fortu IIIa – Prittwitz (oddalonego o ok. 510 m od południowo-wschodniej granicy projektu mpzp). Fort ten, wraz z pozostałymi 17 fortami, Cytadelą, jak również trzema schronami na Sołaczcu, włączony został do międzynarodowej sieci obszarów specjalnej ochrony Natura 2000, głównie ze względu na występowanie na ich terenie stanowisk zimowania cennych gatunków nietoperzy. W poznańskich fortyfikacjach najczęściej występują nietoperze z gatunków: nocek Natterera (*Myotis nattereri*), mopek (*Barbastella barbastellus*), nocek duży (*Myotis myotis*), nocek rudy (*Myotis daubentonii*) oraz gacek brunatny (*Plecotus auritus*).

Analizując prognozowany wpływ realizacji ustaleń projektu mpzp „Tereny przemysłowe w rejonie ul. Wrzesińskiej” w Poznaniu na przedmiot ochrony i integralność terenów zlokalizowanych w zasięgu granic OZW PLH300005 „Fortyfikacje w Poznaniu”, przede wszystkim uwzględniono informacje dotyczące czynników stanowiących potencjalne zagrożenie dla utrzymania zimowisk nietoperzy. Wśród nich wymienia się przede wszystkim zmiany klimatu w obrębie miejsc hibernacji oraz płożenie zwierząt w okresie zimowym, a więc działania odnoszące się bezpośrednio do samych obiektów stanowiących miejsca hibernacji nietoperzy. Mając na uwadze powyższe, należy stwierdzić, iż realizacja ustaleń projektu mpzp nie będzie stanowić potencjalnej przyczyny wystąpienia oddziaływań na przedmiot ochrony obszaru „Fortyfikacje w Poznaniu” o niekorzystnym charakterze.

Podkreślenia wymaga fakt, iż tereny objęte granicami projektu mpzp obejmują obszar charakteryzujący się znacznym stopniem trwałego przekształcenia, miejscami dość intensywnym zagospodarowaniem (m.in. tereny zlokalizowane w części centralnej i północnej), a także brakiem występowania terenów o większej wartości przyrodniczej. Wprowadzenie nowych inwestycji budowlanych i infrastrukturalnych, zwiększających docelowo udział zabudowy na przedmiotowym obszarze – przy uwzględnieniu zapisów projektu mpzp ograniczających powierzchnię zabudowy oraz wymagających utrzymania odpowiednich udziałów powierzchni biologicznie czynnej – nie będzie wpływało zatem na zmniejszenie dostępu do bazy pokarmowej oraz miejsc występowania większości zwierząt, w tym pojawiających się na terenach sąsiednich nietoperzy. Dla utrzymania jakiegokolwiek łączności ekologicznej z terenami sąsiednimi istotne będzie natomiast respektowanie wprowadzonych do projektu planu zapisów wyznaczających strefy zieleni wysokiej (na terenach **6U**, **2U/P** i **5U/P**), określających minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w granicach działek budowlanych, a także wymagających zagospodarowania zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenu.

Reasumując, ze względu na charakter zmian w dotychczasowym sposobie użytkowania prognozuje się, że realizacja ustaleń planu dla terenów znajdujących się w granicach projektu mpzp „Tereny przemysłowe w rejonie ul. Wrzesińskiej” w Poznaniu nie wpłynie negatywnie na zachowanie cennych przyrodniczo walorów Fortu IIIa oraz innych fortów, stanowiących obszar specjalnej ochrony Natura 2000 („Fortyfikacje w Poznaniu” PLH 300005). Projektowane inwestycje nie spowodują powstania czynników wpływających negatywnie na zachowanie cennych siedlisk nietoperzy oraz mogących pogorszyć środowisko tych terenów jako całości – pod warunkiem przestrzegania obowiązujących przepisów prawa.

6.15. Oddziaływanie transgraniczne

Ze względu na położenie geograficzne Poznania (znaczne oddalenie od terenów przygranicznych państwa) stwierdzić należy, że realizacja ustaleń omawianego projektu mpzp „Tereny przemysłowe w rejonie ul. Wrzesińskiej” w Poznaniu nie spowoduje oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, w rozumieniu Konwencji z Espoo z 25 lutego 1991 r.

7. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Do najważniejszych skutków realizacji ustaleń analizowanego projektu mpzp należeć będzie określenie docelowej funkcji wszystkich terenów znajdujących się w granicach przedmiotowego obszaru, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ograniczenia do minimum wprowadzania na tereny wolne od zabudowy funkcji wzajemnie ze sobą kolidujących. W wyniku realizacji ustaleń projektu mpzp możliwe będzie wprowadzenie zabudowy uzupełniającej, z zachowaniem parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy (nawiązujących do zabudowy istniejącej), jak również zrealizowanie nowych inwestycji w zakresie budowy, przebudowy i modernizacji sieci infrastruktury technicznej. W kontekście realizacji ustaleń omawianego w prognozie projektu planu, istotne będzie zatem monitorowanie:

- realizacji ustaleń nakazujących utrzymanie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej w obrębie działek budowlanych,
- realizacji ustaleń w zakresie zachowania określonych parametrów zabudowy na terenach o różnej funkcji (**U**, **U/P**, **O**),
- zapewnienia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku – w przypadku lokalizacji zabudowy usług oświaty i zdrowia, wymagającej takiej ochrony akustycznej,

- przestrzegania zakazu stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe w indywidualnych systemach grzewczych,
- respektowania zapisów wskazujących lokalizację stref zieleni wysokiej (na terenach **2U/P, 5U/P i 6U**).

Skutki realizacji postanowień planu podlegać będą bieżącym pomiarom, ocenom oraz analizom wpływu na środowisko wielu czynników, prowadzonym m.in. w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska⁵⁸ przez zobligowane do tego instytucje i służby. Stosownie do art. 10 ust. 2 Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. *w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko* dla monitoringu znaczącego wpływu na środowisko realizacji planów możliwe jest wykorzystanie istniejącego systemu monitoringu, w celu uniknięcia jego powielania.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu, Państwowy Instytut Geologiczny, a także **Prezydent Miasta Poznania**, pełniący jednocześnie obowiązki starosty powiatu grodzkiego, prowadzą monitoring poszczególnych komponentów środowiska, w tym jakości powietrza, jakości wód, jakości gleby i ziemi, hałasu i pól elektromagnetycznych, w zakresie określonym w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* oraz ustawie z dnia 18 lipca 2001 r. *Prawo wodne*.

Zakres i częstotliwość monitoringu, obejmującego pomiary stężeń zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego, badania poszczególnych wskaźników zanieczyszczenia wód podziemnych, a także pomiary poziomów hałasu na terenach zlokalizowanych na analizowanym obszarze, będą zatem dostosowane do zakresu i częstotliwości monitoringu prowadzonego w ramach programów Państwowego Monitoringu Środowiska. Pomiary i badania prowadzone w celu określenia stanu poszczególnych komponentów środowiska prowadzone będą natomiast zgodnie z metodyką i wymogami określonymi w poszczególnych rozporządzeniach⁵⁹, a także specjalistycznych opracowaniach – określających metodyki referencyjne, odnoszące się do sposobu analizowania stanu jakości poszczególnych komponentów środowiska. Stosowanie właściwych metodyk prowadzenia badań i pomiarów jest niezwykle istotne ze względu na ograniczenie możliwości wystąpienia błędów w ostatecznej ocenie jakości poszczególnych komponentów środowiska. Z uwagi na różnorodność zagadnień dotyczących metody i wymogów jakie wskazane są w przypadku prowadzenia monitoringu poszczególnych komponentów środowiska, w niniejszym opracowaniu nie przytoczono ich brzmienia.

Należy jednocześnie zaznaczyć, iż ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jedynie wskazują na możliwe sposoby zagospodarowania i użytkowania terenów i nie są jednoznaczne z ich realizacją w momencie uchwalenia projektu mpzp, opracowywanego dla danego obszaru. Z uwagi na powyższe, szczegółowe określenie częstotliwości monitoringu oraz podanie jego zakresu – w kontekście oddziaływania projektowanej zabudowy na terenach dotąd niezabudowanych – nie jest możliwe na obecnym etapie projektowania. Niemniej wskazuje się, iż w celu szczegółowego określenia wpływu realizacji ustaleń mpzp najbardziej korzystne byłoby prowadzenie badań monitorujących stan poszczególnych komponentów środowiska raz w roku.

8. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE MPZP

Możliwość rozważania różnego rodzaju sposobu zagospodarowania terenów znajdujących się w granicach projektu mpzp „Tereny przemysłowe w rejonie ul. Wrzesińskiej” w Poznaniu została znacząco ograniczona z uwagi na zapisy „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania”, które określa przeznaczenie terenów znajdujących się w granicach analizowanego obszaru. W związku z powyższym, ilość możliwych do wprowadzenia alternatywnych sposobów zagospodarowania przedmiotowego obszaru była stosunkowo niewielka. Wprowadzenie rozwiązań alternatywnych zostało ograniczone także z uwagi na bardzo duży udział terenów obecnie zainwestowanych (istniejąca zabudowa o funkcji produkcyjno-przemysłowej, usługowej, itd.).

Stąd też rozważane na etapie prowadzenia prac projektowych nad sporządzeniem projektu mpzp dotyczyły przede wszystkim przebiegu maksymalnych nieprzekraczalnych linii zabudowy,

⁵⁸ utworzonemu ustawą z dnia 20 lipca 1991 r. *o Inspekcji Ochrony Środowiska*

⁵⁹ w tym m.in. w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 15 listopada 2011 r. *w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych* (Dz. U. 2011 Nr 258, poz. 1550), rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 20 grudnia 2011 r. *zmieniające rozporządzenie w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów poziomów substancji lub energii w środowisku przez zarządzającego drogą, linią kolejową, linią tramwajową, lotniskiem lub portem* (Dz. U. 2011 Nr 288 poz. 1697)

maksymalnej powierzchni zabudowy działek, a także możliwości wskazania stref zieleni oraz określenia przebiegu wskazanych na rysunku planu dróg wewnętrznych. W zakresie funkcji poszczególnych terenów rozważano także wydzielenie terenów o funkcji usług oświaty, jak również wskazanie terenu, w obrębie którego możliwe byłoby zlokalizowanie obiektu handlu wielkopowierzchniowego. Ostatecznie zdecydowano jednak o wskazaniu w obszarze projektu mpzp terenów zabudowy usługowej oraz terenów zabudowy usługowej lub obiektów produkcyjnych, składów i magazynów.

Ze względu na dość niewielki zakres zmian w docelowym sposobie zagospodarowania i użytkowania poszczególnych terenów, których wprowadzenie rozważano na etapie prowadzenia prac planistycznych, nie stwierdzono możliwości wystąpienia znaczących różnic w zakresie charakteru i intensywności przewidywanych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska, jakie mogą wystąpić w konsekwencji realizacji inwestycji przewidzianych w omawianym projekcie mpzp.

9. STRESZCZENIE I WNIOSKI

Prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Tereny przemysłowe w rejonie ul. Wrzesińskiej” w Poznaniu. Projekt planu sporządzany jest na podstawie uchwały Nr LXI/834/V/2009 Rady Miasta Poznania z dnia 13 października 2009 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Tereny przemysłowe w rejonie ul. Wrzesińskiej” w Poznaniu.

Przedmiotowy obszar obejmuje tereny położone we wschodniej części miasta Poznania, zlokalizowane zasadniczo pomiędzy ul. Wrzesińską (biegnącą wzdłuż północnej granicy obszaru mpzp), ul. Krańcową (biegnącą wzdłuż granicy zachodniej), a terenami zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej osiedla Warszawskiego oraz terenami Rodzinnego Ogrodu Działkowego „Pomet” (przy ul. Nieszawskiej 2). Szczegółowy przebieg granic obszaru, dla którego sporządzono projekt mpzp, przedstawiono na załączniku do niniejszego opracowania. Całkowita powierzchnia obszaru projektu mpzp wynosi ok. 62 ha.

Tereny objęte granicami projektu planu są w chwili obecnej w znacznym stopniu trwale zainwestowane. Na obszarze tym dominuje zabudowa o funkcji usługowej i usługowo-magazynowo-przemysłowej (oraz produkcyjnej). Funkcjonuje tu szereg przedsiębiorstw usługowych, jak i produkcyjnych, w tym m.in. HEYE –Polska Sp. z o.o., DIF Sp. z o.o. (Grupa Devillé SA), SKF Poznań S.A., AIR PRODUCTS Sp. z o.o. Oddział w Poznaniu, Fabryka Narzędzi Specjalnych Sp. z o.o., Gerdes MC Sp. z o.o., a także BEMO MOTORS FORD (autoryzowany dealer marki Ford) oraz inne, mniejsze punkty handlowo-usługowe, np. komis samochodowy, czy też obiekty gastronomiczne. W granicach obszaru opracowania, w części północno-zachodniej (przy ul. Wrzesińskiej) funkcjonuje również Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych („PSZOK” Wrzesińska). Na przedmiotowym obszarze funkcjonują również obiekty usług oświaty, usług oświaty szkolnictwa wyższego i oraz obiekty zamieszkania zbiorowego, m.in.: Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 11, Wydziały Politechniki Poznańskiej czy też Wyższa Szkoła Hotelarstwa i Gastronomii. Uzupełnieniem istniejącej zabudowy są dwa budynki mieszkalne wielorodzinne, zlokalizowane w sąsiedztwie ul. Nieszawskiej oraz Dom Charytatywny „Przystań” (przy ul. Krańcowej).

Obsługę komunikacyjną terenów zabudowy zlokalizowanej w granicach obszaru projektu mpzp „Tereny przemysłowe w rejonie ul. Wrzesińskiej” zapewniają: ul. Krańcowa (której fragment przebiega wzdłuż zachodniej granicy obszaru projektu planu), ul. Wrzesińska (przebiegająca wzdłuż północnej granicy obszaru projektu planu), ul. Nieszawska (przebiegająca wzdłuż fragmentu południowo-zachodniej granicy), a także fragment ul. Toruńskiej (przebiegającej m.in. wzdłuż terenów ROD „Pomet”). Poza granicami obszaru projektu mpzp zlokalizowana jest ul. Włocławska oraz linia kolejowa nr 3 relacji Warszawa Zachodnia – Kunowice. Analizowany obszar posiada dostęp do sieci infrastruktury technicznej – sieci wodociągowej, sieci kanalizacji sanitarnej, sieci kanalizacji deszczowej, sieci gazociągowej, sieci ciepłej, elektroenergetycznej, a także telekomunikacyjnej.

W bezpośrednim sąsiedztwie obszaru objętego granicami projektu mpzp zlokalizowane są m.in.: tereny Rodzinnego Ogrodu Działkowego „Pomet”, tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej funkcjonującej w obrębie osiedla Warszawskiego, linia kolejowa nr 3 relacji Warszawa Zachodnia – Kunowice oraz towarzyszące jej tereny kolejowe, tereny leśne oraz tereny cmentarza Komunalnego Miłostowo, jak również tereny Zakładów Metalurgicznych POMET SA.

Przedmiotowy obszar charakteryzuje się stosunkowo dużym zróżnicowaniem rzeźby terenu (rzędne wahają się w granicach od ok. 64 do 78 m n.p.m.). W zakresie budowy geologicznej wskazano na znaczne zróżnicowanie występujących tu utworów. W jego granicach nie stwierdzono obecności wód powierzchniowych w postaci zbiorników i cieków wodnych, jak również występowania

znaczących różnic w głębokości występowania zwierciadła wód gruntowych. Analizując lokalną bioróżnorodność stwierdzono, że zróżnicowanie gatunkowe występujących tu przedstawicieli flory i fauny, jest typowe dla terenów silnie antropogenicznie przekształconych na skutek realizacji znacznej powierzchniowo zabudowy oraz towarzyszących jej elementów układu komunikacyjnego oraz sieci infrastruktury technicznej.

Opierając się na danych publikowanych dla obszaru całego miasta, przeanalizowano jakość wód podziemnych oraz powietrza atmosferycznego, zwracając jednocześnie uwagę na odnotowywane w granicach Poznania przekroczenia dopuszczalnych stężeń pyłu. Klimat akustyczny na obszarze opracowania określony został m.in. w oparciu o analizę danych przedstawionych na *Mapie akustycznej miasta Poznania 2012*.

W części trzeciej prognozy zwrócono uwagę na brak występowania istotnych problemów ochrony środowiska związanych z lokalizacją w granicach projektu mpzp obszarów podlegających ochronie prawnej na podstawie zapisów ustawy o ochronie przyrody lub też brakiem dostępu do sieci infrastruktury technicznej. Wśród potencjalnych problemów wskazano jedynie na konieczność ograniczenia możliwości całkowitego wyeliminowania obecności powierzchni biologicznie czynnych.

Ze względu na specyfikę obszaru opracowania, a także bardzo duży stopień jego dotychczasowego zainwestowania, głównym celem sporządzenia projektu mpzp było sformułowanie zasad w zakresie rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności kształtowania ładu przestrzennego oraz dostosowania funkcji i intensywności zagospodarowania do uwarunkowań przestrzennych. Niezwykle istotne było również wyeliminowanie zagrożeń związanych z możliwością lokalizacji nowych inwestycji, niezgodnych z charakterem istniejącej (przeważającej na danym obszarze) zabudowy.

Analizowany projekt mpzp „Tereny przemysłowe w rejonie ul. Wrzesińskiej” w Poznaniu nie przewiduje wprowadzenia znaczących zmian, uwzględniając zasadniczo dotychczasowy sposób zagospodarowania i użytkowania większości terenów położonych w jego granicach. Nowe inwestycje, których realizację umożliwiają zapisy projektu mpzp, obejmować będą przede wszystkim lokalizację zabudowy w obrębie niezagospodarowanych dotąd działek (w ramach uzupełnienia istniejącej zabudowy) oraz inwestycje w zakresie rozbudowy i modernizacji sieci infrastruktury technicznej. Z uwagi na utrzymanie dotychczasowego kształtu układu komunikacyjnego nie przewiduje również realizacji nowych, znaczących inwestycji w zakresie układu drogowego (układ komunikacyjny będzie funkcjonował w oparciu o istniejące drogi, m. in. **KD-Z, 1-3KD-D**).

Dla wszystkich terenów wskazanych pod zabudowę (**U, U/P, O**), projekt mpzp wprowadza ustalenia określające w sposób jednoznaczny parametry i wskaźniki kształtowania oraz zagospodarowania terenu. Generalnie, projekt mpzp umożliwia wprowadzenie zabudowy uwzględniającej lokalne uwarunkowania, jak również charakter i parametry zabudowy istniejącej. Należy jednocześnie zaznaczyć, iż zapisy projektu mpzp „Tereny przemysłowe w rejonie ul. Wrzesińskiej” w Poznaniu uwzględniają zapisy Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania.

Część z inwestycji, których realizację umożliwiają zapisy analizowanego projektu, związana będzie niewątpliwie z wystąpieniem niekorzystnych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska. W prognozie wskazano przede wszystkim na znaczenie oddziaływań związanych z realizacją nowej zabudowy, a także – w znacznie mniejszym stopniu – robót w zakresie sieci infrastruktury technicznej i modernizacji części elementów układu komunikacyjnego. W największej skali oddziaływania te będą dotyczyć powierzchni ziemi, warunków gruntowych, a także roślinności występującej w obrębie przeznaczonych pod zabudowę powierzchni. W odniesieniu do pozostałych elementów środowiska, niekorzystne oddziaływania wystąpią, jednakże ich skala oraz zasięg nie spowoduje znacząco negatywnych zmian w środowisku – pod warunkiem respektowania pozostałych ustaleń projektu planu oraz przestrzegania obowiązujących przepisów prawa. Szczegółowy opis skali i charakteru przewidywanych oddziaływań w odniesieniu do poszczególnych komponentów środowiska, został zamieszczony w szóstej części niniejszego opracowania.

Do przedmiotowego projektu mpzp wprowadzono szereg zapisów, których realizacja umożliwi ograniczenie w maksymalnym możliwym stopniu prognozowanych niekorzystnych oddziaływań na środowisko. Do najważniejszych z nich należą zapisy ustalające:

- zagospodarowanie zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenów (**U, U/P, O, KD-Z, KD-D, KDW, KDWx, KDWpp**),
- lokalizację stref zieleni wysokiej na terenie **6U, 2U/P i 5U/P**, zgodnie z rysunkiem planu,
- dopuszczenie nasadzeń drzew i krzewów na terenach **KD-Z, KD-D**,

- dopuszczenie stosowania indywidualnych systemów grzewczych, z wyjątkiem pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe (**U, U/P, O**),
- odprowadzenie wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej, z dopuszczeniem zagospodarowania na działce budowlanej (**U, U/P, O**),
- odprowadzenie wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej, z dopuszczeniem zagospodarowania na terenie (**KD-Z, KD-D**),
- zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie, z dopuszczeniem ich odprowadzenia do sieci kanalizacji deszczowej (**KDW, KDWx, KDWpp**),
- na terenach **1-8U** – w przypadku lokalizacji:
 - zabudowy usługowej oświatowej lub zabudowy z pomieszczeniami usług oświaty – zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku jak dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowy pobytem dzieci i młodzieży (na terenie **1U** zakaz lokalizacji budynków z pomieszczeniami przeznaczonymi na stały lub czasowy pobyt dzieci i młodzieży)
 - domów opieki społecznej – zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku jak dla terenów domów opieki społecznej,
 - szpitali – zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku jak dla terenów szpitali w miastach,
- na terenach **U** i **U/P** – dopuszczenie stosowania zasad akustyki budowlanej w budynkach z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi, wymagającymi zapewnienia komfortu akustycznego.

Wpływ realizacji i przestrzegania zapisów projektu mpzp na ograniczenie potencjalnych oddziaływań o negatywnym charakterze, został opisany w sposób szczegółowy w szóstym rozdziale niniejszej prognozy.

Wprowadzone do projektu mpzp ustalenia z zakresu ochrony środowiska i przyrody uznaje się za wystarczające. Przewiduje się, że ich realizacja pozwoli na zminimalizowanie skali negatywnych oddziaływań, związanych z realizacją nowych inwestycji budowlanych i infrastrukturalnych oraz zapobiegnie możliwości wystąpienia znaczących zmian w zakresie jakości poszczególnych komponentów środowiska (na analizowanym obszarze). Warunkiem zachowania odpowiedniego stanu i prawidłowego funkcjonowania środowiska w obrębie terenów zlokalizowanych w granicach obszaru opracowania będzie precyzyjne wyegzekwowanie ustaleń projektu mpzp i restrykcyjne przestrzeganie przepisów i wymogów ochrony środowiska, wynikających z obowiązujących obecnie przepisów prawa, a także stosowanie najlepszych praktyk w ochronie środowiska. Analiza rozwiązań przyjętych w projekcie mpzp pozwala także założyć, iż pełna i docelowa ich realizacja nie spowoduje wystąpienia negatywnych oddziaływań w odniesieniu do przedmiotu ochrony Obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty PLH300005 „Fortyfikacje w Poznaniu” oraz jego integralności.

W tym miejscu należy zaznaczyć, że zapisy przedmiotowego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, poza ustaleniami wspomnianego wcześniej Studium, uwzględniają jednocześnie cele ochrony środowiska ustalone na szczeblu międzynarodowym, krajowym i lokalnym (opisane szerzej w czwartej i piątej części prognozy), w tym w szczególności zapisy międzynarodowych Konwencji, *Polityki ekologicznej państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016*, *Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Poznania na lata 2013-2016 z perspektywą do 2020 roku* oraz *Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry*.

W niniejszej prognozie przedstawiono także propozycje dotyczące zakresu monitoringu realizacji ustaleń projektu mpzp, wskazując jednocześnie na trudności z określeniem częstotliwości jego przeprowadzania, wynikające z ogólnego charakteru ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Analizie poddano również rozwiązania alternatywne (nieliczne z uwagi na występujące w omawianym przypadku czynniki), których wprowadzenie rozważane było na etapie prowadzenia prac planistycznych, wskazując jednocześnie na argumenty przemawiające za zasadnością rozwiązań przyjętych ostatecznie w przedmiotowym projekcie planu.